

مطالعات مرحله دوم آمایش استان کرمان و بازنگری

مطالعات مرحله اول

(ویرایش نهایی)

فصل اول: تحلیل وضعیت استان

۱-۴-۳ - تحلیل ساختار فضایی اداره استان

کارفرما:

سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان کرمان

مشاور و مجری طرح:

جهاددانشگاهی استان کرمان

۹۴-۹۵

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
۱-۴-۳- تحلیل ساختار فضایی اداره استان.....	۱
۱-۴-۳-۱- تشریح ساختار فضایی مدیریت سرزمین در استان کرمان.....	۱
۱-۴-۳-۱- عناصر و نهادهای موثر در مدیریت استان.....	۱۲
۱-۴-۳-۱-۱- وجوه سه گانه ساختار فضایی اداره استان.....	۱۳
۱-۴-۳-۱-۲- عناصر حکومتی - دولتی.....	۱۵
۱-۴-۳-۱-۳- عناصر حکومتی - عمومی.....	۴۶
۱-۴-۳-۱-۴- عناصر بخش خصوصی.....	۵۵
۱-۴-۳-۱-۵- جمع بندی و تحلیل ساختار فضایی اداره استان.....	۷۹

فهرست جداول

عنوان	شماره صفحه
جدول ۱- اطلاعات کمی تقسیمات کشوری استان کرمان به تفکیک سطوح تقسیمات.....	۶
جدول ۲- آخرین تقسیمات کشوری استان کرمان در سال ۱۳۹۰.....	۷
جدول ۳- بررسی سطوح تقسیمات سیاسی و نهادهای مدیریت سرزمینی مرتبط در استان کرمان.....	۱۲
جدول ۴- شناسائی و طبقه بندی عناصر موثر در مدیریت استان کرمان بر حسب نوع عملکرد، سطح پوشش فضایی.....	۵۹
جدول ۵- لیست سازمان های مردم نهاد در استان کرمان.....	۶۶

فهرست نمودارها

عنوان	شماره صفحه
نمودار شماره ۱- وجوه سه گانه ساختار فضایی اداره استان کرمان.....	۱۴
نمودار شماره ۲- ساختار تشکیلاتی استانداری کرمان.....	۱۸
نمودار شماره ۳- ساختار تشکیلاتی فرمانداری ها.....	۲۰

فهرست نقشه ها

عنوان	شماره صفحه
نقشه شماره ۱ : تقسیمات سیاسی استان.....	۴
نقشه شماره ۲ : تغییرات تقسیمات سیاسی استان طی سالهای ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۰.....	۵
نقشه شماره ۳ : پراکندگی سازمان های مردم نهاد استان کرمان.....	۷۸

۱-۴-۳- تحلیل ساختار فضایی اداره استان

بحث در خصوص مدیریت استان کرمان در عرصه کلی نظام مدیریت و مولفه های مدیریت فضایی (ملی، منطقه ای، محلی) به عنوان سیستم فراگیر نظام مدیریت، نقطه آغازین شناخت و تحلیل محسوب می شود. در پی این شناخت است که می توان تصویری صحیح از جایگاه مدیریت استان در نظام مدیریت فضایی به دست آورده و به تبیین نقاط قوت و ضعف آن پرداخت.

تفوق مدیریت بخشی و عمودی بر مدیریت فضایی و افقی در ایران موجب بروز نقایص ساختاری و عملکردی بنیادین در الگو و شیوه های مدیریت فضایی شده است. به این ترتیب، تحلیل نظام فضایی مدیریت فارغ از پرداختن به آن ویژگی ثابت حاکم بر کل نظام برنامه ریزی و مدیریت یعنی تمرکز گرایی و بخشی گرایی غیر ممکن خواهد بود. اگر چه هدف تشریح نظام مدیریت شهری و منطقه ای و پرداختن به نحوه اداره استان است اما به ناچار به ابعاد مختلفی از مدیریت بخشی نیز پرداخته خواهد شد.

۱-۴-۳-۱- تشریح ساختار فضایی مدیریت سرزمین در استان کرمان

نظام مدیریت سرزمین در ایران و نیز استان کرمان را می توان بر آیندی از دو ساختار کلان زیر دانست:

۱. ساختار کلان حکومت و دولت.

۲. ساختار و نظام تقسیمات کشوری.

ساختار کلان حکومت و دولت، از سویی، مبین نظام تقسیم عملکردی و نهاد های مسئول هر یک از حوزه های (بخش های) عملکردی و چگونگی ارتباطات عمودی و افقی بین آنهاست. بنیان این ساختار به ویژه در بخش دولت (قوه مجریه) بر مبنای نظام بخشی و به صورت عمودی است که در برخی موارد تلاش شده است با استفاده از برخی نهاد های فرا بخشی و روابط افقی، این خصلت حتی الامکان تعدیل شود.

از سوی دیگر، ساختار نظام تقسیمات کشوری مبین چگونگی و سلسله مراتب تقسیمات جغرافیایی سرزمین ملی به واحدهای مختلف مدیریتی است. این واحدها تعیین کننده چارچوب و محدوده های جغرافیایی عملکرد نهاد های مدیریتی و اجرایی هستند.

نبود ساختار و سازوکارهای مدیریتی غیرمتمرکز برای هر یک از سطوح تقسیمات کشوری و مدیریت سرزمین به نحوی که هر سطح نمایندگی و حکومت آن سطح را به طور مستقل و در راستای سیاست های سطوح فرادست عهده دار باشد ویژگی اصلی مدیریت سرزمین در کشور ما به عنوان یک نظام متمرکز

تصمیم‌گیری است. در نظام‌های غیر متمرکز هر سطح از تقسیمات کشوری در حقیقت حکومت و مدیریت آن سطح را به عهده داشته و واحدهای مرکزی و ملی در مدیریت آنها دخالت مستقیم اندکی دارند و این همان چیزی است که بخشی‌گرایی سنتی حاکم بر نظام مدیریت سرزمین در کشور ما مانع از تحقق آن است. ویژگی‌هایی که برای نظام مدیریت سرزمین تشریح شد در کلیه سطوح نظام تقسیمات سرزمین حاکم است. به این ترتیب استان کرمان نیز به عنوان عرصه‌ای از قلمرو سرزمینی کشور، فارغ از آنچه در باره نظام کلان مدیریت و اداره سرزمین تشریح شد نیست.

در امور سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی و مدیریت فضایی توسعه و خدمات‌رسانی و فعالیت‌های عمرانی استان، با توجه به ساختار اداری دولت و الگوی غالب مدیریت سرزمین، تفرق و تعدد واحدهای تصمیم‌گیر و مجری بسیار مشهود است.

برای نشان دادن تعدد و تفرق پیش‌گفته در عوامل برنامه‌ریزی و نظام مدیریت سرزمین ناگزیر از بررسی و شناخت نهادها و عناصر برنامه‌ریزی و مدیریت موثر بر استان، هم‌براساس نظام تقسیمات کشوری و هم‌نظام بخشی‌گرای غالب بر آن هستیم. همانگونه که پیشتر نیز اشاره شد، نظام تقسیمات کشوری و سطوح آن مترادف با سطوح حاکمیت و مدیریت سرزمینی نیست و این نظام هنوز بخشی‌گرایی بسیار بالاست. پس نمی‌توان برای مثال شهرداری در سطح شهر، بخشداری در سطح بخش و فرمانداری در سطح شهرستان و ... را تنها عناصر و مراجع برنامه‌ریزی و مدیریت موثر سطوح تقسیمات کشوری واقع در استان قلمداد کرد. بلکه بسیاری از سیاست‌های کلان کشور که در کلیه سطوح تقسیمات کشوری جاری است از مرکز و از طریق وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مرکزی اتخاذ شده و از طریق شعب استانی و شهرستانی آنها در محل به اجرا گذاشته می‌شود.

پس در کشور ما علاوه بر وجود حکومت‌های سطح میانی (استانداری و فرمانداری) و محلی (شهرداری و دهیاری) هنوز بسیاری از سیاست‌ها و برنامه‌ها و امور عمرانی و خدماتی از طریق مراجعی مستقل از حکومت‌های عالی این سطوح تدارک دیده می‌شود و این نشان از وجود ساختار حکومت متمرکز و نیز عدم تفویض اختیارات بر طبق نظام تقسیمات کشوری و در حقیقت عدم تفکیک وظایف ملی از استانی یا محلی است.

به این ترتیب نظام تقسیمات کشوری و به عبارت دیگر نظام تقسیم بندی فضایی جغرافیایی کشور و نهادهای مسئول اداره امور آنها را می توان به چهار سطح کاملاً سلسله مراتبی به شرح زیر طبقه بندی و مورد بحث قرار داد:

۱. سطح ملی : دولت مرکزی.
۲. سطح منطقه ای: استان.
۳. سطح ناحیه ای (خرد منطقه ای): شهرستان، بخش و دهستان.
۴. سطح محلی: شهر و روستا.

نگاهی به وضعیت گذشته تقسیمات سیاسی کشورمان نشان می دهد تاریخ تاسیس استان کرمان به سال ۱۳۱۶ بر می گردد. بر اساس آمار رسمی موجود سالهای قبل، این استان در سال ۱۳۴۵ دارای ۶ شهرستان، ۱۹ بخش و ۱۲۱ دهستان بوده است، در سال ۱۳۵۵ با تغییر در تقسیمات کشوری تعداد شهرستان ها به ۸، بخش ها به ۱۸ و تعداد دهستان ها به ۱۲۳ رسیده است و با اصلاح و تغییر واحدهای سیاسی در سال ۶۵ تعداد شهرستان های استان به ۱۰، تعداد بخش به ۲۲ و دهستانها به ۱۲۰ تغییر یافته است.

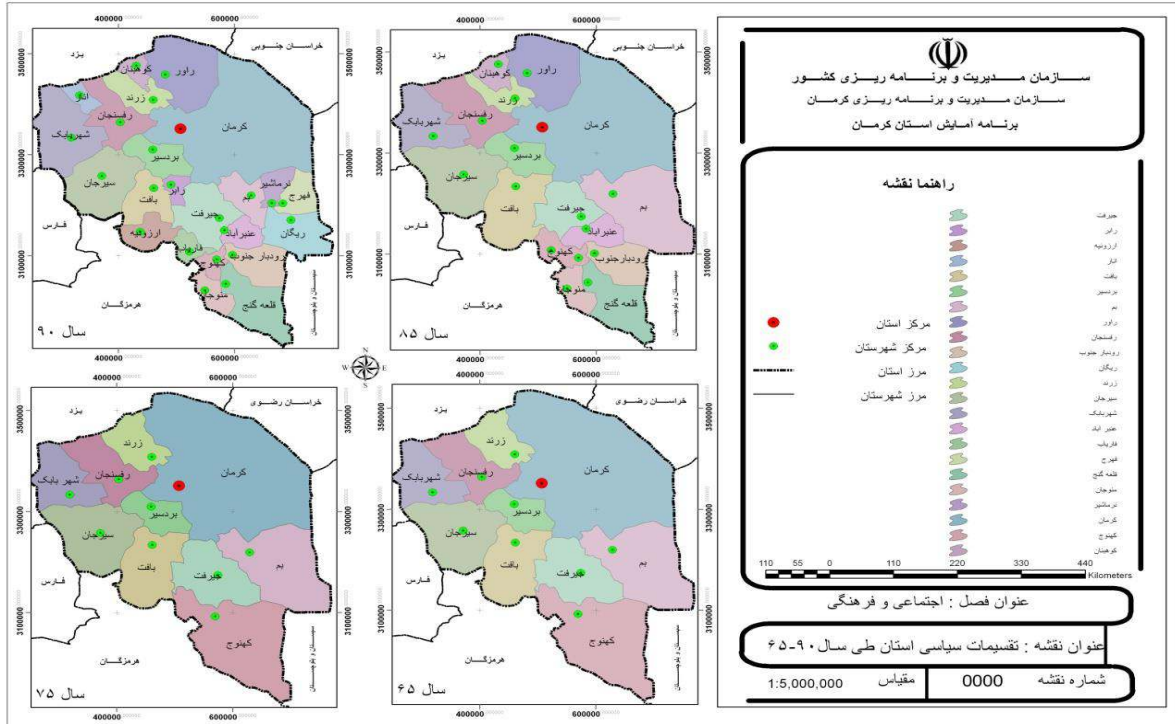
نگاهی به وضعیت موجود تقسیمات کشوری استان در سال ۱۳۹۰، نشان می دهد در این سال در استان کرمان ۲۳ شهرستان، ۵۸ بخش و ۱۵۱ دهستان وجود داشته است.

بر اساس آمار و اطلاعات سرشماری ۱۳۹۰ استان کرمان دارای ۱۱۷۲۲ آبادی می باشد که از این تعداد ۵۲۲۱ آبادی دارای سکنه دائمی، ۸۱۴ آبادی دارای سکنه موسمی، ۳۹۴۶ آبادی خالی از سکنه دائمی و ۱۷۴۲ آبادی خالی از سکنه موسمی به شمار می روند. جدول شماره (۱): اطلاعات کمی تقسیمات کشوری استان کرمان را به تفکیک سطوح تقسیمات نشان می دهد. اطلاعات سرشماری سال ۸۵ وضعیت تقسیمات کشوری استان را به این گونه نشان می دهد ۱۶ شهرستان، ۴۵ بخش و ۱۴۲ دهستان. براساس تقسیمات در سال ۱۳۸۷، استان کرمان شامل ۱۷ شهرستان ۴۶ بخش و ۱۴۳ دهستان بوده است.

در تقسیمات کشوری استان در سال ۱۳۸۸ تعداد شهرستانهای استان به ۲۰ شهرستان، تعداد بخش ها به ۴۸ و تعداد دهستانها به ۱۴۴ رسیده است.

بر پایه اطلاعات سال ۱۳۸۹ تعداد شهرستان استان به ۲۰ شهرستان، تعداد بخش ۵۳، و تعداد دهستان به ۱۴۶ دهستان افزایش یافته است.

نقشه شماره ۲: تغییرات تقسیمات سیاسی استان طی سالهای ۱۳۶۵ تا ۱۳۹۰

جدول ۱ - اطلاعات کمی تقسیمات کشوری استان کرمان به تفکیک سطوح تقسیمات

ردیف	نام شهرستان	تعداد بخش	تعداد دهستان	تعداد کل آبادی	سکنه دائمی	سکنه موسمی	خالی دائمی	خالی موسمی	تعداد شهر
۱	بافت	۲	۶	۷۳۳	۲۰۵	۷۸	۳۵۱	۹۹	۲
۲	بم	۲	۴	۳۳۱	۱۵۹	۱۳	۱۰۴	۵۵	۲
۳	جیرفت	۴	۱۴	۱۲۶۴	۵۷۷	۱۸۵	۲۷۱	۲۳۱	۳
۴	رفسنجان	۴	۱۴	۹۲۷	۳۰۴	۵۱	۴۷۲	۱۰۱	۵
۵	زرنند	۲	۱۱	۶۳۹	۲۰۶	۱۷	۳۸۸	۲۸	۴
۶	سیرجان	۵	۱۰	۱۳۴۲	۴۳۴	۱۴۷	۳۲۲	۴۳۹	۵
۷	شهربابک	۲	۹	۲۴۷	۲۴۷	۱۰۴	۲۹۳	۱۸۵	۵
۸	کرمان	۶	۱۶	۵۳۵	۵۳۵	۲۳	۵۳۳	۸۵	۱۳
۹	کهنوج	۲	۵	۱۱۸	۱۱۸	۳	۷۰	۱	۱
۱۰	بردسیر	۴	۸	۳۱۱	۳۱۱	۸۴	۲۱۴	۱۹۹	۴
۱۱	راور	۲	۳	۲۳۳	۱۱۷	۳	۸۰	۳۳	۲
۱۲	عنبرآباد	۲	۷	۴۳۳	۲۴۵	۴۰	۴۱	۱۰۷	۳
۱۳	منوجان	۲	۵	۲۷۸	۱۴۲	۴	۱۲۹	۳	۲
۱۴	کوهبنان	۲	۳	۲۳۴	۸۱	۱۳	۷۴	۶۶	۲
۱۵	رودبار جنوب	۲	۴	۴۲۰	۳۱۶	۶	۹۱	۷	۱
۱۶	قلعه گنج	۲	۵	۳۱۳	۲۱۹	۳	۷۲	۱۹	۱
۱۷	ریگان	۲	۴	۲۹۴	۲۵۸	۴	۳۲	۰	۱
۱۸	رابر	۲	۴	۳۵۰	۱۲۲	۱۴	۱۶۱	۵۳	۱
۱۹	فهرج	۲	۴	۱۸۳	۱۳۵	۱	۳۸	۹	۱
۲۰	انار	۱	۲	۹۲	۴۹	۴	۳۱	۸	۲
۲۱	نرماشیر	۲	۴	۱۶۱	۹۴	۴	۶۱	۲	۲
۲۲	فاریاب	۲	۴	۱۸۴	۱۳۲	۳	۴۱	۸	۱
۲۳	ارزوئیه	۲	۴	۳۰۶	۲۱۵	۱۰	۷۷	۴	۱
	کل استان	۵۸	۱۵۱	۱۱۷۲۲	۵۲۲۱	۸۱۴	۳۹۴۶	۱۷۴۲	۶۴

ماخذ: گزارش ویژگی های استان کرمان از دیدگاه تقسیمات کشوری و جمعیتی سال ۱۳۹۰ - معاونت برنامه ریزی استانداری کرمان

جدول ۲ - آخرین تقسیمات کشوری استان کرمان در سال ۱۳۹۰

شهرستان	بخش	دهستان	شهر
ارزوئیه	صوغان	امیر آباد	
		صوغان	
ارزوئیه	مرکزی	ارزوئیه	
		دهسرد	
		وکیل آباد	
انار	مرکزی	بیاض	انار
		حسین آباد	امین شهر
بافت	خبر	خبر	
		دشتاب	
بافت بزنجان	مرکزی	بزنجان	
		فتح آباد	
		کیسکان	
		گوغر	
گلزار	گلزار	شیرینک	
		گلزار	
لاله زار	لاله زار	قلعه عسکر	
		لاله زار	
بردسیر	مرکزی	کوه پنج	
		مشیز	
نگار	نگار	نارپ	
		نگار	
بروات	بروات	روداب غربی	
		کرک و نارتیج	
بم	مرکزی	حومه	
		دهبکری	
جبالبارز	جبالبارز	رضوان	
		سغدر	
		مسکون	
درب بهشت	ساردوئیه	دلفارد	
		ساردوئیه	
		گور	
جیرفت	مرکزی	اسفندقه	
		اسلام آباد	

	خاتون آباد		
	دولت آباد		
	ہلیل		
	اسماعیلی	اسماعیلی	
	حسین آباد		
	گنج آباد		
راہر	راہر	مرکزی	راہر
	سیہ بنوئیہ		
	جواران	ہنزا	
	ہنزا		
ہجدک	حر جند	کوهساران	راور
	ہروز		
راور	راور	مرکزی	
صفائیہ	رضوان	فردوس	رفسنجان
	فردوس		
کشکوئیہ	راویز	کشکوئیہ	
	شریف آباد		
	کشکوئیہ		
رفسنجان	آزادگان	مرکزی	
	اسلامیہ		
سرچشمہ	درہ دران		
	رزم آوران		
	سرچشمہ		
	فنامان		
	قاسم آباد		
	کیو ترخان		
بہرمان	بہرمان	نوق	
	جازموریان	جازموریان	رودبار جنوب
	کوهستان		
رودبار	رودبار	مرکزی	
	نہضت آباد		
	گنبدکی	گنبدکی	ریگان
	ناصریہ		
شہر محمد آباد	ریگان	مرکزی	
	گاوکان		

ریحان شهر خانوک زرنند	اسلام آباد	مرکزی	زرنند
	جرجافک		
	حتکن		
	خانوک		
	دشتخاک		
	سربنان		
	محمد آباد		
	وحدت		
یزدان شهر	سیریز	یزدان آباد	
	یزدان آباد		
	شعبجره		
	بلورد	بلورد	سیرجان
	چهار گنبد		
پاریز هماشهر	پاریز	پاریز	
	سعادت آباد		
زید آباد	زید آباد	زید آباد	
	محمود آباد سید		
	گلستان	گلستان	
	ملک آباد		
سیرجان نجف شهر	شریف آباد	مرکزی	
	نجف آباد		
جوزم دهج	جوزم	دهج	شهریابک
	خبر		
	دهج		
شهریابک خاتون آباد خورسند	استبرق	مرکزی	
	پاقلعه		
	خاتون آباد		
	خورسند		
	مداورات		
	میمند		
مردهک	نرگسان	جبالبارز جنوبی	عنبر آباد
	گرمسار		
	مردهک		
عنبر آباد دوساری	امجز	مرکزی	
	جهاد آباد		

	علی آباد		
	محمد آباد		
	حور	حور	فاریاب
	زهمکان		
فاریاب	کلاشگرد	مرکزی	
	مهر و نیه		
فهرج	برج اکرم	مرکزی	فهرج
	فهرج		
	چاهدگان	نگین کویر	
	نگین کویر		
	چاه داد خدا	چاه داد خدا	قلعه گنج
	رمشک		
	مارز		
قلعه گنج	سرخ قلعه	مرکزی	
	قلعه گنج		
چترود	کویرات	چترود	کرمان
کاظم آباد	معزیه		
راین	حسین آباد گروه	راین	
	راین		
شهداد	اندوهجرد	شهداد	
اندوهجرد	تکاب		
	سیرج		
گلباف	جوشان	گلبافت	
	کشیت		
جوپار	قناتغستان	ماهان	
ماهان	ماهان		
محمی آباد			
کرمان	اختیار آباد	مرکزی	
باغین ، اختیار آباد	باغین		
زنگی آباد	درختگان		
	زنگی آباد		
	سر آسیاب فرسنگی		
کیانشهر	طغرالجرد	طغرال الجرد	کوهبنان
کوهبنان	جور	مرکزی	

	خرمدشت		
	چاه ریگان	چاه مرید	کهنوج
	حومه		
کهنوج	ده کهان	مرکزی	
	کوتک		
	نخلستان		
نودژ	بجگان	آسمینون	منوجان
	نودژ		
منوجان	قلعه	مرکزی	
	کشمیران		
	نور آباد		
نظام شهر	روداب شرقی	روداب	نرماشیر
	مومن آباد		
نرماشیر	پشت رود	مرکزی	
	عزیز آباد		

ماخذ: گزارش ویژگی های استان کرمان از دیدگاه تقسیمات کشوری و جمعیتی سال ۱۳۹۰ - معاونت برنامه ریزی استانداری کرمان

۱-۴-۳-۱- عناصر و نهادهای موثر در مدیریت استان

جدول شماره (۳) سطوح تقسیمات سیاسی و نهادهای مدیریت سرزمینی مرتبط با هر یک از آنها را در سطح استان کرمان نشان می دهد. به این ترتیب سطوح و لایه های مدیریت سرزمین در چهار سطح برشمرده در فوق و متناظر با هر یک از آنها، نهادهای مدیریت سرزمین اعم از نهادهای مدیریت انتصابی و انتخابی و نیز شوراهای منتخب قرار دارند.

جدول ۳ - بررسی سطوح تقسیمات سیاسی و نهادهای مدیریت سرزمینی مرتبط در استان کرمان

شوراهای منتخب	نهادهای مدیریت انتخابی	نهادهای مدیریت انتصابی	نهادهای مدیریت سرزمین	
			سطوح و لایه های مدیریت سرزمین	
- شورای عالی استانها	- رئیس جمهور - مجلس شورای اسلامی	- قوه قضائیه - رئیس سازمانهای وابسته به رئیس جمهوری - معاونان رئیس جمهور - وزارتخانه ها / وزیران	کشور - حکومت مرکزی	سطح ملی
- شورای استان	- ندارد	- استاندار / استاندار - ادارات و سازمانهای دولتی استانی - رؤسا و مدیران کل	استان	سطح منطقه ای
- شورای شهرستان	ندارد	- فرمانداری / فرماندار - ادارات و سازمانهای دولتی / رؤسا و مدیران	شهرستان	سطح ناحیه ای (خرد منطقه ای)
- شورای شهرستان	ندارد	- بخشداری / بخشدار - ادارات دولتی / رؤسا	بخش	
- شورای دهستان	ندارد	ندارد	دهستان	
- شورای شهر	شهرداری / شهردار	ندارد	شهر	سطح محلی
- شورای روستا	دهیاری / دهیار	ندارد	روستا	

ماخذ: مطالعات طرح

۱-۴-۳-۱-۱-۱- وجوه سه گانه ساختار فضایی اداره استان

شناسایی و تبیین عناصر مؤثر در اداره استان کرمان و نیز نوع روابط بین آنها را باید بر حسب جایگاه و کارکرد هر عنصر در یک مدل سه وجهی انجام داد. وجوه سه گانه مذکور و نقش آنها در ترکیب و الگوی مدیریت استان عبارتند از:

۱- وجه حاکمیت و مدیریت امور عمومی:

این وجه مبین نگرش و روش حاکم بر نظام مدیریت و چگونگی جلب مشارکت و حضور عناصر مختلف حاکمیت شهری *Urban Governance* در مدیریت عمومی است. از این دیدگاه عناصر و نهادهای مدیریتی بر حسب منشاء قدرت آنها شناسایی و در پنج گروه زیر طبقه بندی می شوند:

الف - عناصر حکومتی دولتی (نهادهای، سازمانها و وزارتخانه های حکومت مرکزی و عناصر تابعه استانی، شهرستانی و ... آنها).

ب - عناصر حکومتی عمومی / انتخابی (شوراهای اسلامی، شهرداریها، دهیارها).

پ - عناصر خصوصی (بخش رسمی / غیر رسمی و ملی / بین المللی، محلی).

ت - تشکل های غیر دولتی *NGO, CBO, CSO*.

ث - خانوار و افراد (توده شهروندان).

۲- وجه عملکردی:

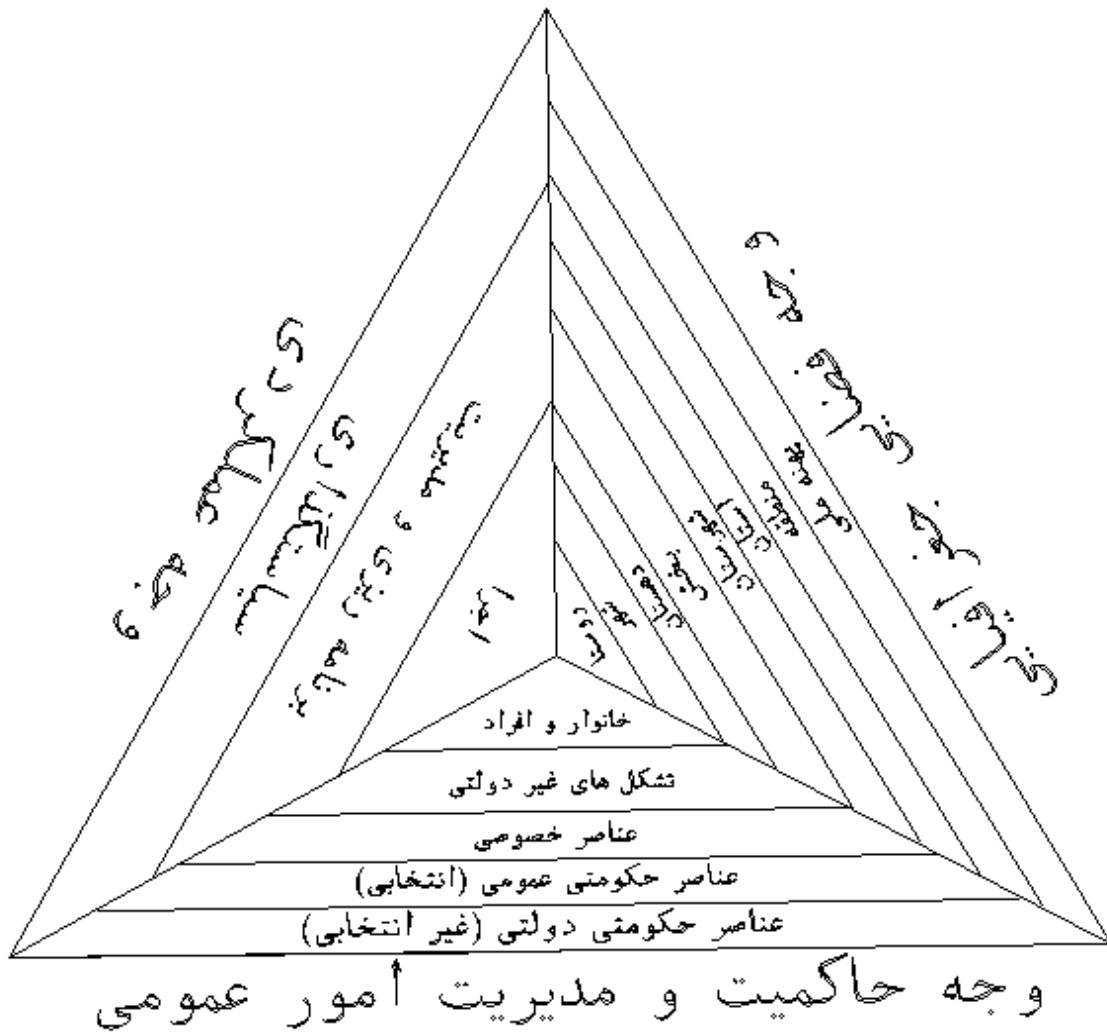
این وجه مبین عملکرد رسمی یا محلی هر یک از عناصر بر حسب کارکردها سه گانه نظام مدیریتی است: سیاستگذاری، برنامه ریزی و مدیریت و بالاخره اجرا.

۳- وجه فضایی - جغرافیایی:

در این وجه عناصر مؤثر بر مدیریت استان از دید شعاع مؤثر عملکرد یا به عبارت دیگر سطح پوشش فضایی اختیارات و وظایف هر عنصر مورد مطالعه قرار می گیرد. این وجه از پایین ترین سطح تقسیمات کشوری یعنی روستا آغاز شده و تا پهنه ملی پیش می رود.

نمودار شماره (۱): وجوه سه گانه ساختار فضایی اداره استان کرمان را نشان می دهد.

در زیر به تشریح هر یک از عناصر حاکمیتی و امور عمومی در سطوح فضایی و جغرافیایی گوناگون و نیز عملکرد سه گانه آنها پرداخته می شود.

۱-۴-۳-۱-۱-۲- عناصر حکومتی - دولتی

عناصر این گروه همگی جزء سازمان ها و نهاد های رسمی حکومت محسوب شده و از این رو می توان آنها را به لحاظ حقوقی، تشکیلاتی و قدرت اجرایی، رسمی ترین عناصر مدیریت استانی دانست. بر همین اساس، منشأ قدرت و اعتبار این عناصر به قوانین، مکانیزم ها و قوای قهریه کل حکومت مربوط شده و ضمانت اجرایی می یابد. با توجه به گستردگی این عناصر در سطح استان و عدم امکان بررسی تفصیلی تمامی عناصر و نهادها در مدیریت استان، در ذیل به بررسی شاخص ترین و موثرترین این عناصر پرداخته می شود.

- شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران به عنوان عالیترین مرجع سیاستگذاری و تصویب کننده خطوط کلان توسعه شهری و شهرسازی کشور مرکب از یازده نفر از وزراء و معاونان رئیس جمهور بر اساس قانون مصوب سال ۱۳۵۲ تأسیس شده، و وظایف اصلی آن به شرح زیر تعیین شده است:

- بررسی پیشنهادهای لازم در مورد سیاست کلی شهرسازی برای طرح در هیئت وزیران.
 - اظهار نظر نسبت به پیشنهادهای و لوایح شهرسازی و مقررات مربوط به طرح های جامع شهری.
 - بررسی و تصویب نهایی طرح های جامع شهری و تغییرات آنها.
 - تصویب معیارها و ضوابط آیین نامه های شهرسازی.
 - تصویب مکانیابی کلیه طرح ها و پروژه های بزرگ و با ابعاد ملی.
- بر اساس ماده هفت این قانون، شهرداری ها مکلف به اجرای مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران طبق شرح وظایف هستند.

از جمله مؤثرترین اعضای این شورای یازده نفر می توان به وزیر کشور(نهاد متولی مدیریت شهری و منطقه ای)، وزیر مسکن و شهرسازی (مسئول برنامه ریزی شهری و منطقه ای) و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی (مسئول برنامه ریزی های کلان اقتصادی و فضایی و بودجه ریزی) اشاره کرد که هر یک بر اساس مسئولیتشان به ایفای نقش می پردازند. علاوه بر این وزیران نیرو، صنایع، جهاد کشاورزی، راه و ترابری و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست از دیگر اعضای این شورا هستند.

به این ترتیب شورای عالی شهرسازی و معماری با استفاده از اختیارات خود در عرصه های سیاستگذاری، تدوین آیین نامه ها و ضوابط شهرسازی، تصویب کلیه برنامه ها و طرح های شهری و منطقه ای تأثیر عمده ای بر ویژگی های فضایی - کشور و استان کرمان دارد.

ضعف و نقص مکانیزم ها و ضمانت های اجرایی لازم برای رعایت مصوبات شورای عالی از سوی دستگاهها و نهادهای بخشی را می توان مهم ترین معضل و مانع تحقق سیاست ها و مصوبات شورای عالی شهرسازی دانست. این عنصر حکومتی - دولتی با توجه عملکرد ملی خود به طور غیر مستقیم و از طریق نهادهای استانی خود (اداره کل راه و شهرسازی استان) در مدیریت و توسعه استان کرمان ایفای نقش می نمایند.

- استانداری

مهم ترین سازمان مؤثر بر مدیریت شهری در سطح استان، استانداری است. استاندار بالاترین مقام اداری مؤثر در سطح استان محسوب می شود. مطابق ماده ۱ تصویب نامه شورای عالی اداری در هشتادمین جلسه مورخ ۱۳۷۷/۷/۲۸ به منظور متناسب کردن اختیارات استانداران و فرمانداران با مسئولیت های محوله استانداران در قلمرو مأموریت خویش به عنوان نماینده عالی دولت، مسئولیت اجرای سیاست های عمومی کشور را در ارتباط با وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی و سایر دستگاه هایی که به نحوی از بودجه عمومی دولت استفاده می کنند، نهادهای انقلاب اسلامی، نیروی انتظامی، شوراهای اسلامی شهر و شهرداری ها و مؤسسات عمومی غیر دولتی را به عهده دارند.

برخی از وظایف مرتبط استانداری در ارتباط با مدیریت شهری و عمران منطقه ای عبارتند از:

- نظارت و مراقبت در اجرای برنامه های عمرانی (ملی و استانی) و در صورت لزوم تذکر به دستگاه های اجرایی با ابلاغ مراتب به سازمان و وزارتخانه مربوطه.
- شناسایی استعدادهای منطقه ای و تعیین نیازمندی های استان و تصمیم گیری، هماهنگی و هدایت، برنامه ریزی و بودجه ریزی استان با تأکید بر اولویت های توسعه منطقه ای در چارچوب سیاست ها و راهبردهای ملی.
- نظارت بر حفظ و حراست از منابع طبیعی و محیط زیست و استفاده بهینه از منابع و امکانات بالقوه موجود استان.
- پیشنهاد وضع عوارض جدید بر فعالیت های اقتصادی و خدماتی در محدوده استان و شناسایی منابع جدید درآمدی و پیشنهادی آن به مراجع ذیربط در جهت اجرای برنامه های توسعه منطقه ای.
- برقراری و حفظ نظم و امنیت، تقویت و نظارت بر کار شوراهای اسلامی، ایجاد زمینه برای توسعه و نظارت بر مجامع و تشکل های گوناگون و نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات، ارزشیابی عملکرد مدیران استان از جمله وظایف دیگر استانداران محسوب می شود.

برای انجام وظایف و تحقق اهداف، استانداری در زمینه همکاری و ایجاد هماهنگی بین فعالیت های دستگاه های دولتی، سازمان های محلی، نهادهای انقلاب اسلامی و شوراهای محلی نیز مسئولیت دارد. بر اساس ماده ۲۲ تصویب نامه فوق و به منظور انجام این وظیفه در استان و شهرستان، شورای اداری استان به ریاست استاندار و شورای اداری شهرستان به ریاست فرماندار تشکیل می شود.

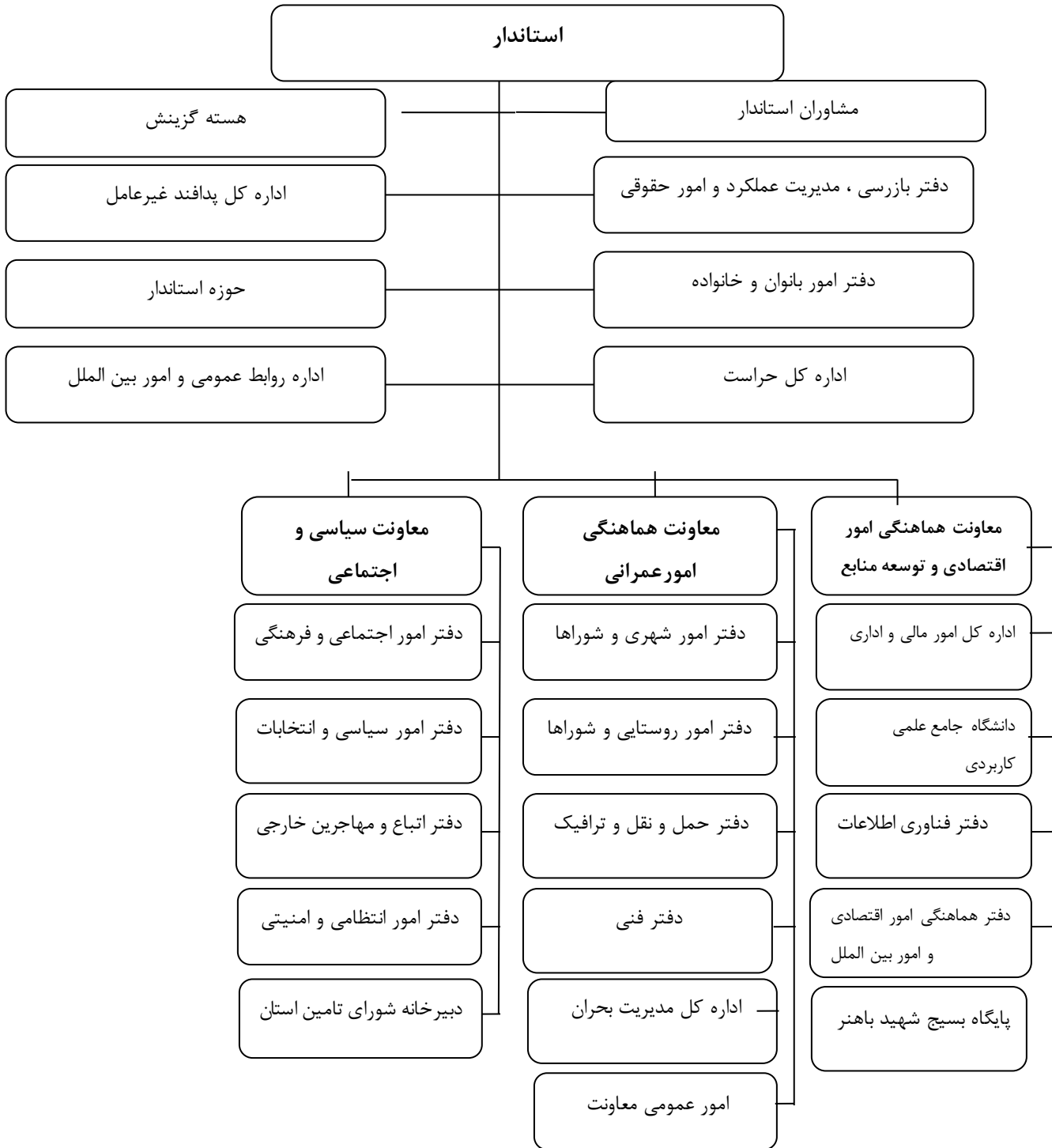
کلیه شوراها، ستادها و مجامعی که برای هماهنگی انجام وظایف دستگاه های اجرایی در استان ها مطابق قوانین و مقررات تشکیل می شود زیر نظر استانداران فعالیت خواهد کرد. نمودار شماره (۲) تشکیلات سازمانی استامداری کرمان را نشان می دهد.

حیطه فضایی مؤثر استانداری کل سطح استان است. عمده وظایف استانداری ها در حوزه مدیریت شهری و منطقه ای از طریق معاونت عمرانی انجام می گردد. وظایف عمده مجموعه تشکیلات معاونت امور عمرانی استانداری عبارتند از:

- مراقبت در تهیه و تنظیم طرح های هادی و تفصیلی شهرها و طرح های عمرانی شهرداری ها.
- نظارت بر اجرای طرح های عمرانی شهرها و روستاها.
- بررسی در زمینه تعیین محدوده قانونی شهرها و پیشنهاد آن به مقامات مسئول.
- نظارت کلی بر اجرای طرح های عمرانی و فنی استان.
- اظهار نظر در مورد فروش اراضی شهرها.
- کنترل و بررسی اعتبارات عمرانی شهرداری ها و راهنمایی لازم در اتخاذ روش صحیح و رعایت اولویت ها در تنظیم برنامه های عمرانی.
- انجام اقدامات لازم در زمینه شرکت در جلسات شورای آب، شورای فنی استان و شورای برنامه ریزی و سایر شوراها و کمیسیون ها و کمیته های مربوط بر حسب مورد.
- مطالعه و بررسی وضع روستاها و شهرهای استان از نظر تأسیسات و تسهیلات رفاهی به منظور شناخت نیازهای مالی و خدماتی روستاها و شهرداری ها.
- بررسی طرح های عمرانی روستاها و شهرداری ها برای استفاده از اعتبارات وزارت کشور.
- بررسی و اظهار نظر در مورد مصوبه های شورای شهر و پیشنهادهای شهرداری ها در مورد برنامه های عمرانی.
- نظارت بر انجام امور پرسنلی و استخدامی شهرداری ها.

- بازرسی از اقدامات عمرانی در سطح شهرها و روستا و تهیه گزارش های ماهانه.

نمودار شماره (۲): ساختار تشکیلاتی استانداری کرمان

ماخذ: استانداری کرمان

- فرمانداری

این عنوان در بر گیرنده پست هایی است که متصدیان آنها در قالب خط مشی کلی عهده دار نمایندگی حکومت مرکزی در حوزه شهرستان می باشند. بر اساس ماده ۲۴ تصویب نامه تعیین وظایف و اختیارات استانداران و فرمانداران، کلیه وظایف و اختیاراتی را که بر عهده استانداران محول گردیده است، فرمانداران نیز همین وظایف را (به استثنای اختیارات مطرح در بند ۱۵ ماده ۲ این مصوبه) در شهرستان محل مأموریت خود دارا هستند.

فرمانداری ها به لحاظ نظارت عالی ای که بر کلیه امور شهرستان دارند از عناصر مهم تصمیم گیری و هدایت نظام مدیریت شهری محسوب می شوند.

اهم وظایف فرمانداران در حوزه مدیریت شهری و منطقه ای عبارتند از:

تشکیل مرتب شورای اداری شهرستان برای اجرای وظایف مقرر و هماهنگ نمودن فعالیت های عمرانی دستگاه ها و سازمان های اجرایی در سطح شهرستان.

بررسی و اظهار نظر در مورد مصوبات شوراها شهر طبق مقررات.

مراقبت در اجرای برنامه های عمرانی شهرداری ها.

نظارت در امور شهرداری های حوزه فرمانداری طبق قانون شهرداری و دستورالعمل های صادر شده.

بررسی و اظهار نظر در مورد نقشه هادی شهرهای تابعه بر اساس استانداردهای شهرسازی و نظارت بر اجرای صحیح نقشه هادی و جامع شهرها که به تصویب سازمان های مربوطه رسیده است.

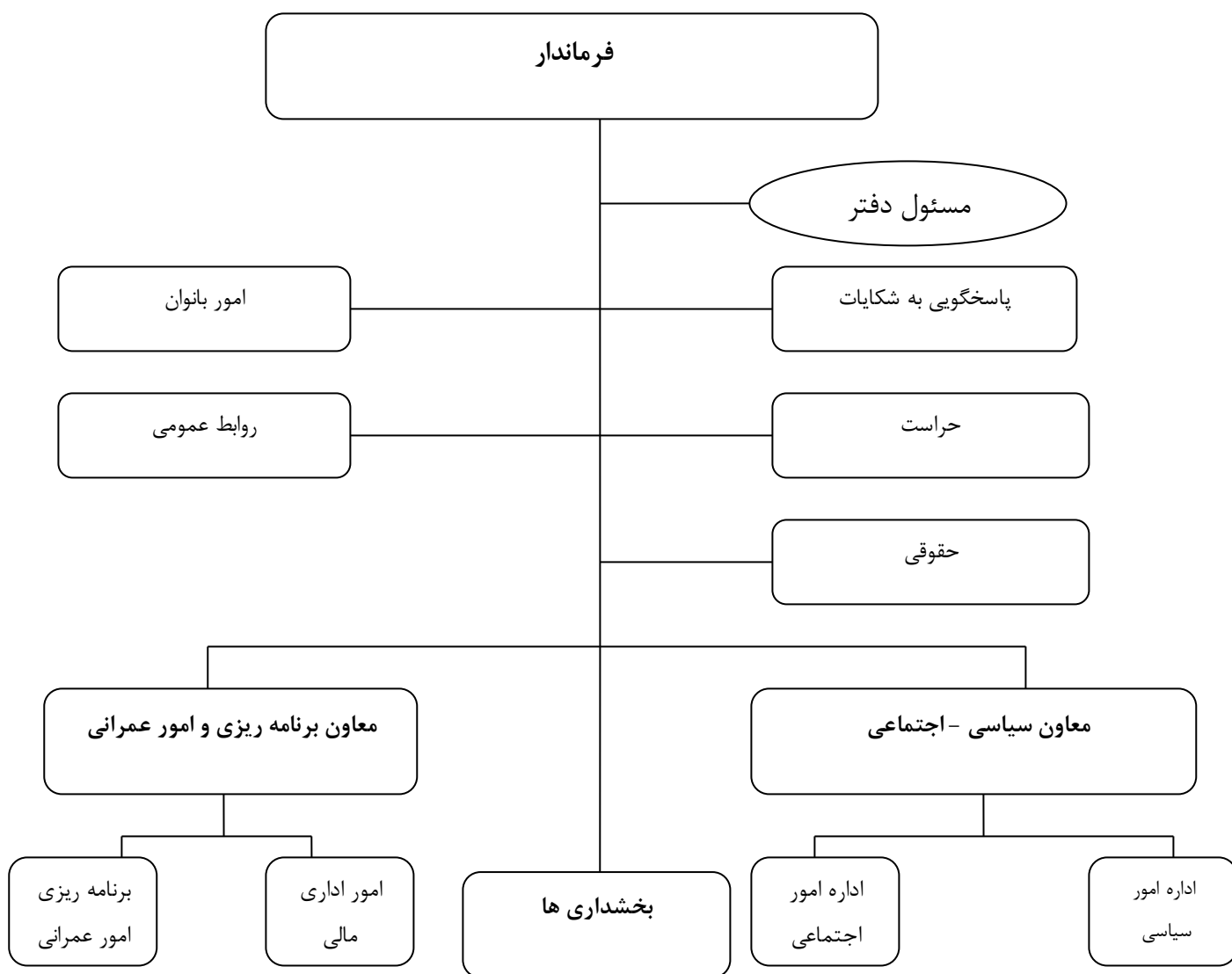
رسیدگی به شکایات مربوط به عوارض از طریق تشکیل کمیسیون موضوع ماده ۸ قانون نوسازی و عمران شهری و ماده ۷۷ قانون شهرداری.

اظهار نظر در مورد بودجه و نظارت بر هزینه های شهرداری ها و سازمان های تابعه وابسته به آنها و همچنین اظهار نظر نسبت به میزان بخشودگی عوارض نوسازی در حوزه فرمانداری بر اساس ضوابط و دستورالعمل های صادر شده.

حیطه فضایی مؤثر فرمانداری کل محدوده شهرستان می باشد. به جز محدوده قانونی و حریم شهرها که حوزه مسئولیت شهرداری هاست نظارت بر محدوده های خارج از حوزه های مذکور مستقیماً بر عهده فرماندار و یا

واحد های تابعه آن است. حیظه موضوعی تحت تأثیر فرمانداری نظارت و مراقبت عالییه و هماهنگی کلیه عوامل بخشی و سازمان های محلی واقع در حوزه شهرستان را در بر می گیرد. با توجه به گستردگی ۲۳ شهرستان در پهنه فضایی استان کرمان ، هر کدام از این عناصر حکومتی - دولتی به ایفای نقش های برشمرده فوق در عرصه استان کرمان می پردازند. نمودار شماره (۳) ساختار فرمانداری ها را نشان می دهد.

۱. نمودار شماره (۳): ساختار تشکیلاتی فرمانداری ها

- بخشداری

این عنوان در بر گیرنده پست هایی است که متصدیان آن در قالب خط مشی کلی عهده دار نمایندگی حکومت مرکزی در حوزه مربوط از تقسیمات کشوری (بخش) هستند. بر اساس ماده ۶ تصویب نامه تعیین وظایف و اختیارات استانداران و فرمانداران، نصب و عزل بخشداران با پیشنهاد فرماندار و تأیید استاندار و حکم وزیر کشور خواهد بود که البته اختیارات وزیر کشور موضوع این ماده قابل تفویض به استانداران می باشد. در عرف اداری بر خلاف فرماندار که بیشتر مقامی سیاسی است بخشدار بیشتر یک مقام اجرایی تلقی می شود. همچنین بر خلاف شهرستان که شعب اکثریت وزارتخانه ها در آن مستقر هستند، در سطح بخش فقط شعب برخی از ادارات مثل آموزش و پرورش و بهداشت و درمان مستقر هستند. بنابر این سازمان های اداری بخش تنوع و تعدد بسیار کمتری دارد و به تبع آن بخش و بخشداری نیز از قدرت و اختیار محدودتری برخوردار است.

حیطه فضایی مؤثر این سطح شامل کل محدوده بخش می شود. حیطه های موضوعی تحت تأثیر همانند فرمانداری است که البته به دلیل اندک بودن ادارات و واحدهای دستگاههای مرکزی از گستره بسیار کمی برخوردار است. در سطح استان کرمان تعداد ۵۸ بخشداری به ایفای نقش در حیطه فضایی استان می پردازند. در این میان شهرستان کرمان با تعداد ۶ بخشداری و شهرستان سیرجان با تعداد ۵ بخشداری بیشترین عناصر حکومتی - دولتی این سطح را به خود اختصاص داده اند. شهرستان انار نیز با تعداد ۱ بخشداری در این در ردیف کمتری تعداد بخشداری قرار دارد.

علاوه بر این در سطح استان کرمان بر اساس آخرین آمار موجود (سال ۱۳۹۴) تعداد ۱۵۱ دهستان در عرصه تقسیمات کشوری گسترش دارند و عمده وظایف اجرایی این عرصه توسط نهادهای بالادستی خود اعم از بخشداری و فرمانداری صورت می گیرد.

- سازمان مدیریت و برنامه ریزی

این سازمان که در سال های اخیر دچار دگرگونی فراوانی در ساختار خود گردیده، عالی ترین مرجع برنامه ریزی، بودجه ریزی و سازماندهی تشکیلات و نیروی شاغل در نهادهای دولتی محسوب می شود که اهداف عمده زیر را دنبال می کند:

- استقرار نظام برنامه ریزی، بودجه بندی و نظارت برای پیشرفت و توسعه همه جانبه و هماهنگ اقتصادی و اجتماعی کشور.

- تنظیم و اشاعه ضوابط فنی و معیارها و استاندارد های لازم برای اجرای طرح های عمرانی.
 - همکاری با سازمان های مملکتی در جهت اجرای عدم تمرکز و منطقه ای کردن عملیات عمرانی به منظور تسریع توسعه و آبادانی مناطق.
 - این سازمان برای تحقق اهداف فوق وظایف متعددی بر عهده دارد که به برخی از آنها اشاره می شود.
 - انجام مطالعات و بررسی های اقتصادی و اجتماعی و پیش بینی منابع کشور به منظور تهیه و تنظیم استراتژی ها و تنظیم برنامه های بلند مدت، میان مدت و کوتاه مدت و نیز بودجه سالانه، تهیه طرح آمایش سرزمین در سطح ملی، برنامه ریزی منطقه ای، تهیه و پیشنهاد برنامه توسعه پنج ساله کشور و نظارت بر اجرای آن و تهیه برنامه های توسعه بخشی.
 - تخصیص منابع کشور برای فعالیت های جاری و عملیات عمرانی در چارچوب برنامه ها و سیاست های توسعه کشور.
 - تهیه و تنظیم بودجه کل کشور با همکاری مؤسسات ذیربط.
 - نظارت مستمر بر اجرای برنامه ها و پیشرفت سالانه آنها.
- ارزشیابی کارایی و عملکرد دستگاههای اجرایی کشور و گزارش آن به ریاست جمهور.
- البته همانگونه که عنوان شد وظایف هماهنگ کنندگی این سازمان بیشتر ماهیت برنامه ریزی بخشی و میان بخشی داشته و به جز موارد معدودی که به تهیه برنامه های آمایش سرزمین می پردازد، کمتر با فضا و مکان یا سطح سرزمین خاص رابطه مستقیمی پیدا می کند. بدین ترتیب سطح برنامه ریزی بخشی و میان بخشی مورد توجه سازمان مدیریت و برنامه ریزی بیشتر شامل سطح ملی بوده و اخیراً با تهیه برنامه های توسعه استان از طریق واحدهای تابعه مستقر در مراکز استان ها، سطح استانی برنامه ریزی نیز مورد توجه واقع شده است. پس، فعالیت های این سازمان با سطوح محلی و خرد منطقه ای و منطقه ای چون شهر، روستا و منطقه، چه در خصوص تهیه طرح های فضایی و چه برنامه ریزی های بخشی یا میان بخشی ارتباط روشنی پیدا نمی کند، مگر مواردی که شامل سیاستگذاری فصل عمران شهری و تخصیص بودجه های مربوط به آن و نیز اعطای کمک های بلاعوض و وام از طریق وزارت کشور به شهرداری ها است. حیطة موضوع عمل این سازمان نیز بیشتر برنامه ریزی های کلان اقتصادی، اجتماعی و تحقق توسعه همه جانبه در کشور و تخصیص اعتبار آن به دستگاههای مسئول و نیز نظارت بر اجرای آنها است.

البته انتصاب رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان به عنوان دبیر شورای برنامه ریزی و توسعه و استقرار دبیرخانه شورا در این سازمان، زمینه لازم برای تقویت بیشتر نقش آن در برنامه ریزی و مدیریت فضایی را در چند سال اخیر فراهم کرده است. در همین چارچوب می توان گفت کل محدوده استان کرمان در حیطه نفوذ این سازمان قرار دارد.

این سازمان از طریق روابط برنامه ای، بودجه ای و نظارتی با کلیه دستگاههای مرکزی و از طریق شعب استانی خود تا پایین ترین سطوح حکومت ارتباط پیدا می کند و با توجه به تأثیر گذاری آن در تخصیص منابع به برنامه های مختلف دستگاهها و نهادهای دولتی و نیز نظارت و ارزشیابی آنها تأثیر بسزایی در عملکرد آنها خواهد داشت.

علاوه بر این در ماده ۲ طرح ادغام معاونت های برنامه ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و تشکیل سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور وظایف این سازمان به شرح زیر آمده است:

- ۱- مطالعات آینده پژوهی، توسعه ای و آمایش سرزمین و شناخت ظرفیت ها و امکانات کشور
- ۲- مطالعه و تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
- ۳- طراحی نظام برنامه ریزی و تدوین برنامه های بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت ملی، تدوین برنامه های ملی استانی توسط واحدهای استانی و ارائه الگوهای نوین و بومی برای اداره مطلوب بخش های مختلف کشور
- ۴- طراحی نظام بودجه ریزی و تهیه و تدوین بودجه های سالانه، ابلاغ بودجه مصوب، تخصیص منابع، شرح عملیات شامل اهداف کمی، استانداردها و قیمت تمام شده خدمات و طرح ها و طراحی نظام هوشمند مدیریت بودجه و مالی کشور
- ۵- بررسی و تعیین نقش ها و حدود وظایف بخش دولتی و غیر دولتی در چارچوب اسناد بالادستی و قوانین مصوب، طراحی ساختار کلان دولت و تایید ساختار دستگاه های اجرایی، طراحی برنامه های تمرکز زدایی، طراحی و تدوین نظام اداری و نظام های تصمیم گیری، طراحی و استقرار مدیریت فرایندهای منابع انسانی و نظام شایستگی، راهبری استقرار: دولت الکترونیک، چرخه بهره وری، نظام های مشارکت، خصوصی سازی و برون سپاری، خرید خدمت یا محصول، نظام ارتقای سلامت اداری و سایر فناوری های نوین اداری
- ۶- تهیه، تدوین و ابلاغ معیارها و ضوابط مطالعاتی، فنی و اجرایی طرح های عمرانی و سرمایه گذاری شرکت های دولتی و موسسات عمومی و تدوین ضوابط تشخیص صلاحیت و انجام رتبه بندی اشخاص

حقیقی و حقوقی طرف قرارداد با دستگاه های اجرایی ملی و استانی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ در زمینه های عمرانی، مطالعاتی، آموزشی و خدماتی

۷- طراحی و استقرار نظام مدیریت عملکرد شامل تهیه الگوهای نظارت و ارزشیابی، تدوین گزارش های نظارتی و ارزشیابی از تهیه و اجرای برنامه های بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت ملی و استانی و طرح های عمرانی و فعالیت های دستگاه های اجرایی و موضوعات محوری نظیر بهره وری، شفافیت، پاسخگویی، نقش و مشارکت مردم در اداره کشور و ارائه به مراجع ذی ربط از جمله مجلس شورای اسلامی براساس قوانین و مقررات

۸- طراحی معیارهای ارزیابی عملکرد و سنجش بهره وری و انجام ارزشیابی و رتبه بندی دستگاه های اجرایی ملی و استانی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری در میزان تحقق برنامه های توسعه و بودجه سالانه، ارتقای بهره وری و اصلاحات اداری و مدیریتی و ارائه پیشنهادهای تنبیهی و تشویقی برای دستگاه های اجرایی

۹- ارزیابی میزان پیشرفت کشور در چارچوب سیاست های کلی نظام و اهداف کمی و کیفی سند چشم انداز و برنامه های بلند مدت و میان مدت همراه با تحلیل های لازم

تبصره - این گزارش ها به صورت سالانه منتشر و در اختیار همگان قرار می گیرد.

۱۰- بررسی و اظهارنظر درباره پیش نویس لوایح و مصوبات دستگاه های اجرایی در چارچوب مأموریت های سازمان جهت هماهنگی و تطبیق با اسناد فرادستی نظیر سیاست های کلی نظام، قوانین موجود، برنامه های بلندمدت و میان مدت و منابع عمومی کشور و نیز ارائه گزارش های لازم برای بیان پیامدها و شفافیت در اتخاذ تصمیم ها قبل از تصویب در مراجع قانونی.

۱۱- سایر مأموریت ها و وظایف مذکور در قوانین برنامه و بودجه کشور، مدیریت خدمات کشوری، برنامه های پنجساله توسعه و دیگر قوانین موضوعه.

تبصره - رویکرد سازمان در کلیه مأموریت ها و وظایف موضوع این ماده با توجه به سند چشم انداز باید در راستای تولید کالا یا خدمت با هزینه کمتر، کیفیت بهتر و سرعت بیشتر نسبت به کشورهای منطقه باشد.

سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان کرمان

این سازمان در قلمرو استان وظایفی به شرح زیر را به انجام می رساند:

- هماهنگی و راهبری نظام برنامه ریزی استان در چارچوب نظام برنامه ریزی کشور

- بررسی، تهیه و تدوین برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بلند مدت، میان مدت و کوتاه مدت استان
- تهیه و تدوین طرح آمایش سرزمینی استان در چارچوب ضوابط ملی آمایش کشور متناسب با ظرفیت ها و امکانات جغرافیایی استان
- بررسی، تهیه و تدوین برنامه ها و سیاست های اجرایی امور اشتغال و سرمایه گذاری در استان
- توسعه و تجهیز منابع استانی با تاکید بر حذف وابستگی به درآمدهای نفت و گاز
- تهیه و تنظیم، توزیع، ابلاغ، مبادله موفقتمنامه و تخصیص اعتبارات استان در چارچوب ضوابط، بخشنامه ها و دستور العمل های بودجه سنوات
- نظارت و ارزیابی برنامه و بودجه استان
- نظارت بر اجرای طرح های عمرانی و فنی (تملك دارایی های سرمایه ای) ملی و استانی و گزارش گیری از پیشرفت برنامه ها و ارزیابی آن ها
- بررسی و تعیین صلاحیت و رتبه بندی و ارزشیابی پیمانکاران، مشاوران و کارشناسان استان و ارتقاء و تقویت ظرفیت کمی و کیفی آن ها
- راهبری امور توسعه مدیریت و سرمایه انسانی در سطح دستگاه های اجرایی استان.
- راهبری استقرار دولت الکترونیک، چرخه بهره وری و نظام های نوین مدیریتی در سطح استان
- نظارت و ارزشیابی جامع مدیریت عملکرد اعم از برنامه ها، سیاست ها، فرآیندها، فعالیت ها و پروژه ها در سطح استان
- نظارت بر اجرای نظام فنی و اجرایی، تدوین ضوابط و معیارهای فنی، در سطح استان
- راهبری و اجرای فعالیت های آماری در چارچوب نظام آماری کشور، تهیه نقشه و ارائه اطلاعات مکانی استان
- انجام وظایف مصرح در ماده (۴۴) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب اسفند ۱۳۹۳ مجلس شورای اسلامی و دبیری شورای برنامه ریزی و توسعه و شورای فنی استان
- ظرفیت سازی جهت استفاده از ساز و کارهای مشارکت عمومی - غیر دولتی در اجرای پروژه های استان

- وزارت راه و شهرسازی

این وزارتخانه از ادغام دو وزارتخانه مسکن و شهرسازی و راه و ترابری ایجاد شده است. وزارت راه و شهرسازی عالی ترین مرجع برنامه ریزی فضایی در کلیه سطوح (ملی، منطقه ای، ناحیه ای، شهری) در کشور محسوب می شود. تعیین مراکز جمعیتی و تعادل مطلوب بین جمعیت و وسعت شهرها در سطح کشور به منظور برنامه ریزی عمران منطقه ای و استفاده بهتر از منابع سرزمین نظیر خاک و آب و جلوگیری از ایجاد مشکلات شهری در اثر رشد و توسعه ناموزون آنها و در نتیجه اتلاف منابع اقتصادی و انسانی کشور از جمله اهداف عمده وزارت راه و شهرسازی محسوب می شود.

وظایف عمده ای که وزارت راه و شهرسازی در این ارتباط عهده دار انجام آنهاست عبارتند از:

- اتخاذ و عمل سیاست ها و تنظیم برنامه های هماهنگ و جامع برای ایجاد تعادل مطلوب بین جمعیت و وسعت شهرها در سطح کشور.

- تعیین محل شهرها و مراکز جمعیت آینده.

- بررسی ارتباط شهرهای فعلی و آینده در سطح منطقه و کشور.

ترکیب وظایف و اهداف این وزارتخانه خود گواه نقش آفرینی منحصر به فرد آن در شکل گیری سکونتگاهها و توزیع و تنظیم شبکه های سکونتگاهی در کل سرزمین است. وزارت راه و شهرسازی کارفرما و تهیه کننده طرح کالبدی ملی و منطقه ای، کارفرمای تهیه طرح و توسعه و عمران ناحیه (یک یا چند شهرستان)، طرح ساختاری و تفصیلی شهری و طرح های موضعی است. بدین ترتیب حیطة فضایی مؤثر وزارت راه و شهرسازی مجموعه فضای سرزمین کشور محسوب می شود و به جز درون روستاها کلیه نقاط سکونتگاهی و سطوح برنامه ریزی را (البته با شدت و ضعف) تحت پوشش قرار می دهد.

رابطه وزارت راه و شهرسازی با مدیریت شهری بیشتر به ارتباط آن با شهرداری ها در زمینه برنامه ریزی و تهیه برنامه های توسعه بر می گردد. این ارتباط شامل روابط چهارگانه زیر می شود:

الف - ارتباط نظارتی و کنترل کننده:

وزارت راه و شهرسازی قانوناً موظف به نظارت بر حسن اجرای برنامه های مصوب توسعه شهری و نیز سایر مقررات و ضوابط شهرسازی مصوب شورای عالی شهرسازی توسط شهرداری های مربوط از طریق معاونت شهرسازی است. شهرداری ها موظف به اجرای این مصوبات و همکاری با وزارت راه و شهرسازی و واحدهای تابعه آن هستند.

ب - تهیه و اجرای طرح های آماده سازی زمین

عملی شدن این طرح ها موجب گردیده است تا بسیاری از وظایف عمرانی شهرداری ها و سایر سازمان های ذیربط مدیریت شهری در محدوده اراضی آماده سازی شده، توسط سازمان ملی زمین و مسکن با هزینه ساکنان آینده آن انجام می گیرد.

حیطه فضایی مؤثر سازمان، محدوده کلیه زمین های واقع در محدوده قانونی و حریم شهرها و شهرک ها است. موضوع عمل سازمان، اجرای قوانین و مقررات در زمین های مرتبط و در محدوده های پیش گفته کلیه شهرها و شهرک های کشور می باشد.

دو معاونت برنامه ریزی و اقتصاد حمل و نقل و معاونت راه روستایی وظایف حوزه حمل و نقل و راه را به سرانجام می رساند.

تامین راههای کشور اعم از زمینی (راه و راه آهن) و راههای دریایی و هوایی و اداره امور ترابری کشور، پی ریزی سیاست جامع هماهنگ برای آن و ایجاد، توسعه و تجهیز، گسترش و نگهداری تأسیسات زیر بنایی آن با توجه به مقتضیات توسعه اجتماعی، عمرانی و دفاع ملی از جمله اهدافی است که معاونت های فوق در پی تحقق آن هستند. از میان وظایف متعددی که این معاونت ها در تحقق اهداف خویش پی گیری می کند می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- مطالعه، تهیه و تنظیم برنامه های جامع و هماهنگ به منظور تعیین خط مشی اجرایی در زمینه ترابری کشور و اجرای آنها.

- احداث، توسعه و بهره برداری و نگاهداری راهها، راه آهن، بنادر و فرودگاهها.

- تهیه و تنظیم ضوابط و معیارهای لازم برای احداث و نگاهداری تأسیسات زیربنایی با توجه به مقتضیات و پیشرفت های وسایل ترابری و نظارت بر اجرای آنها.

- بررسی در زمینه حریم های تأسیسات زیر بنایی ترابری و تهیه و تنظیم مقررات مورد نیاز برای پیشنهاد به مراجع صلاحیت دار و نظارت بر اجرای آنها.

حیطه فضایی مؤثر حوزه حمل و نقل و راه روستایی را می توان کل فضای سرزمینی کشور به استثنای مداخله در حمل و نقل درون شهری و روستایی دانست.

وزارت مزبور از طریق اداره کل استانی خود در سطح استان کرمان وظایف استانی خود را به انجام می رساند.

- اداره کل راه و شهرسازی استان کرمان

این اداره کل از طریق مدیریت شهرسازی و معماری، مدیریت ساخت و توسعه راهها و مدیریت راهداری به ایفای نقش استانی به ویژه در ارتباط با طرح آمایش استان کرمان خود می پردازد.

مدیریت شهرسازی و معماری این اداره کل اقدامات زیر را راهبری می نماید:

- راهبری و نظارت بر امر اجرای ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری (مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران) قوانین مربوطه و طرحهای شهرسازی و معماری، عمران شهری و طرحهای شهری.

- راهبری و نظارت بر تهیه و اجرای طرحهای توسعه و عمران (جامع) ناحیه، مجموعه های شهری و جامع شهری، طرحهای تفصیلی، طرحهای معماری و طراحی شهری، طرحهای ویژه، شهرک ها و شهرهای جدید.

- راهبری و نظارت بر اجرای آئین نامه های مربوط به نحوه بررسی و تصویب طرحهای توسعه عمران محلی و ناحیه ای، منطقه ای و ملی مقررات شهرسازی و معماری کشور و همچنین استفاده از اراضی و احداث بنا و تاسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها.

- راهبری دبیرخانه های کمیسیونهای تخصصی امور زیربنایی و شهرسازی و کمیسیون ماده ۵ در استان.

- راهبری و نظارت بر طرحهای مطالعاتی و تحقیقاتی در سطوح محلی.

- نظارت بر تنظیم قرارداد با مهندسين مشاور به منظور تهیه طرحهای توسعه و عمران (جامع) ناحیه، مجموعه های شهری و جامع شهر، تفصیلی، طرحهای ویژه، طراحی شهری و معماری و طرحهای مطالعاتی و تحقیقاتی.

- شرکت در کمیسیونها، کمیته ها، شوراها، شوراهای مربوطه حسب قوانین و آئین نامه های موضوعه.

- راهبری و نظارت بر تهیه و تنظیم برنامه های میان مدت و کوتاه مدت واحدهای تابعه و ارزیابی میزان تحقق برنامه های مذکور.

- همکاری و هماهنگی با سایر دستگاههای ذیربط استانی در راستای وظایف مرتبط با بخش شهرسازی و معماری.

- راهبری و نظارت بر کلیه امور مربوط به بخش شهرسازی و معماری در استان.

- همکاری و مشارکت با معاونت شهرسازی و معماری حوزه ستادی در زمینه تهیه و تنظیم لوایح و قوانین و ضوابط و معیارها و استانداردهای شهرسازی و اجرای سایر امور محوله

- مدیریت ساخت و توسعه راههای اداره کل مذکور وظایف زیر را به سرانجام می رساند:
- برنامه ریزی، تهیه خط مشی، ساختمان و توسعه راههای اصلی، فرعی منطقه ای و روستایی با هماهنگی و احدهای برنامه ریزی استان با توجه به نیازها و اولویت ها و امکانات مالی.
 - همکاری در تنظیم موافقتنامه های ارسالی به معاونت برنامه ریزی استانداری در مورد احداث و توسعه راههای فرعی و روستایی.
 - مطالعه و تهیه طرح راهسازی و بهسازی راهها توسط مهندسان مشاور کنترل و تصویب آن.
 - انتخاب مهندسان مشاور با توجه به ضوابط مورد عمل و نظارت بر کار آنها.
 - انتخاب بر تهیه و اجرای طرح های راهسازی استان.
 - ابلاغ دستورالعمل های فنی و مصوبات به مهندسان مشاور و نظارت بر رعایت آنها در تنظیم نقشه ها و مشخصات فنی.
 - بررسی درخواست های حق الزحمه مهندسان مشاور و تاثیر آن به منظور پرداخت.
 - کنترل و تایید صورت کارکرد (حق الزحمه) مهندسان مشاور طرف قرارداد براساس مقررات و ضوابط مربوط.
 - ارزشیابی و تایید کارهای مطالعاتی و نظارتی انجام شده توسط مهندسان مشاور و ارائه به مافوق جهت دستور پرداخت.
 - تهیه و تنظیم صورت کارکردهای موقت و قطعی پیمانکاران (رأساً یا از طریق مهندسان مشاور) و رسیدگی و ارائه صورت وضعیت موقت، قطعی به اداره پیمان و رسیدگی جهت تسویه حساب نهایی.
 - تهیه و بررسی و تصویب صورت مجالس پیشنهادی و اجرایی پیمانکاران راههای فرعی و روستایی طرف قرارداد طبق ضوابط.
 - تایید اتمام کار پیمانکاران جهت تشکیل کمیسیون های تحویل موقت و قطعی.
 - پیگیری و اعمال بخشنامه های فنی صادره از وزارت راه و شهرسازی و دستورالعمل های معاونت برنامه ریزی استان و غیره.
 - پیگیری و نظارت مداوم بر حسن جریان پیشرفت برنامه های راهسازی و اجرای مشخصات فنی در کلیه عملیات راهسازی حوزه استحفاظی اداره کل راه و شهرسازی استان.
 - بررسی و ارائه پیشنهاد مربوط به اجرای طرح های راهسازی.

- مطالعه و ارائه پیشنهاد طرح های راهسازی استان به مقام مافوق در چارچوب اهداف و سیاست های شورای عالی فنی و سازمان راهداری حمل و نقل جاده ای کشور.
- بررسی و تصویب تغییرات مربوط به طرح های روسازی و تیپ نیم رخ عرضی پروژه های مصوب و هم چنین ابنیه فنی مهم و تغییرات مسیر راه.
- بررسی مطالعات انجام شده جهت پل ها و گذرگاه ها و سایر ابنیه فنی.
- بررسی و نظارت بر محاسبات فنی و نقشه های قطعی و اجرایی برای پلها و ابنیه فنی نظارت بر طرحهای روسازی راه ها و مشخصات زیرسازی و مشخصات فنی راه ها براساس نتایج، آزمایشگاهی و خاک شناسی و سایر مطالعات انجام شده.
- مدیریت راهداری اداره کل نیز وظایف زیر را بر عهده دارد:
- تهیه برنامه نگهداری و ترمیم راه های ارتباطی و اصلی و فرعی و روستایی استان که براساس ضوابط مورد عمل به اداره کل راه و شهرسازی استان تحویل شده است.
- اجرای عملیات ترمیم راه ها و ابنیه فنی استان.
- احداث راه های انحرافی استان در مواقع ضروری.
- انجام عملیات لازم جهت بازنگهداشتن راه های استان به منظور تامین عبور و مرور ایمن.
- تهیه و تنظیم دستورالعمل های بهره برداری، تعمیر و نگهداری ماشین آلات و تجهیزات مربوط به استان.
- نگهداری تعمیرگاه ها و تاسیسات مربوطه و راهدارخانه ها و پاسگاه های پلیس راه و تهیه برنامه توسعه آنها در آینده.
- تهیه طرح تعمیرگاه ها، راهدارخانه ها و تاسیسات جانبی جدید در راهها.
- همکاری با پلیس راه در مورد ایمنی عبور و مرور در جاده ها.
- انجام امور مربوط به ایمن سازی جاده های استان با نصب علائم عمودی و افقی و ایجاد تاسیسات مربوطه.
- حفظ حریم قانونی راهها و پیشنهاد حریم لازم جهت راه های جدید.
- اجرای خط مشی ها و دستورالعمل های صادره از مرکز در زمینه های مربوطه.
- شرکت در کمیسیون های موقت و قطعی راه های ساخته شده مربوط به طرح های ملی و استانی.

- بررسی اعتبارات لازم جهت نگهداری راهها در سطح استان و تخصیص آن به ادارات راه و شهرسازی شهرستانها.
- بازدید مستمر از پل ها و ابنیه فنی در حوزه استحفاظی و جمع آوری اطلاعات و ضبط در بانک اطلاعات .
- گردآوری منسجم و مستمر اطلاعات حوادث و انجام فرآیند مدیریت شناسایی و اصلاح نقاط پرحادثه راههای موجود.
- بکارگیری سامانه و تجهیزات هوشمند ترافیک جهت نگهداری راهها و برقراری عبور و مرور ایمن و روان و سایل نقلیه.
- پاکسازی، زیبا سازی و منظر آرایی حریم راهها.
- تهیه گزارش فصلی از عملیات اجرایی استان.
- **وزارت صنعت ، معدن و تجارت:**
- هدف از ایجاد این وزارتخانه فراهم آوردن موجبات توسعه و پیشبرد امور صنعتی و معدنی در چارچوب سیاست های اقتصادی کشور و تمرکز و یکپارچگی سیاستگذاری و وظایف در امور صنعت و معدن و استفاده بهینه از نیروی انسانی و امکانات موجود بوده است. وظایف عمده این وزارتخانه عبارتند از:
- تدوین استراتژی توسعه صنعتی و معدنی.
- تعیین سیاست ها، برنامه ها و ضوابط کلی بخش صنعت و معدن کشور.
- نظارت بر فعالیت صنعتی و معدنی به منظور تحقق سیاست ها و برنامه های بخش صنعت و معدن کشور.
- برنامه ریزی برای ایجاد مجتمع های صنعتی و معدنی (اعم از شهرک ها و نواحی صنعتی و ...) به منظور فراهم آوردن زیر بنای لازم جهت توسعه فعالیت های صنعتی و معدنی کشور و کمک به سیاست های توسعه منطقه ای و توزیع طرح های صنعتی در تمام شهرک های کشور.
- سازماندهی لازم جهت توسعه و بهبود صنایع کوچک و اعطای کمک های لازم برای این منظور.
- صدور مجوز تأسیس و بهره برداری واحدهای تولیدی صنعتی و معدنی با رعایت مقررات زیست محیطی.
- حیطه فضایی مؤثر وزارت کلیه فضای سرزمینی کشور را (البته در درون طیفی که در خارج از حریم شهرها شدیدتر و در درون محدوده قانونی شهرها با محدودیت در استقرار برخی گروه از صنایع

کمتر است) در بر می گیرد. حیظه موضوعی عمل آن انجام کلیه اقدامات مرتبط با توسعه صنایع و فعالیت های معدنی در چارچوب سیاست های کلان اقتصادی کشور را شامل می شود. وزارتخانه مزبور با ایجاد شهرک ها و مجتمع های صنعتی و نیز صدور مجوز مستقیماً در شکل دهی به فضا در سطح استان مؤثر است. به این ترتیب رشد کنونی استان عموماً تحت تأثیر انباشت سرمایه گذاری در صنعت و فعالیت های تولیدی واقع در آن محدوده توجیه شدنی است.

سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمان

این سازمان مجری سیاست های وزارتخانه متبوع در سطح استان کرمان می باشد. با توجه به ساختار سازمانی این سازمان، در بین معاونت ها دو معاونت امور معادن و صنایع معدنی و معاونت امور صنایع از مرتبط ترین معاونت ها در ارتباط با موضوع مورد مطالعه می باشد.

معاونت امور صنایع

اهم وظایف این معاونت در سطح استان عبارت است از:

- راهبری استراتژی های توسعه صنایع تبیین شده و فراهم کردن زمینه های ایجاد و توسعه واحدهای جدید در چارچوب استراتژی های صنعتی و سیاستهای کلی اعلام شده از سوی وزارت متبوع
- تهیه گزارشات مربوط به پایش تولیدات از وضعیت و جایگاه تولید استان به منظور مقایسه استان با سایر مناطق و تعیین سهم کشوری و شناسایی مشکلات و ناهنجاری های موجدی در رشته های مختلف صنعت به منظور ارائه راهکارهای اجرایی برای رفع موانع و توسعه پایدار
- همکاری با گمرکات استان و سایر گمرکات کشور در زمینه های کارشناسی مورد لزوم در جهت جلوگیری از قاچاق کالا و ارز واردات مواد اولیه و قطعات و ماشین آلات
- بررسی و صدور مجوز ورود ماشین آلات نو و مستعمل و اجزا و قطعات وابسته به ماشین آلات صنعتی.
- صدور مجوزهای لازم در جهت نوسازی صنایع و ارتقاء تکنولوژی
- صدور مجوزهای لازم و بررسی طرحهای توسعه، تکمیل، نوسازی و بازسازی صنایع در جهت برخورداری از معافیت مالیاتی موضوع ماده ۱۳۸ قانون مالیاتهای مستقیم
- اطلاع رسانی به کلیه روشهای موجود در جهت برخورداری واحدهای صنعتی از مشوق های سرمایه گذاری، معافیت های مالیاتی، مشوق های مالی دولت و همچنین نحوه اعطای تسهیلات و شرکت در نمایشگاهها

-برقراری ارتباط و جلب همکاری با انجمن های صنعتی و فراهم کردن زمینه های ایجاد شکل های صنعتی
در راستای برون سپاری و واگذاری امور مردم به خودشان

-بازدید های میدانی از واحدهای تولیدی در جهت نظارت بر مصرف مواد اولیه سهمیه بندی شده نظیر
سوخت و مواد اولیه پتروشیمی

-بازدید و بررسی های کارشناسی در محل کارگاههای صنعتی در زمینه های صدور پروانه بهره برداری
-اجرای طرحهای نوسازی و بازسازی، توسعه، جایگزینی ماشین آلات، تکمیل ماشین آلات، محصول
جدید، تغییرات ظرفیت، تغییر نوع محصول، اعطای تسهیلات، تعیین مقادیر آب و برق مصرفی و سایر
نیازهایی که با پشتیبانی این سازمان قابل رسیدگی می باشد

-عضویت در کارگروه اشتغال و سرمایه گذاری و ارائه پیشنهادات لازم در مورد تسهیلات بانکی در جهت
تامین نقدینگی واحدهای تولیدی

-نظارت و پایش مواد اولیه شیمیایی که پیش ساز مواد مخدر هستند.

-بازنگری در دستورالعمل های جاری و ارائه نظرات و پیشنهادات جهت اصلاح مقررات به وزارت متبوع.

-نظارت بر عملکرد صحیح و هماهنگی میان ادارات شهرستانی تابعه جهت یکسان سازی عملکرد جهت
تحقق برنامه های آتی

-اطلاع رسانی و پیگیری در جهت برخورداری واحدهای تولیدی مشمول از بسته حمایتی هدفمندی
یارانه ها.

-مشارکت در تدوین راهبردهای توسعه صنعتی و معدنی استان

-مطالعه و پیشنهاد لوایح و تصویب نامه ها و آیین نامه های لازم در خصوص رفع تنگناهای تولیدی

-جلب مشارکت تشکلهای تخصصی در سیاست گذاری و برنامه ریزیهای صنعتی و معدنی استان

-تهیه و بازنگری دستورالعمل های مربوط به صدور پروانه بهره برداری و تغییرات آن و ارائه پیشنهادات
لازم

-نظارت بر فعالیتهای صنعتی به منظور تحقق سیاستها و برنامه های استان

-مشارکت در تدوین استراتژیها و اصلاح ساختارها بر اساس سیاستهای کلی اعلام شده

معاونت امور معادن و صنایع معدنی

اهم وظایف این معاونت در سطح استان عبارت است از:

- نظارت، پیگیری و کنترل عملیات بهره برداری واحدهای معدنی.

- نظارت بر اعمال راهبردهای کنترل کمی و کیفی تولیدات.
- نظارت بر تحلیل سیر تحول تأسیس و بهره برداری از معادن کشور و تعیین گلوگاهها و اولویت بندی آنها و ارائه پیشنهاد برای ارتقاء بهره وری و افزایش کارآرایی آنها
- ارزیابی فنی و اقدام و پیشنهاد تمدید و یا ابطال پروانه های بهره برداری از واحدهای صنایع و معدنی.
- تهیه و تدوین دستورالعمل ها و موازین و استانداردها و شاخص های ارزیابی و نظارت
- تدوین دستورالعمل ها، برنامه ریزی آموزش دست اندرکاران، فراهم کردن زمینه های برگزاری همایش های آگاهی دهنده اعمال مدیریت صحیح.
- بهره برداری صحیح از معادن و اعمال مدیریت منطقی در راستای حفظ محیط زیست.
- تهیه دستورالعمل های بهگزینی رویه های اجرای کار در مقایسه با شاخص های مورد عمل.
- نظارت بر چگونگی بهره گیری از سرمایه های ملی، معادن، ماشین آلات، نیروی انسانی و امثالهم.
- نظارت بر پیشرفت فیزیکی طرحهای در دست اجرا و تهیه گزارشات تحلیلی از روند پیشرفت کار، جذب اعتبارات و کنترل زمان رسیدن به بهره برداری.
- ارزیابی چگونگی بهره گیری از تسهیلات دولتی و غیردولتی برای حمایت و تشویق سرمایه گذاریهای بخش معدن.
- تهیه گزارش عملکرد پیشرفت طرحهای جدید معدنی و یا طرح های نوسازی معادن همراه اظهارنظر کارشناسی.
- اظهارنظر نسبت به سیاست های بهره برداری از معادن.
- نظارت بر امور ایمنی بهره برداری معادن و سایر مراحل آن.
- تهیه و ارائه گزارش های فنی دوره ای و موردی در زمینه بهره برداری از معادن در برنامه بازدیدهای کارشناسی و نظارت.
- نظارت بر ظرفیت ها و امکانات برنامه صادرات امور معادن و اظهارنظرهای کارشناسی برای بهره گیری از موقعیت های قابل پیش بینی.
- مشارکت در امر برنامه ریزی گسترش فعالیت های معدنی.
- همکاری و اظهارنظر کارشناسی درخصوص تهیه بر شوراها و نشریه ها در جهت راهنمایی، آگاه

سازی و اطلاع رسانی امور فنی و تخصصی مرتبط با معادن و آشنایی با شاخص های اندازه گیری و اعمال مدیریت صحیح امور معادن.

- شرکت در جلسات هماهنگی و تهیه راهبردها و خط مشی های مدیریت.

- تهیه راهکارهای تسهیل کار گسترش فعالیت معدنی و ارائه به معاونت.

- رسیدگی به مشکلات عمومی واحدهای معدنی و اظهار نظر کارشناسی

وظایف اداره اکتشافات معدنی

- تبیین و ارائه پیشنهاد خط مشی ها و سیاست های اکتشاف معدن

- فراهم کردن زمینه های نقشه برداری از معادن

- تدوین و پیشنهاد اولویت ها و اهمیت ها و خط مشی های سرمایه گذاری معادن.

- راهنمایی سرمایه گذاران معدنی.

- تعیین گلوگاههای بازدارنده گسترش برنامه اکتشاف معادن.

- فراهم کردن زمینه های انجام بررسی های زمین شناسی و اکتشاف و مطالعه ذخائر معدنی بمنظور

فراهم کردن زمینه بهره برداری صحیح و مؤثر از آنها.

- اشاعه فرهنگ مشارکت های مردمی در برنامه های اکتشاف معادن.

- اشاعه فرهنگ تشکل گرایی در راستای اصلاح جایگاه مدیریت معادن در بخش دولتی بمنظور

کاهش تصدی گری دولتی.

- تدوین و پیشنهاد معیارها و شاخص ها و استانداردهای مرتبط با مشارکت مردم در برنامه اکتشافات

معدنی.

- پیشنهاد راه کارهای تسهیل کننده و اهرم های حمایتی برای سرعت بخشیدن به اکتشاف معادن.

- اظهار نظر کارشناسی در خصوص ارزیابی برنامه کار پیمانکاران امور اکتشاف معادن و امور

زمین شناسی و نقشه برداری.

- مطالعه مستمر در خصوص شناخت فن آوری های جدید در راستای اصلاح مدیریت و برنامه

اکتشافات معدنی.

- ارائه طریق برای برنامه ریزی های آموزشی ارتقای توانمندیهای علمی دست اندرکاران اکتشاف

معادن.

- ارائه راهکارهای تسهیل کننده امور مدیریت اکتشافات معدنی.
- مشارکت در برنامه های هماهنگی و برنامه ریزی و سیاست گذاریهای امور معدنی.
- تهیه گزارشهای تحلیل از پروژه ها و طرحهای اکتشافی، پژوهشی و فن آوری و اظهارنظر کارشناسی برای تصمیم گیری مدیران و سرعت بخشیدن به امور اکتشافات و تشویق پیمانکاران و یا مجریان طرحهای اکتشاف معدنی.
- پیشنهاد سازوکارهای عملی گسترش فعالیتهای شکل های معدنی در برنامه اکتشافات معدنی و هدایت آنها به سمت گروه گرایی و خود حمایتی و تشکیل صندوق های حمایتی با مشارکت دولت.
- انجام سایر مواردیکه از سوی معاونت ارجاع میگردد.

وزارت جهاد کشاورزی

- تعیین سیاست ها و راهبردهای مربوط به بخش کشاورزی، توسعه و عمران روستاها و مناطق عشایری در چارچوب سیاست های توسعه پایدار اصلی ترین وظیفه وزارت جهاد کشاورزی است. برخی وظایف عمده دیگر این وزارتخانه در ارتباط با توسعه کشاورزی و امور روستایی عبارتند از:
- تهیه استانداردها و ضوابط برنامه ریزی لازم در زمینه تأسیسات و زیر ساخت های مورد نیاز تولید کنندگان بخش کشاورزی.
- بررسی و مطالعه جامع حوزه های آبخیز و تهیه برنامه جامع و تعیین کاربری و بهره برداری بهینه از اراضی حوزه های مذکور.
- مطالعه، برنامه ریزی، نظارت و صدور مجوزهای لازم به منظور ایجاد، توسعه و حمایت از صنایع کوچک تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و صنایع روستایی در چارچوب سیاست های صنعتی کشور.
- برنامه ریزی و انجام اقدامات لازم به منظور جلوگیری از تغییر و تحول و تبدیل کاربری اراضی و واحدهای تولیدی کشاورزی.
- برنامه ریزی، طراحی، احداث و توسعه و نگهداری راههای روستایی و ارتباط آن با اولین جاده فرعی یا اصلی کشور تا سطح بخش شامل دهستان به دهستان، روستا به دهستان.
- برنامه ریزی، احداث، توسعه و نگهداری شبکه آب آشامیدنی روستاها و دفع پساب ناشی از تأمین آب.
- حفظ و احیاء، گسترش، حمایت و بهره برداری صحیح از جنگل ها و مراتع طبیعی و دست کاشت کشور.

حیطه فضایی مؤثر وزارت جهاد کشاورزی را می توان به پهنه های خارج از محدوده قانونی شهرها و به کاربری های زراعی، جنگل و مراتع و نیز نقاط روستایی محدود کرد.

در زمینه نقاط سکونتگاهی روستایی، ارائه برخی خدمات همچون تأمین آب و فاضلاب و نیز ارائه خدمات کشاورزی و دامپروری، حمایت از صنایع کوچک روستایی، و حفظ اراضی زراعی، باغات، جنگل ها و مراتع در برابر ساخت و ساز و تغییر کاربری را می توان به عنوان موضوع عمل در این حیطه ها اشاره کرد. نظر به اینکه اراضی و فضاهای توسعه نیافته (ساخت و ساز شده) بین شهری زیادی با کاربری های تحت نظارت وزارت جهاد کشاورزی وجود دارد و با توجه به وظیفه این وزارت در جلوگیری از تغییر کاربری این اراضی می توان نقش این وزارتخانه را در هدایت و کنترل توسعه در این محدوده ها بسیار دانست. این نهاد حکومتی - دولتی در سطح استان کرمان از طریق سازمان و دستگاه اجرایی استانی خود (سازمان جهاد کشاورزی استان) به ایفای نقش توسعه ای خود در سطح استان می پردازد.

سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان

این سازمان در سطح استان وظایف زیر را راهبری می نماید:

- بررسی و شناخت امکانات و استعدادهای بالقوه و بالفعل منابع و عوامل تولید بخش کشاورزی (زراعت، باغبانی، آب و خاک، دام و طیور و آبیان و توسعه روستائی و عشایری و منابع طبیعی) در سطح استان و مسائل و مشکلات فنی، اقتصادی و اجتماعی مربوط به آنها.
- تهیه و تدوین خط مشی ها، اهداف، برنامه ها و سیاستهای توسعه بخش کشاورزی، توسعه و عمران روستاها و مناطق عشایری در استان در قالب سیاستها و برنامه های مصوب و همچنین پیشنهاد برنامه و بودجه سالانه به مراجع ذیربط در استان جهت تصویب.
- بررسی، تدوین و اجرای برنامه ها، طرحها و دستورالعمل های مربوط به الگوی کشت محصولات کشاورزی و همچنین نظام دآمداری، دامپروری و منابع طبیعی استان در قالب سیاستهای مصوب.
- تهیه، تدوین و اجرای طرحهای جامع مربوط به افزایش تولید محصولات کشاورزی و دامی و کاهش ضایعات در سطح استان براساس قوانین و مقررات مربوط.
- جمع آوری، استخراج، طبقه بندی، پردازش، نگهداری، بهنگام سازی و انتشار آمار و اطلاعات مربوط به بخش کشاورزی و توسعه و عمران روستایی و عشایری در استان.
- تهیه، اجرا و ارزشیابی طرحهای تحقیقاتی استانی براساس سیاستها و خط مشی های ابلاغی وزارت.

- مطالعه ، بررسی ، نیازسنجی ، برنامه ریزی ، تهیه ، اجرا و ارزشیابی طرحها ، برنامه ها و دوره های آموزشی و ترویجی ، فنی و حرفه ای و علمی و کاربردی مورد نیاز تولیدکنندگان، بهره برداران ، مروجان و راهبران بخش کشاورزی در استان در قالب سیاستها و برنامه های مصوب وزارت جهاد کشاورزی .
- تهیه و اجرای طرحها و برنامه های مرتبط با حفظ ، احیاء ، گسترش ، حمایت و بهره برداری صحیح از جنگلها و مراتع طبیعی و دست کاشت در سطح استان در چارچوب سیاست ها و برنامه های مصوب .
- مطالعه ، برنامه ریزی ، تدوین و اجرای طرحهای لازم در زمینه آبخیزداری و آبخونداری در حوزه های آبخیز استان.
- تهیه و اجرای طرحهای تثبیت شن های روان و بیابان زدائی و جلوگیری از بیابان زدایی .
- تهیه ، تدوین و اجرای طرحهای جنگلکاری ، جنگلداری ، مرتعداری ، ایجاد پارکهای جنگلی و تفرجگاههای طبیعی در چارچوب سیاست های ابلاغی .
- انجام اقدامات لازم به منظور حفظ و جلوگیری از تغییر و تبدیل کاربری اراضی کشاورزی و جنگلی .
- تشخیص و تفکیک حریم قانونی اراضی ملی، دولتی و موات از مستثنیات اشخاص حقیقی و حقوقی در سطح استان و اخذ سند بنام دولت جمهوری اسلامی ایران و اجرای مقررات مربوط به مدیریت و واگذاری اراضی ملی و دولتی در چارچوب قوانین و مقررات موجود .
- انجام عملیات اجرایی لازم برای تثبیت مالکیتهای شرعی و قانونی با رعایت حقوق متقابل مردم و دولت و اجرای قانون اصلاحات ارضی در رقبات مشمول و باقیمانده و همچنین تعیین تکلیف نهایی اراضی کشت موقت.
- برنامه ریزی در جهت استقرار شبکه عملیات ترویجی در مناطق روستایی و عشایری در قالب سیاستها و برنامه های وزارتخانه ها.
- تهیه برنامه استفاده از اراضی کشاورزی و منابع طبیعی استان در چارچوب طرحهای جامع حوزه آبخیز.
- نظارت بهداشتی بر مراکز نگهداری و پرورش دام و مراکز تهیه ، تولید و توزیع و عرضه فرآورده های خام با منشاء دامی و محصولات شیلاتی ، کارخانجات خوراک دام ، کشتارگاهها و اماکن عرضه دام و اعمال استانداردها.

- انجام اقدامات لازم در جهت حفظ ، احیاء ، توسعه و بهره برداری مناسب از منابع آبرزی و توسعه آبرزی پرووری در استان.
- برنامه ریزی ، اتخاذ تدابیر و پیش بینی ساز و کارهای لازم بمنظور توسعه و عمران روستاها با هماهنگی سایر دستگاههای در سطح استان.
- تهیه ، تدوین و اجرای طرحها و برنامه های مربوط به امور زیربنایی کشاورزی از قبیل یکپارچگی سازی اراضی ، احداث راههای بین مزارع ، تجهیز و نوسازی مزارع و باغها بمنظور استفاده موثر از منابع و نهاده های کشاورزی.
- بررسی و انجام اقدامات لازم در زمینه حفظ ، اصلاح ، احیاء و افزایش حاصلخیزی خاک در جهت بهره برداری بهینه و مطلوب از آن.
- برنامه ریزی و انجام اقدامات لازم بمنظور انتقال آب انهار سنتی و قنوات ، توزیع و مصرف بهینه آب کشاورزی و افزایش راندمان آبیاری در مزارع و باغها با استفاده از روش های نوین آبیاری و اقدامات مربوط به احداث ، توسعه و نگهداری تاسیسات آبی.
- اجرای وظایف مقرر در قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۱ و اصلاحات بعدی آن در سطح استان.
- اجرای طرحهای کوچک تامین و توسعه منابع آب در سطح استان (پس از کسب مجوز لازم از سازمان آب منطقه ای ذیربط) .
- شناسایی و امکانات و نیازمندیهای دامداران متحرک جهت ارائه خدمات مناسب به منظور بهبود و توسعه وضعیت اقتصادی ، اجتماعی و تولیدی عشایر.
- ساماندهی کوچ و اسکان عشایر در چارچوب طرحهای ابلاغی.
- انجام اقدامات لازم در جهت نگهداری بنادر شیلاتی و تاسیسات زیربنایی براساس ضوابط ابلاغی.
- فراهم آوردن زمینه های توسعه صنایع مربوط به جمع آوری ، نگهداری ، تبدیل و عمل آوری و بسته بندی محصولات کشاورزی و فرآورده های دامی و توسعه و حمایت از صنایع کوچک تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و صنایع روستایی در استان.
- انجام اقدامات لازم در زمینه حفظ ، بهبود و توسعه کمی و کیفی محصولات زراعی ، باغی ، تولیدات دام ، آبزیان و منابع طبیعی استان و حمایت از منافع تولیدکنندگان.

- بررسی نظامهای بهره برداری کشاورزی در استان و فراهم آوردن موجبات توسعه مناسب ترین آنها با توجه به خصوصیات فرهنگی ، اقتصادی و اجتماعی منطقه .
- انجام بررسی های لازم در مورد برآورد و تشخیص کمی و کیفی کلیه نیازهای فناوری کشاورزی متناسب با خصوصیات و ویژگی های اقلیمی و کشاورزی استان و تهیه و اجرای طرحهای مکانیزاسیون و سایر برنامه های مورد نیاز براساس سیاستها و خط مشی های ابلاغی.
- زمینه سازی و حمایت از ایجاد و توسعه تشکلهای مورد نیاز بخش کشاورزی استان.
- انجام اقدامات لازم در جهت حفظ ، احیاء ، توسعه و بهره برداری مناسب از منابع دام و آبزیان ، اصلاح نژاد ، تغذیه ، مدیریت و مهندسی بهداشت جایگاه دام و صدور مجوزهای لازم در چارچوب سیاستها و دستورالعملهای ابلاغی.
- تامین سلامتی و بهداشت دام از طریق ایجاد شبکه های پیش آگاهی و مراقبت و اجرای عملیات پیشگیری و مبارزه با بیماریهای دامی و مشترک انسان و دام و قرنطینه دامی.
- انجام اقدامات لازم درخصوص گسترش شبکه های پیش آگاهی ، مراقبت ، پیشگیری ، قرنطینه گیاهی و مبارزه با آفات ، علفهای هرز و بیماری های گیاهی در سطح استان .
- نظارت و کنترل بر توزیع و مصرف مایه ها و سایر مواد بیولوژیکی و سموم مورد نیاز بخش کشاورزی در استان براساس ضوابط ابلاغی.
- انجام اقدامات لازم در زمینه ساماندهی و بهینه سازی نظام عرضه و تقاضا و تنظیم بازار محصولات کشاورزی و تولیدات دامی در استان در چارچوب برنامه های مصوب و سیاستهای بازرگانی کشور.
- انجام اقدامات لازم در زمینه خرید ، فروش ، بازاریابی ، صادرات ، بیمه ، نگهداری ، امحاء و نظایر آن درخصوص محصولات و فرآورده های بخش کشاورزی براساس قوانین ، مصوبات و آئین نامه ها و دستورالعمل های مربوطه در چارچوب سیاستهای بازرگانی کشور.
- حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی و فراهم آوردن زمینه های لازم برای استفاده از تسهیلات اعتباری بانک کشاورزی و سایر منابع بانکی و موسسات اعتباری توسط تولیدکنندگان و بهره برداران.
- انجام اقدامات لازم در زمینه بیمه تولیدکنندگان ، تولیدات ، تاسیسات و صنایع مربوط به بخش کشاورزی .

- انجام اقدامات لازم در زمینه ارائه خدمات و تامین و توزیع نهاده های کشاورزی دام و آبزیان ، دارو ، سرم و سایر مواد بیولوژیک از طریق بخش غیردولتی و در صورت لزوم توسط واحد ذیربط در استان در چارچوب ضوابط ابلاغی وزارت جهاد کشاورزی.
- نظارت مستمر بر کلیه فعالیتهای مرتبط با زیربخشهای مختلف کشاورزی در سطح استان.
- نظارت و ارزشیابی طرحها ، فعالیتهای آنها ، اقدامات در حیطه وظایف واحدهای استانی وزارتخانه بمنظور سنجش میزان کارآیی و اثربخشی آنها.
- اجرای ماده ۸۸ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت برای انجام فعالیتهای مربوط به کشاورزی ، منابع طبیعی و دام و طیور و آبزیان.
- انجام سایر وظایف و اموری که بموجب قوانین و مقررات بعهد وزارت جهاد کشاورزی در سطح استان می باشد.

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری

عبرت از حرکت فرهنگی انسان و بقاء هویت و شخصیت فرهنگی جامعه هدف اصلی و متعالی تاسیس سازمان میراث فرهنگی است.

برخی وظایف عمده این سازمان در تحقق هدف فوق عبارتند از:

- انجام بررسی و شناسایی محوطه ها، تپه ها، بناها و مجموعه های تاریخی و تهیه فهرست جامع از آنها و نقشه باستان شناسی کشور.
 - ثبت آثار ارزشمند منقول و غیرمنقول فرهنگی - تاریخی کشور در فهرست های ذیربط.
 - تهیه و اجرای طرح های لازم به منظور حراست، حفاظت، تعمیر و مرمت و احیا، آثار، بناها و مجموعه های با ارزش فرهنگی - تاریخی.
 - مباشرت در کلیه طرح های عمرانی، جامع و تفصیلی در رابطه با مناطق، محوطه ها، بافت ها و اماکن فرهنگی تاریخی ارزشمند کشور و جلوگیری از هر گونه تخریب در موارد مذکور.
- حیطه فضایی موثر سازمان میراث فرهنگی شامل کلیه محدوده هایی است که آثار با ارزش فرهنگی در آنجا وجود داشته و ضرورت حفظ و حراست از آنها به رسمیت شناخته شده است. در اغلب شهرهای کهن کشور عموماً نواحی درونی شهرها واجد میراث فرهنگی باقی مانده از اعصار گذشته است. به هر ترتیب کلیه نقاط (چه شهری و چه روستایی و چه خارج از حریم آنها) که به نوعی دارای ارزش های فرهنگی هستند باید با توجه به شرایط خاص آنها مورد استفاده قرار گیرند.

اداره کل میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری استان کرمان

این سازمان اهداف زیر را در سطح استان دنبال می نماید:

- دستیابی به شناخت جامع، متوازن و عمیق از گستره جغرافیائی و تاریخی حضور و نفوذ فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی در حوزه میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس) و هنرهای سنتی .
- معرفی فرهنگ و تمدن غنی و ظرفیتهای فرهنگی، تاریخی و طبیعی کشور و بهره گیری از مزیتها و ظرفیتهای آن برای تثبیت و ارتقاء جایگاه تمدن ایران در جهان.
- تعامل هدفمند و سازنده بین المللی با تاکید بر کشورهای اسلامی در بخش میراث فرهنگی ، طبیعی ، صنایع دستی و گردشگری .
- توسعه نظام مدیریتی-حقوقی یکپارچه، کارآمد و متکی بر مشارکت جامعه ذینفعان در بخش میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، طبیعی صنایع دستی و گردشگری متکی بر اصول اخلاقی، ارزشهای ملی-اسلامی و منطبق بر معیارهای علمی، فنی و مقتضیات جغرافیائی، تاریخی و فرهنگی کشور .
- تقویت و تعمیق رابطه جامعه با موارث و دارائیهای طبیعی و فرهنگی و ارتقا آگاهیهای عمومی برای افزایش سرمایه اجتماعی بخش میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس) ، طبیعی و صنایع دستی و گردشگری .
- توسعه ظرفیتهای و ارتقاء قابلیتهای موجود در زمینه های میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، طبیعی ، هنر و دانش سنتی و فناوری بومی، صنایع دستی و گردشگری .
- توسعه ظرفیت منابع انسانی دانش پایه، ماهر و مسئولیت پذیر در بخش دولتی غیردولتی، خصوصی و جوامع محلی .
- ایجاد نظام اقتصادی کارآمد، رقابت پذیر، باثبات ، متوازن ، رشد مستمر و پرشتاب بر پایه مزیتهای نسبی فرهنگی و طبیعی کشور با مشارکت بخش غیردولتی و بخش خصوصی داخلی و خارجی .
- توسعه نظام فراگیر و کارآمد تولید و توزیع صنایع دستی در سطح ملی و بین المللی .
- شناخت ، پژوهش و مستندسازی- معرفی ، آموزش و ترویج -حفاظت ، احیا و بهره برداری خردمندانانه از میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، طبیعی ، هنرهای سنتی و صنایع دستی کشور .
- اهتمام ملی و تقویت حس مسئولیت عمومی و جلب مشارکت همگانی در حمایت و صیانت ، حفاظت ، احیا و بهره برداری خردمندانانه از میراث فرهنگی، طبیعی، تنوع فرهنگی، تنوع منظر زیستی کشور .

- دستیابی به جایگاه واقعی کشور بعنوان یکی از قطبهای گردشگری جهانی از طریق توسعه کمی و کیفی گردشگری ملی، تنوع محصول و تطابق بازار با آن، ارتقاء کیفیت و استاندارد سازی خدمات گردشگری و تسهیل سفر

شرکت سهامی تولید و انتقال نیروی برق ایران (توانیر)

هدف از تاسیس شرکت توانیر، تولید نیروی برق و خرید و فروش آن به طور عمده در شبکه های برق ایران و اقدام در به هم پیوستن شبکه های برق می باشد. وظایف عمده ای که این شرکت بر عهده دارد عبارتند از:

- بهره برداری از کلیه نیروگاه های کشور که برق شبکه های برق ایران را تأمین می کند و همچنین بهره برداری از خطوط انتقال نیرو و تاسیسات وابسته.

- ایجاد هر گونه موسسه و شرکت و سرمایه گذاری در شرکت های دیگر که به منظور تدارک و وسایل و لوازم تولید و انتقال و توزیع نیروی برق اصول فنی و اقتصادی ضروری تشخیص داده می شود.

- مشارکت با شرکت های برق منطقه ای و سازمان های آب و برق و سایر تأسیسات فنی و بازرگانی که در امر تولید و انتقال و توزیع نیروی برق مباشرت دارند و نیز سرمایه گذاری در آن مؤسسات.

- این شرکت جزء واحدهای ستادی - اجرایی وزارت نیرو محسوب می شود

شاید کل فضای سرزمینی کشور را بتوان جزء حیطه فضایی موثر این شرکت قلمداد کرد اما خود شرکت مادر توانیر اکنون بیشتر به تولید و انتقال و خرید و فروش عمده نیرو می پردازد. انتقال و توزیع در مناطق و نقاط سکونتگاهی به عهده شرکت های زیرمجموعه آن یعنی سازمان برق مناطق و شرکت های توزیع نیروی برق می باشد.

- شرکت های توزیع نیروی برق کشور

نگهداری و بهره برداری و توسعه شبکه توزیع نیروی برق در شهرها و روستاها، صنایع و... از جمله وظایف اصلی این شرکت محسوب می شوند. تعداد این شرکت ها اکنون به ۳۸ شرکت رسیده است و حیطه موضوعی عمل این شرکت ها را می توان در انجام تعمیرات، احداث تاسیسات، تبدیل و کنترل و ساماندهی شبکه توزیع، واگذاری انشعاب (امتیاز کنتور)، توسعه شبکه، انتقال از فوق توزیع به توزیع خلاصه کرد.

حیطه فضایی موثر آن کلیه نقاط سکونتگاهی شهری و شهرک ها (مسکونی و صنعتی و...) و در بسیار موارد روستاها است. به این ترتیب کلیه سکونتگاه های انسانی و مجتمع های تولیدی و صنعتی واقع در استان جز، حیطه فضایی موثر این شرکت ها و به تبع آن وزارت نیرو است.

- شرکت آب و فاضلاب

بر اساس ماده (۱) قانون تشکیل شرکت های آب و فاضلاب، ایجاد و بهره برداری تأسیسات مربوط به توزیع آب شهری در داخل محدوده قانونی شهرهای هر استان به عهده شرکت مستقلی به نام شرکت آب و فاضلاب استان خواهد بود که توسط وزارت نیرو تشکیل خواهد شد. همچنین اجرای طرح های تامین و انتقال آن در صورت توانایی و در خواست شرکت و نیز بهره برداری از کل تأسیسات آب مشروب اعم از تصفیه خانه، خطوط انتقال، منابع، سیستم های کنترل و نیز جمع آوری و انتقال و تصفیه فاضلاب شهری در داخل محدوده قانونی شهرهای هر استان به عهده شرکت خواهد بود. البته در صورت تشخیص وزارت نیرو اگر در شهرهای یک استان نیز ضرورت داشته باشد می توان شرکت های آب و فاضلاب متعددی طبق مقررات این قانون تشکیل داد. بدین ترتیب دو وظیفه قانونی این شرکت ها عبارتند از:

الف: احداث و بهره برداری از تأسیسات مربوط به توزیع آب شهری طبق ماده یک.

ب: جمع آوری و انتقال و تصفیه فاضلاب در داخل محدوده قانونی شهرها.

حیطه فضایی موثر این شرکت ها، محدوده قانونی شهرهای هر یک از استان ها می باشد. موضوع عمل نیز، تأمین و انتقال آب و نیز جمع آوری و انتقال و تصفیه فاضلاب های شهری است. این شرکت از جمله واحدهایی است که به ارائه یکی از خدمات عمومی و شهری می پردازد.

- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان کرمان

تأمین مسکن محرومان به ویژه روستائیان در چارچوب سیاست ها و برنامه های دولت هدف اصلی از ایجاد این بنیاد بوده است. در راستای هدف فوق وظایف عمده بنیاد به شرح زیر می باشد:

- مطالعه و بررسی در زمینه تشخیص و تعیین نیازمندی های مسکن محرومان اعم از روستایی و شهری و فراهم آوردن موجبات اجرای آن با مشارکت، همکاری و خودیاری مردم و دستگاه های مختلف.

- تهیه طرح های مجتمع های زیستی و واحدهای مسکونی ارزان قیمت و اجرای آنها به طور مستقیم یا با مشارکت مردم با همکاری و هماهنگی دستگاه های ذیربط در روستاها و شهر.

- تهیه زمین مورد نیاز طرح و پروژه های بنیاد و آماده سازی آنها.

- کمک در جهت تامین مصالح ساختمانی کشور از طریق تولید، تهیه و توزیع آنها.

- نظارت بر پرداخت و مصرف وام های قرض الحسنه مسکن روستایی و ارزان قیمت شهری که از محل منابع مالی و سیستم بانکی کشور تامین می شوند.

- تهیه طرح های هادی و اصلاح معابر در روستاها، با هماهنگی دستگاه های ذیربط و اجرای آن با مشارکت مردم از محل اعتبارات مصوب واگذاری دولت.

- تهیه و ارائه طرح های لازم برای بازسازی و نوسازی مناطق مسکونی روستایی آسیب دیده در اثر جنگ، سیل و زلزله و سایر انواع طبیعی و اجرای آنها با مشارکت مردم و هماهنگی با سازمان و ارگان های ذیربط.

حیطه فضایی موثر بنیاد مسکن سکونتگاه های انسانی و به ویژه روستایی است. موضوع عمل تهیه مسکن برای اقشار مردم - چه شهری و چه روستایی - و تصمیم گیری درباره اصلاح سازمان کالبدی روستا - از طریق تهیه طرح های روستایی است. بنیاد مسکن از جمله معدود نهادهای انقلابی و سازمان های دولتی است که همراه با وزارت جهاد سازندگی - سابق) و وزارت کشاورزی در زمینه بهبود نظام کالبدی روستاها و ارائه خدمات به آنها فعال بوده است.

- شورای برنامه ریزی و توسعه استان کرمان

مطابق آیین نامه اجرایی ماده ۷۰ قانون برنامه سوم توسعه کشور، این شوراها به منظور تصمیم گیری، تصویب، هدایت، هماهنگی و نظارت در امور برنامه ریزی و توسعه و عمران استان ها در چارچوب برنامه ها، سیاست ها و خط مشی های کلان کشور تحت ریاست استاندار و عضویت رؤسا و نمایندگان دستگاه های اجرایی دولتی، دانشگاهها و سه نفر صاحب نظر ترجیحاً از تشکل های بخشی خصوصی آشنا به مسائل توسعه تشکیل می شود. هدف دیگر از تأسیس شوراهای برنامه ریزی و توسعه استان شکل گیری نظام برنامه ریزی منطقه ای و تقویت تمرکززدایی مورد تأکید برنامه سوم بوده است.

از آنجا که طی دو دهه اخیر تشکل های متعددی برای انجام امور برنامه ریزی و اجرایی استان ها در زمینه های مختلف بوجود آمده اند نخستین هدف عملیاتی ایجاد شورای برنامه ریزی و توسعه استان، به نوعی ساماندهی این دسته تشکل ها و ایجاد هماهنگی و وحدت رویه در تصمیم گیری های برنامه ریزی و اجرا در استان ها است. از این رو در ماده ۷۰ قانون برنامه سوم و تبصره های ذیل آن تأکید شده است که تمام کمیته های تخصصی ذیل شورای برنامه ریزی و توسعه استان تشکیل می شود. پس از تشکیل این کمیته ها سایر شوراها و کمیته ها و ستادهایی که هم اکنون در استان فعال می باشند باید منحل شده و وظایف آنها در قالب وظایف کمیته های تخصصی ساماندهی و تنظیم شود. یکی دیگر از ویژگی های این نهادسازی منطقه ای در

برنامه سوم توسعه، اهمیت دادن به نقش هماهنگی فرابخشی و هدایت کلان امور برنامه ریزی و بودجه استان توسط شورای توسعه و برنامه ریزی و توسعه استان می باشد.

مهم ترین وظایف شوراهای برنامه ریزی و توسعه استان عبارتست از:

- بررسی و تأیید برنامه های بلند مدت و میان مدت توسعه استان.
- تصویب طرح های توسعه و عمران و سلسله مراتب خدمات شهری و روستایی.
- اتخاذ تدابیر لازم برای تحقق درآمدهای عمومی و اختصاصی دولت در استان.
- بررسی و تأیید بودجه پیشنهادی سالانه استان.
- بررسی و توزیع اعتبارات عمرانی استان مصوب بین فصول و برنامه ها.
- بررسی توزیع اعتبارات جاری دستگاههای اجرایی استان.
- شناخت قابلیت ها و مزیت های نسبی استان و تشویق سرمایه گذاری خصوصی.

این شورا به ریاست استاندار و دبیری رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان تشکیل شده و ۱۵ نفر عضو ثابت همراه با دو عضو ناظر در آن فعالیت دارند.

ماده ۸ آیین نامه اجرایی ماده ۷۰ قانون برنامه سوم به منظور پیشبرد اهداف و انجام وظایف شورا شکل ۱۸ کمیته تخصصی را پیش بینی کرده است.

حیطه فضایی موثر این شورا کل سطح استان را در بر می گیرد. موضوع عمل آن با توجه به کمیته های تخصصی ذیل آن بررسی، شناخت و تأیید و تصویب کلیه برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و کالبدی بلند مدت و میان مدت و کوتاه مدت سطح استان را شامل می شود.

شورای توسعه و برنامه ریزی استان مرجع تصویب طرح توسعه استان ها، طرح هادی شهر و روستا مستقلاً و نیز طرح توسعه و عمران ناحیه و طرح جامع و موضعی شهر (همراه با شورای عالی شهرسازی و معماری ایران) می باشد.

۱-۴-۱-۱-۱-۳- عناصر حکومتی - عمومی

- شورای عالی استانها

شورای عالی استان ها بر اساس قانون شوراها مصوب سال ۱۳۷۵ موظف است طرح های تولیدی، صنعت، کشاورزی، آموزشی، اداری، خدماتی و نظایر آنها را که از سوی شوراهای استان ها در جهت جلوگیری از تبعیض و جلب همکاری و ایجاد هماهنگی میان استان ها رسیده است مورد بررسی قرار دهد و در صورت

تأیید به عنوان طرح قانونی به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند. این شورا در تنظیم برنامه و بودجه عمرانی استان ها مشارکت دارد و جهت جلوگیری از تبعیض و جلب همکاری و ایجاد هماهنگی میان استان ها پیشنهاد تغییر طرح یا جا به جایی بودجه عمرانی استان ها را در چارچوب مقررات مربوط بنماید. شورای عالی استان ها به عنوان شورای بالادستی کلیه شوراهای اسلامی کشور حق دارد در اجرای برنامه و بودجه عمرانی کشور نظارت داشته و دستگاه های مربوطه موظفند گزارش ماهیانه و سالانه و هزینه پیشرفت کار عمرانی خود را به اطلاع شورای عالی برسانند.

حیطه فضایی موثر شورای عالی استانها پهنه کلیه استان های کشور را در بر می گیرد. موضوع عمل این شورا، هماهنگی و جلوگیری از تبعیض میان استان ها، نظارت بر بودجه های عمرانی کشور و نیز تایید طرح های استانی و تقدیم آن به مجلس شورای اسلامی تنها نهادی در کشور است که گستره عمل آن کل فضای سرزمینی کشور را در بر می گیرد. اگر چه شاید نتوان وظایف و اختیارات آن دو را با هم مقایسه کرد. نکته مهم در عملکرد شورا، عدم شکل گیری و فعالیت آن* و وجود ابهام های گسترده در زمینه چگونگی تفکیک وظایف آن از سایر نهادهای دولتی ذیربط، چگونگی ارتباط موثر و فعال و مکانیزم های اجرای تحقق سیاست های و تصمیمات اتخاذ شده توسط شورا است.

- شورای اسلامی استان

با تصویب آیین نامه اجرایی انتخابات شوراهای اسلامی شهرستان، استان و شورای عالی استان ها در آخرین ماههای باقی مانده از عمر نخستین شوراهای محلی، شوراهای بالادستی شهرستان، استان و نهایتاً شورای عالی استان ها در مدت کوتاهی تشکیل شدند. به این ترتیب یکی از حلقه های مفقود، مدیریت انتخابی سرزمین در سطح میانی با تشکیل شورای اسلامی استان تحقق یافت. این شورا باید وظایفی چون بررسی برنامه توسعه استان، نظارت بر عملکرد مقامات اجرایی استان و الزام بر تغییر برخی سیاست ها یا خود آنها، انگیزش مشارکت مردمی، نقش آفرینی به عنوان رابط بخش خصوصی و دولتی را به عهده بگیرد یا به عبارت دیگر وظیفه تصمیم گیری و نظارتی داشته باشد نه مشورتی، اجرایی و یا کارشناسی. حیطه فضایی موثر شورای اسلامی استان، کل پهنه استان را در بر می گیرد. در گسترده ترین حالت حیطه موضوعی آن در حال حاضر شامل نظارت بر امور برنامه ریزی و مدیریت استانی است.

* اگر چه در اواخر دوره فعالیت شوراها، در سال ۱۳۸۱، اعضای شورای عالی استانها انتخاب و معرفی شدند. اما با شروع فعالیت دومین دوره شوراها تاکنون عملاً فعالیت و اطلاع خاصی از این شوراها گزارش نشده است.

- شورای شهرستان

ترکیب اعضای شورای اسلامی شهرستان را اعضای منتخب شوراهای بخش و شهر تابعه شهرستان مورد نظر تشکیل می دهند. وظایف این شورا عمدتاً مشابه وظایف شورای بخش بوده و تمام محدوده فضایی شهرستان را تحت پوشش خواهد داشت.

شوراهای شهرستان برای انجام وظایف خود بیشترین ارتباط را با فرمانداری و شورای اداری شهرستان خواهند داشت. در این زمینه نیز وجود ابهام های قانونی گسترده در مورد حیطه اختیارات و ضمانت اجرایی تصمیمات شورا، چالش جدی برای ایفای نقش شوراهای شهرستان محسوب می شود. بر همین اساس اگر چه شوراهای شهرستان در بسیاری از موارد عمده انتخاب و تشکیل شده اند، اما عملاً و هنوز نتوانسته اند به عنصری موثر در مدیریت شهرستان تبدیل شوند.

- شورای بخش

برخی وظایف عمده شورای بخش عبارتند از:

- بررسی و آگاهی از مشکلات و کمبودهای اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی و سایر امور رفاهی بخش و ارائه طرح ها و پیشنهادهای اصلاحی به مسئولین اجرایی منطقه.
- همکاری با مسئولین اجرایی به منظور پیشبرد کار و برنامه های عمرانی منطقه از قبیل ایجاد و مرمت راههای اصلی و فرعی بخش، برق رسانی، لوله کشی آب آشامیدنی، کانال کشی آب زراعی و ... با هماهنگی مسئولین ذیربط منطقه و سازمان های مملکتی.
- ایجاد و هماهنگی لازم بین شوراهای اسلامی روستایی واقع در بخش و نظارت بر حسن انجام وظایف آنها.
- رسیدگی و پی گیری مشکلات اهالی مزارع مستقل و آبادی های زیر بیست خانوار فاقد شورای روستا.
- همکاری با مسئولین اجرایی کشور و منطقه و شوراهای اسلامی روستایی جهت انجام خدمات عمومی، برزاری انتخابات سراسری و محلی، سرشماری جمعیتی، زراعی، دامی، صنعتی و مانند اینها.

- شورای شهر

شورای شهر به عنوان مهمترین عنصر تصمیم گیری نظام مدیریت شهری، مسئولیت سیاستگذاری، نظارت و هماهنگی بر امور شهرداری را بر عهده دارد. اما نقص عمده این نهاد، عدم امکان نظارت آن بر عملکرد سایر

نهادهای دولتی موثر در اداره امور شهر است. در همین چارچوب عمده وظایف فعلی شورای شهر را می توان در چند گروه زیر خلاصه کرد که به طور اختصار عبارتند از:

۱- سیاستگذاری، قانونگذاری، برنامه ریزی و نظارت:

- انتخاب شهردار به مدت ۴ سال.
- بررسی و شناخت مسائل حوزه انتخابیه و تهیه طرح ها و پیشنهادهای اصلاحی و ارائه آن به مقامات مسئول ذیربط.
- نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورا.
- همکاری با مسئولین اجرایی و سازمان های مملکتی در زمینه های مختلف بنا به درخواست آنان.

۲- امور اداری و مالی

- تصویب آیین نامه های پیشنهادی شهرداری پس از رسیدگی و با رعایت دستورالعمل های وزارت کشور.
- تصویب بودجه، اصلاحیه و متمم و تفریح بودجه سالانه شهرداری و مؤسسات و شرکت های وابسته به آن.
- تصویب نرخ خدمات شهرداری و لوایح برقراری یا لغو عوارض شهری با در نظر داشتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می شود.
- تصویب اساسنامه های مؤسسات و شرکت های وابسته به شهرداری با تأیید وزارت کشور.
- تصویب طرح های پیشنهادی شهرداری پس از بررسی دقیق نسبت به مبلغ، مدت و میزان کارمزد آن.

۳- امور فنی و عمرانی

- همکاری با شهرداری جهت تصویب طرح محدوده حریم شهر با رعایت طرح های هادی و جامع شهرسازی.
- تصویب مقررات لازم برای اراضی غیر محصور شهری از نظر بهداشت و آسایش عمومی و عمران و زیبایی.
- نظارت بر اجرایی طرح های مربوط به ایجاد و توسعه معابر، خیابان ها، میداين و فضای سبز و تاسیسات عمومی.

۴- امور خدماتی

نظارت بر امور بهداشتی شهر، تماشاخانه ها و سینماها و دیگر اماکن عمومی، گورستان و غسلخانه و نیز تهیه وسایل حمل اموات، وضع مقررات مربوط به ایجاد و اداره میدان های عمومی توسط شهرداری برای خرید و فروش مایحتاج عمومی، تصویب نامگذاری معابر، میادین و ... از جمله وظایف شورا در این دسته به حساب می آید.

به این ترتیب اگر چه تمام محدود قانون و حریم شهر تحت پوشش شورای شهر است، اما تمام نهادها و عملکرد های شهری تحت اختیار این نهاد نیست.

- شورای روستا

برخی وظایف عمده این شوراها عبارتست از:

- نظارت بر حسن اجرای تصمیم های شورای اسلامی روستا.
- بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نارسایی های موجود در روستا و تهیه طرح و پیشنهاد های اصلاحی و عملی در این زمینه و ارائه آن به مقامات مسئول.
- تبیین و توجیه سیاست های دولت و تشویق و ترغیب روستائیان جهت اجرای سیاست های مذکور.
- نظارت و پی گیری اجرای طرح ها و پروژه های عمرانی اختصاص یافته به روستا.
- همکاری با مسئولان ذیربط برای احداث، اداره، نگهداری و بهره برداری از تأسیسات عمومی، اقتصادی - اجتماعی و رفاهی مورد نیاز روستا.
- انتخاب دهیار به مدت ۴ سال (عزل دهیار با رای حداکثر اعضای شورا بر اساس آیین نامه مربوط و اعلام به بخشدار جهت صدور حکم عزل).
- جلب مشارکت و خود یاری مردم، همکاری با مسئولان اجرایی وزارتخانه ها و سازمان هایی که در ارتباط با روستا فعالیت می کنند.

- شهرداری

شهرداری سازمان عمومی و نهادی انتخابی است. شرح وظایف این سازمان در طول قرن گذشته تغییر و تحول زیادی داشته و به طور مکرر دچار کاهش یا افزایش شده است. مقایسه وظایف فعلی شهرداری ها با شرح وظایف تعیین شده در قانون شهرداری های مصوب سال ۱۳۳۴ نشان می دهد که در چهار دهه گذشته نه تنها مسئولیت شهرداری ها متناسب با نیازهای روز شهر نشینی افزایش نیافته بلکه مرتباً از میزان اختیارات و حیطه عمل شهرداری ها کاسته شده و با ایجاد هر سازمان دولتی جدید بخشی از وظایف شهرداری ها، به عهده آنها

گذاشته شده است. برخی وظایف عمده شهرداری ها در حال حاضر را می توان به شرح سر فصل ها و موارد زیر طبقه بندی و ارائه کرد:

- ۱- **تصمیم گیری و هماهنگی امور شهری و برقراری روابط بین سازمانی:**
 - اجرای مصوبات شورای شهر و شورای عالی شهر سازی و معماری ایران.
 - شرکت در شورای اداری شهرستان.
 - تاسیس موسساتی به منظور نوسازی خانه ها و محلات قدیمی شهر.
- ۲- **نظارت و کنترل امور شهری:**
 - صدور پروانه ساختمان و نظارت بر اجرای ضوابط ساختمان شهرسازی و جلوگیری از ساخت و ساز غیر مجاز.
 - جلوگیری از سد معبر و تکدی گری.
- ۳- **برنامه ریزی شهری:**
 - تعیین برنامه پنج ساله عمران شهر.
 - تعیین حدود حریم و تهیه طرح جامع شهرسازی حریم و پیشنهاد آن به شورای شهر.
 - تعیین شناسنامه املاک.
- ۴- **برنامه ریزی مالی:**
 - تنظیم بودجه سالانه شهرداری و پیشنهاد آن به شورای شهر.
 - پیشنهاد برقراری یا الغا عوارض شهر.
 - دریافت عوارض مصوب از مردم و سازمان های دولتی و غیر دولتی.
- ۵- **عمران شهری:**
 - احداث، نگهداری و بهره برداری معابر و میداين، پارک و فضاهای سبز و تفریحی و ورزشی، کانال های جمع آوری و دفع آب های سطحی، تأسیسات حفاظتی در مقابل سيل و حریق.
 - احداث تأسیسات جمع آوری و دفع زباله و سرویس های بهداشتی عمومی.
 - احداث گورستان و غسلخانه و نیز احداث و بهره برداری از میداين عمومی خرید و فروش.
 - ایجاد پایانه های مسافری برون شهری، تأسیسات حمل و نقل عمومی درون شهری و پارکینگ عمومی.
- ۶- **خدمات شهری و عمومی:**
 - جمع آوری و دفع زباله و نظیف و نگهداری معابر و کانال های دفع آب های سطحی.

- ارائه خدمات آتش نشانی و امور ایمنی.

- اداره امور حمل و نقل شهری عمومی.

نکته قابل توجه در خصوص شرح وظایف، عدم اجرای کامل آنها توسط شهرداری ها به دلیل کمبود منابع مالی و انسانی لازم، فقدان قوانین و مکانیزم های قانونی ضروری، فقدان هماهنگی های بین سازمانی برای انجام وظایف چند انطباطی و نبود اختیارات کافی شهرداران برای هماهنگ سازی امور ذکر شده است.

منابع درآمدی شهرداری ها

منابع درآمد شهرداری ها به دو دسته کلی درآمدهای عمومی و درآمدهای سازمان های وابسته به شهرداری تقسیم می شود. درآمدهای عمومی شامل درآمدهایی است که مستقیماً توسط خود شهرداری وصول و برای اجرای وظایف و فعالیت های عمومی آن هزینه می شود.

درآمدهای اختصاصی شامل درآمدهای سازمان هایی است که به صورت وابسته و تحت نظارت شهرداری تشکیل شده اند. اما از استقلال حقوقی برخوردارند. این نوع درآمدها توسط سازمان مربوطه هزینه می شود. منابع درآمد عمومی شهرداری ها را می توان به ۹ گروه عمده زیر تقسیم کرد.

۱- درآمد ناشی از پرداخت های وزارت کشور.

۲- عوارض توأم با مالیات وصولی در محل.

۳- عوارض بر ساختمان ها و اراضی.

۴- عوارض بر ارتباطات و حمل و نقل.

۵- عوارض بر پروانه های کسب، فروش و تفریحات.

۶- درآمد حاصل از فروش خدمات شهری.

۷- درآمد تأسیسات شهرداری و جرایم و تخلفات.

۸- درآمد حاصل از وجوه و اموال شهرداری ها.

۹- کمک های بلا عوض و وام های سازمان های دولتی، خصوصی و مردم.

حیطه فضایی مؤثر شهرداری و شورای شهر به محدوده قانونی و حریم شهرها (البته با شدت و ضعف در هر یک از این محدوده ها) محدود می شود. حیطه موضوع عمل نیز شامل نظارت بر توسعه فضایی شهر، انجام برخی فعالیت های عمرانی در شهر و ارائه برخی خدمات عمومی و شهری می باشد. (مطابق شرح وظایف شهرداری ها). گستره استان کرمان با تعداد ۶۴ مرکز شهری و متناظر با آن به همین تعداد، نهاد حکومتی - عمومی شهرداری مدیریت توسعه ای عرصه شهر ها و حریم شهری را بر عهده دارند.

- دهیاری

دهیاری سازمانی عمومی و غیر دولتی است که دارای شخصیت حقوقی مستقل بوده و برای تمشیت امور عمومی روستا و به صورت خود کفا (مطابق ماده ۱۲ اساسنامه تشکیلات و سازمان دهیاری ها مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۱ هیأت وزیران) ایجاد شده است. محدوده خدماتی هر دهیاری، به پیشنهاد مشترک دهیار و شورای اسلامی روستا و موافقت شورای اسلامی بخش یا جانشین قانونی آنها تعیین می شود و پس از کسب نظر از دستگاه های ذیربط و تأیید استاندار قابل اجرا است. هر دهیاری دارای درجه ای خواهد بود که با توجه به حجم کار، درآمد، جمعیت و وسعت روستا تعیین و پس از کسب نظر از وزارت جهاد کشاورزی از طریق وزارت کشور ابلاغ می گردد.

دهیار طبق ماده ۶۸ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵ برای مدت چهار سال توسط شورای روستا انتخاب و برای صدور حکم به بخشدار معرفی می شود و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

وظایف دهیاری را در راستای اداره و حفظ توسعه پایدار روستا مطابق ماده ۱۱۰ اساسنامه تشکیلات و سازمان دهیاری ها به دو دسته کلی وظایف نظارتی، مشارکتی و همکاری دهیاری با دیگر عوامل اجرایی مسئول و وظایف مستقیم عمرانی و خدماتی دهیاری دسته بندی کرد:

برخی وظایف نظارتی و مشارکتی دهیاری عبارتست از:

- مشارکت و همکاری شورا در جهت پی گیری اجرای طرح های عمرانی اختصاص یافته به روستا.
- همکاری مؤثر با مسئولان ذیربط در جهت حفظ و نگهداری منابع طبیعی واقع در محدوده قانونی و حریم روستا.
- اجرای مصوبات شورای روستا.
- تشریک مساعی با سازمان میراث فرهنگی در حفظ بناها و آثار باستانی.
- همکاری با مسئولان ذیربط برای اداره، احداث، نگهداری و بهره برداری از تأسیسات عمومی، اقتصادی اجتماعی، فرهنگی و ورزشی مورد نیاز روستا در حد امکانات.
- کمک در احداث تأسیسات تولید و توزیع برق، آب و مخابرات و تعیین نرخ آن در روستا تا زمان اقدام مراجع ذیربط (وزارتخانه های جهاد کشاورزی، نیرو، پست و تلگراف و تلفن و شرکت آب و فاضلاب روستایی).

از جمله وظایف عمرانی و خدماتی دهیاری های هم می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- بهبود وضعیت زیست محیطی روستا.
 - فراهم نمودن زمینه ایجاد خیابان ها، کوچه ها، پارک ها، فضای سبز، ورزش و آموزش، مراکز تفریحی عمومی و مجاری آب و توسعه معابر و اجرای آن از طریق دهیاری.
 - نظیف و نگهداری و تسطیح معابر و انهار عمومی و مجاری آب ها و فاضلاب و لایروبی قنوات مربوط به روستا و تأمین آب و روشنایی در حد امکان.
 - اتخاذ تدابیر لازم برای حفظ روستا از خطر سیل و حریق و رفع خطر.
 - تأمین اراضی مورد نیاز مرتبط با اهداف و وظایف دهیاری.
 - صدور پروانه برای ساختمان هایی که در محدوده قانونی روستا ساخته می شوند، با رعایت مقررات مندرج در آیین نامه مربوط به استفاده از اراضی و احداث بنا از حریم شهر.
- منابع درآمدهای دهیاری شامل اقلام زیر است:

۱- عوارض مقرر در آیین نامه اجرایی نحوه وضع و وصول عوارض موضوع قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی.

۲- عوارض صدور پروانه ساختمانی.

۳- دریافت وام از بانک ها و مؤسسات اعتباری با تصویب شورا و تأیید شورای اسلامی بخش.

۴- وصول بهای خدمات دهیاری.

۵- کمک دولت برای اجرای طرح های خدماتی و عمرانی در قالب بودجه سالانه کشور.

۶- درآمد ناشی از عوارض اختصاص یافته از سوی مراجع وضع عوارض به منظور ایجاد تأسیسات عمومی و دولتی در محدوده قانونی روستا و حریم آن.

حیطه فضایی مؤثر دهیاری و شورای روستا محدوده قانونی و حریم روستا است. حیطه موضوع عمل تصمیم گیری و انجام برخی فعالیت های عمرانی، خدماتی و نظارتی و نیز همکاری با دیگر عوامل ذیربط (مطابق شرح وظایف دهیاری ها و شورا) در جهت تسهیل فعالیت آنها است. دهیاری نیز همانند شهرداری در خارج از حریم متعلق به روستا فاقد قدرت تصمیم گیری است. انبوهی از نقاط روستایی (۵۲۲۱ روستای دارای سکنه دائمی و ۸۱۴ روستای دارای سکنه موسمی) در سطح استان کرمان وجود دارند که توسعه بدون برنامه آنها در ارتباط با محدوده ها و نقاط پیرامون و نیز بزرگ شدن آن و اطلاق شهر بر آنها در همجواری

شهرهای بزرگ و پیوستن آن به شهر مرکزی و یا شهرهای دیگر باعث تشتت فضایی آنها و از دست رفتن منابع و عدم بهره برداری بهینه از فضا گشته که در نبود خدمات و زیر ساخت های مناسب مشکلات بیشتری تولید خواهد کرد.

۱-۴-۳-۱-۱-۴- عناصر بخش خصوصی

در زیر عنوان عناصر این بخش می توان از نهادها و مؤسسات و شرکت های سرمایه گذاری (مالی)، نهادها و شرکت های صنعتی، خدماتی و بازرگانی، صاحبان صنایع، بزرگ مالکان اراضی و املاک، ساخت و ساز گران و بازرگانان و تجار نام برد. این دسته عناصر را می توان با توجه به دو مؤلفه قلمرو فضایی تحت پوشش (شهری، منطقه شهری) تعداد و نوع خدمات ارائه شده (یک نوع خدمت یا یک سری خدمات وابسته به هم) دسته بندی کرد.

این تقسیم بندی کلی را حتی می توان به تمامی عناصر موثر در مدیریت استان چون عناصر حکومتی - دولتی، عناصر حکومتی عمومی مانند شهرداری - که جزء مؤسسات خدماتی چند منظوره هستند - و نیز عناصر بخش خصوصی و تشکل های غیر دولتی تسری داده و آنها را بر اساس این دو مؤلفه دسته بندی کرد.

- تشکل های غیردولتی یا نهادهای جامعه مدنی

همانگونه که پیشتر نیز اشاره شد، حاکمیت شهری خوب جز با مداخله و مشارکت تمام گروهها، سازمان ها و تشکل های مختلف درگیر در شهر امکان پذیر نخواهد بود. بسیاری بر این اعتقادند که در قرن ۲۱ بدون مداخله و مشارکت دولت (عناصر حکومتی)، عناصر حکومتی عمومی، بخش خصوصی و جامعه مدنی اداره جوامع و کشورها غیرممکن خواهد بود. این شیوه از حکمرانی هم از داخل (ضرورت جلب مشارکت عمومی) و هم از خارج (از سوی سازمان های بین المللی چون صندوق بین المللی پول و بانک جهانی و...) به شدت تشویق می شود. قانون اساسی و مجموعه قوانین و مقررات کشور ساختار مدیریتی حاکم را ترسیم کرده و نقش، وظایف، مسئولیت ها و اختیارات هر بخش از حاکمیت شهری معین می کند.

جامعه مدنی یا نهادهای غیردولتی شامل همه آن ساختارهای حقیقی و حقوقی است که در جهت توسعه کشورها و با اهداف غیرانتفاعی و عام المنفعه تلاش می کنند. نهادهای جامعه مدنی همه موضوعات مندرج در مقوله توسعه را هدف قرار داده و به نام نهادهای واسطه ای نیز خوانده می شوند. در منابع و مأخذ مختلف، سازمان های غیردولتی، انجمن های خیریه و حمایتی، انجمن های علمی و تخصصی، اتحادیه های کارگری

و صنفی، تعاونی ها و صندوق های کمک رسانی (قرض الحسنه) و حتی احزاب سیاسی و مطبوعات از جمله نهادهای جامعه مدنی محسوب شده و نقش و کارکرد هر یک به طور جداگانه تعریف شده اند.

مشارکت مردم در سیاستگذاری، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی کلیه برنامه های توسعه، امروز از اصول مسلم مدیریتی محسوب شده و بر ساختار یافتگی و نظام مندی آن تأکید می شود. نقش و جایگاه نهادهای جامعه مدنی، در این چارچوب نیز اهمیت ویژه ای می یابد. این دسته نهادها و سازمان ها با کاربرد ویژه خود زمینه های مشارکت سازمان یافته نخبگان و عامه را در امر مدیریت جامعه تسهیل نموده و از آنجا که تجدید کننده قدرت سیاسی محسوب می شوند و نه تهدید کننده آن، به طور طبیعی استقبال از آنها از سوی مسئولان و مردم بیشتر خواهد شد. این سازمان ها می توانند نقش های متفاوتی نظیر منتقد، همکار، بازرس، بازوی اجرایی، شرکت و امثال آنها را در برنامه های توسعه کشور بر عهده گیرند. برای تحقق این هدف باید قوانین و ضوابط مشخصی برای تشریح نحوه همکاری آنها تهیه و تصویب گردند.

اگر چه تعاریف مختلفی از سازمانها و تشکل های غیردولتی و مردمی و مبتنی بر جامعه مدنی از دیدگاههای مختلفی ارائه شده است. لیکن تعریف زیر که از سوی انجمن تنظیم خانواده جمهوری اسلامی ایران انتخاب شده به عنوان مبنای درج اسامی و اطلاعات در بانک اطلاعاتی سازمان های غیردولتی ایران قرار گرفته است:

سازمان غیردولتی و تشکل مردمی سازمانی است که:

۱- دارای تشکیلات و ساختار سازمانی باشد.

۲- غیردولتی باشد.

۳- غیرانتفاعی باشد.

۴- پاسخ گوی نیاز جامعه باشد.

۵- داوطلبانه باشد.

بر این اساس مشخصات دقیق تر به شرح زیر خواهد بود:

۱- دارای تفاهم نامه، شناسنامه، هویت نامه یا اساسنامه مکتوب باشد و در مراجع قانونی و دولتی ثبت

شده و یا در حال ثبت باشد.

۲- در تشکیلات و شبکه رسمی و غیررسمی دولت نبوده و ملزم به رعایت مقررات اداری و مالی دولتی

در امور داخلی خود نباشد، همچنین نباید در آمد آن به نحوی باشد که قطع کمک دولت موجب

توقف فعالیت آن گردد.

۳- بر اساس محتوای شناسنامه، تفاهم نامه یا هویت نامه، اعضاء حق برداشت سود مؤسسه به نفع خود و منسوبینشان را نداشته باشند. یعنی سود مؤسسه در جهت توسعه آن بکار رود.

۴- در یک یا چند مورد از زمینه های ذیل فعالیت داشته باشد:

بهداشت و درمان، جمعیت، آموزش، توسعه پایدار و محیط زیست، بهداشت محیط، مسائل کودکان، مسائل زنان، حقوق بشر، پناهندگان، خدمات توانبخشی (جسمی، روانی، اجتماعی) تامین اجتماعی، اصلاحات اجتماعی، فرهنگ و هنر، ورزش، مواد اضطراری، اشتغال زایی و فقرزدایی.

۵- هر گونه پرداخت وجه به داوطلبین ممنوع بوده و فقط هزینه های تحمیل شده به ایشان (نظیر ایاب و ذهاب، بلیط سفر امثالهم) قابل جبران باشد.

ذکر این نکته بسایر حائز اهمیتی است که (مطابق تعریف فوق) این تشکل ها به هیچ وجه نباید در امور سیاسی فعالیت داشته و به عنوان یک حزب یا جناح سیاسی شناخته شده باشند و فقط باید در حوزه امور اجتماعی فعالیت نمایند.

نهادهای مدنی، احزاب، تشکل های صنفی و نهادهای مردم نهاد در استان کرمان از دو نظر قابل توجه هستند؛ یکی تعداد و دیگری اعضای تشکیل دهنده. در ارتباط با ویژگی اول شاهد تعداد بسیار زیادی از تشکل ها هستیم که روز به روز بر شمار آنها افزوده می شود اما به موازات این کمیت، از لحاظ اعضای تشکیل دهنده یعنی کیفیت با تعداد کم و تنزل فعالیت ها به سطح کانون های خانوادگی هستیم. مروری بر تعداد و نیز اعضای تشکیل دهنده تشکل ها این واقعیت را به خوبی نشان می دهد. البته بر این قاعده یک استثناء وجود دارد و آن هم تشکل هایی است که حول محور خدمات اجتماعی و پیوندهای مذهبی بوجود آمده اند. این تشکل ها هم پایدارتر و هم دامنه نفوذ اجتماعی بیشتری دارند، بسیاری از آنها حالت خودجوش داشته و از دل علائق مذهبی مردم در محلات شکل گرفته اند و حالت داوطلبانه دارند. شاید به جرأت می توان گفت که با در نظر گرفتن تعاریفی که در خصوص نهادهای مردم نهاد آمده، این تشکل ها تنها نهادهایی هستند که بدون وابستگی به دولت و نهادهای دولتی با کمک های مردمی اداره می شوند. البته این نهادها و تشکل ها خود به چند دسته تقسیم می شوند که هر کدام در نحوه ارائه خدمات و نیز فعالیت متفاوتند. در این صورت علی رغم این تفاوتها، ویژگی مهم آنها تداوم فعالیت آنها بدون گرفتن کمک از نهادهای دولتی است. جدا از این استثناء، در ارتباط با بیشتر نهادهای مدنی استان از احزاب سیاسی گرفته تا تشکل های صنفی به سختی می توان آنها را ترجمان نیروهای اجتماعی موجود در استان کرمان و نماینده واقعی علائق و خواسته های

آنها به شمار آورد. میل روزافزون برای تأسیس نهادهای جدید، انشعاب در تشکل های به ظاهر قدیم، تقلیل سطح فعالیت آنها به ایام انتخابات، عدم حضور مؤثر در فعالیت های تعریف شده بدون حمایت نهادهای دولتی، ناتوانی در جلب کمک های مردمی و ... همه نشان دهنده عدم موفقیت نهادهای مدنی موجود است. با توجه به موارد فوق می توان گفت نهادهای مدنی و صنفی استان با دو چالش اصلی رو به رو هستند این دو عبارتند از:

- تضمین منابع مالی پایدار و درعین حال حفظ رسالت، با شتاب گرفتن آهنگ تحولات برای این سازمانها و نهادها دشوار است.

- علی رغم این باور که سازمانهای مدنی و تشکل های مردم نهاد برای منافع عامه تلاش می کنند بسیاری از شهروندان به خاطر ماهیت خانوادگی و فامیلی آنها اعتماد لازم به آنها ندارند و همین امر باعث رکود فعالیت آنها شده است.

جدول شماره (۴) طبقه بندی عناصر مؤثر در مدیریت استان کرمان را بر حسب نوع عملکرد و سطح پوشش فضایی نشان می دهد. همان گونه که از جدول یاد شده پیداست عناصر و عوامل مؤثر در مدیریت استان اعم از عناصر حکومتی دولتی، حکومتی عمومی، تشکل های غیردولتی، بخش خصوصی و افراد در چهار سطح پوشش فضایی ملی، منطقه ای (استان)، ناحیه ای یا خرد منطقه ای (شهرستان، بخش و دهستان)، و محلی (شهر و روستا) عملکردهای خود را در حوزه های چهارگانه (سیاست گذاری و هماهنگی، برنامه ریزی و مدیریت فضایی، مدیریت اجرایی و بخشی) به انجام می رسانند.

جدول ۴ - شناسائی و طبقه بندی عناصر موثر در مدیریت استان کرمان بر حسب نوع عملکرد، سطح پوشش فضایی

نوع عملکرد سطح پوشش فضایی	سیاست گذاری و هماهنگی	برنامه ریزی فضایی	مدیریت فضایی	مدیریت اجرایی / بخشی
سطح ملی	● عناصر حکومتی دولتی - هیات دولت - شورای اقتصاد - شورای عالی امنیت ملی - شورای عالی شهر سازی و معماری - شورای عالی اداری - شورای عالی اشتغال - سازمان مدیریت و برنامه ریزی - سازمان حفاظت محیط زیست - کلیه وزارتخانه ها بر حسب مورد ● عناصر حکومتی عمومی (انتخابی) - مجلس شورای اسلامی - شورای عالی استانها ● عناصر و تشکل های غیر دولتی - ندارد ● عناصر بخش خصوصی - ندارد ● افراد - ساز و کار مداخله وجود ندارد	● عناصر حکومتی دولتی - سازمان مدیریت و برنامه ریزی - وزارت راه و شهر سازی - شورای عالی شهر سازی و معماری - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت صنعت ، معدن و تجارت - وزارت کشور ● عناصر حکومتی عمومی (انتخابی) - وجود ندارد ● عناصر و تشکل های غیر دولتی - ندارد ● عناصر بخش خصوصی - وجود ندارد ● افراد - ساز و کار مداخله وجود ندارد	● عناصر حکومتی دولتی - وزارت کشور - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور - وزارت صنعت ، معدن و تجارت ● عناصر حکومتی عمومی (انتخابی) - سازمان نظام مهندسی ● عناصر و تشکل های غیر دولتی - ندارد ● عناصر بخش خصوصی - ندارد ● افراد - ساز و کار مداخله وجود ندارد	● عناصر حکومتی دولتی - سازمان حفاظت محیط زیست - وزارت ورزش و جوانان - وزارت اقتصاد و دارایی - وزارت نیرو - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت نفت - وزارت آموزش و پرورش - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - وزارت علوم تحقیقات و فن آوری - وزارت صنعت ، معدن و تجارت - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت دفاع - سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس - سازمان میراث فرهنگی - سازمان اوقاف و امور خیریه - سازمان ایرانگردی و جهانگردی - نیروی انتظامی - سازمان بهزیستی - توانیر - شرکت های آب و فاضلاب شهری و روستایی - شرکت مخابرات - شرکت عمران شهرهای جدید - شرکت شهرکهای صنعتی ایران - شرکت نفت / شرکت گاز - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ● عناصر بخش حکومتی - عمومی (انتخابی) - ندارد ● عناصر و تشکل های غیر دولتی فعال - ندارد ● بخش خصوصی - ندارد ● افراد - ساز و کار مداخله وجود ندارد

ماخذ: مطالعات طرح

		نوع عملکرد		سطح پوشش
مدیریت اجرایی / بخشی	مدیریت فضایی	برنامه ریزی فضایی	سیاستگذاری و هماهنگی	
• عناصر حکومتی - دولتی - اداره کل اقتصاد و دارایی استان - سازمان آموزش و پرورش استان - سازمان حفاظت محیط زیست استان - سازمان میراث فرهنگی استان - سازمان تربیت برنی استان - سازمان جهاد کشاورزی استان - اداره کل راه و شهرسازی استان - سازمان صنایع استان - سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی استان - سازمان صنعت ، معدن و تجارت استان - سازمان بهزیستی استان - سازمان ثبت اسناد و املاک استان - شرکت آب و فاضلاب - شرکت برق منطقه ای - شرکت ملی گاز استان - شرکت مخابرات استان - شرکت شهرك های صنعتی استان - بنیاد مسکن استان • عناصر و تشکل های غیر دولتی فعال - نهادهای مذهبی اقتصادی - بنیادهای خیریه • عناصر بخش خصوصی - نهادها و شرکت های سرمایه گذاری - شرکت های صنعتی و ساختمانی • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	• عناصر حکومتی - دولتی - استانداری - سازمان جهاد کشاورزی • عناصر جکومتی عمومی (انتخابی) - ندارد • عناصر و تشکل های غیر دولتی فعال - ندارد • عناصر بخش خصوصی - سازوکار مداخله وجود ندارد • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	• عناصر حکومتی دولتی - سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان(معاونت برنامه ریزی استانداری) - سازمان جهاد کشاورزی (طرح های توسعه کشاورزی) • عناصر جکومتی عمومی (انتخابی) - ندارد • عناصر و تشکل های غیر دولتی - ندارد • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	• عناصر حکومتی - دولتی - استانداری - شورای برنامه ریزی و توسعه استان - شورای اداری استان - شورای تأمین استان - سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان(معاونت برنامه ریزی استانداری) • عناصر حکومتی عمومی (انتخابی) - شورای استان • عناصر و تشکل های غیر دولتی فعال - ندارد • عناصر بخش خصوصی - ندارد • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	سطح منطقه ای (استان کرمان)

ماخذ: مطالعات طرح

سطح عملکرد سطح پوشش فضایی	سیاستگذاری و هماهنگی	برنامه ریزی فضایی	مدیریت فضایی	مدیریت اجرایی / بخشی
(ناحیه یا خود منطقه) سطح شهرستان	• عناصر حکومتی- دولتی - فرمانداری - شورای اداری شهرستان - شورای تامین شهرستان • عناصر حکومتی- عمومی (انتخابی) - شورای اسلامی شهرستان - نمایندگان مجلس • عناصر و تشکیلات غیر دولتی - وجود ندارد • عناصر بخش خصوصی - وجود ندارد • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	• عناصر حکومتی- دولتی - اداره کل راه و شهرسازی استان (در قالب طرحهای توسعه و عمران ناحیه) • عناصر حکومتی- عمومی (انتخابی) - بنیاد مسکن (طرحهای ساماندهی روستایی) • عناصر و تشکیلات غیر دولتی - وجود ندارد • عناصر بخش خصوصی - مهندسان مشاور و مسئول تهیه طرح توسعه و عمران ناحیه • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	• عناصر حکومتی- دولتی - فرمانداری (مشروط به تفویض اختیار استاندار) - سازمان جهاد کشاورزی - کمیسیون ماده ۱۳ - کمیسیون ماده ۳۲ • عناصر حکومتی- دولتی (انتخابی) - وجود ندارد • عناصر و تشکیلات غیر دولتی - وجود ندارد • عناصر بخش خصوصی - وجود ندارد • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	• عناصر حکومتی- دولتی - اداره اقتصاد و دارایی شهرستان - اداره آموزش و پرورش شهرستان - اداره تربیت بدنی شهرستان - سازمان جهاد کشاورزی شهرستان - اداره راه و شهرسازی شهرستان - اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان - اداره صنعت ، معدن و تجارت شهرستان - شبکه بهداشت و درمان شهرستان - اداره اوقاف و امور خیریه شهرستان - اداره بهزیستی - اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان - دادگستری شهرستان - شرکت برق منطقه ای (حسب مورد) - شرکت ملی گاز - شرکت مخابرات - بنیاد مسکن (بر حسب مورد) • عناصر بخش حکومتی- عمومی (انتخابی) - ندارد • عناصر و تشکیلات غیر دولتی - نهادها و تشکل های مذهبی (ائمه جمعه و جماعات، هیئت های مذهبی و ...) - نهادهای مذهبی - اقتصادی - بنیادهای خیریه - سازمانهای غیر دولتی و محلی - تشکل های صنفی و تعرفه ای • عناصر بخش خصوصی - نهادها و شرکتهای سرمایه گذاری - نهادها و شرکتهای ساختمانی - صاحبان صنایع - نهادها و شرکتهای اراضی و املاک - بازرگانان و تجار • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد

ماخذ: مطالعات طرح

سیاست گذاری و هماهنگی	برنامه ریزی فضایی	مدیریت فضایی	مدیریت اجرایی / بخشی
سطح بخش	● عناصر حکومتی دولتی - بخشداری ● عناصر حکومتی - عمومی (انتخابی) - شورای اسلامی بخش ● عناصر و تشکیلات غیر دولتی - وجود ندارد ● عناصر بخش خصوصی - وجود ندارد ● افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	● عناصر حکومتی دولتی - بخشداری (مشروط به تفویض اختیار استاندار) ● عناصر حکومتی - عمومی (انتخابی) - وجود ندارد ● عناصر و تشکیلات غیر دولتی - وجود ندارد ● عناصر بخش خصوصی - وجود ندارد ● افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	● عناصر حکومتی دولتی - نمایندگی آموزش و پرورش (موردی) - نمایندگی جهاد کشاورزی (موردی) - شبکه بهداشت و درمان (موردی) - نیروی انتظامی (موردی) - دادگستری (موردی) ● عناصر حکومتی - عمومی (انتخابی) - وجود ندارد (مگر در شرایط استثنایی) ● عناصر و تشکیلات غیر دولتی - مشابه سطح شهرستان ● عناصر بخش خصوصی - مشابه سطح شهرستان ● افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد
سطح دهستان	● عناصر حکومتی دولتی - دهرداری (کاملاً محدود) ● عناصر حکومتی - عمومی - شورای اسلامی دهستان ● عناصر و تشکیلات غیر دولتی - وجود ندارد ● عناصر بخش خصوصی - وجود ندارد ● افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	● عناصر حکومتی دولتی - وجود ندارد ● عناصر حکومتی - عمومی (انتخابی) - وجود ندارد ● عناصر و تشکیلات غیر دولتی - وجود ندارد ● عناصر بخش خصوصی - وجود ندارد ● افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	● عناصر حکومتی دولتی - وجود ندارد (مگر در شرایط استثنایی) ● عناصر حکومتی - عمومی (انتخابی) - مشابه سطح بخش ● عناصر و تشکیلات غیر دولتی - مشابه سطح بخش ● عناصر بخش خصوصی - مشابه سطح بخش ● افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد

ماخذ: مطالعات طرح

سیاست گذاری و هماهنگی	برنامه ریزی فضایی	مدیریت فضایی	مدیریت اجرایی / بخشی
• عناصر حکومتی دولتی - دهمداری کاملاً محدود • عناصر حکومتی - عمومی (انتخابی) - شورای اسلامی روستا • عناصر و تشکیلات غیر دولتی - وجود ندارد • عناصر بخش خصوصی - وجود ندارد • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	• عناصر حکومتی دولتی - بنیاد مسکن (طرح روستا) • عناصر حکومتی - عمومی (انتخابی) - شورای اسلامی روستا - دهیاری • عناصر و تشکیلات غیر دولتی - وجود ندارد • عناصر بخش خصوصی - وجود ندارد • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	• عناصر حکومتی دولتی - بنیاد مسکن • عناصر حکومتی - عمومی (انتخابی) - دهیاری • عناصر و تشکیلات غیر دولتی - وجود ندارد • عناصر بخش خصوصی - وجود ندارد • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد	• عناصر حکومتی دولتی - وجود ندارد (مگر در شرایط استثنایی) • عناصر حکومتی - عمومی (انتخابی) - مشابه سطح دهستان • عناصر و تشکیلات غیر دولتی - مشابه سطح دهستان • عناصر بخش خصوصی - مشابه سطح دهستان • افراد - سازوکار مداخله وجود ندارد
محدوده های خاص مدیریتی			
۱- مناطق حفاظت شده محیط زیست و موارد مشابه	- سازمان حفاظت محیط زیست استان	- سازمان حفاظت محیط زیست استان	- سازمان حفاظت محیط زیست استان
۲- جنگلها	- وزارت جهاد کشاورزی	- سازمان جنگلها و مراتع	- سازمان جنگلها و مراتع
۳- شهرک های صنعتی	- (شرکت شهرک های صنعتی ایران)	- شرکت شهرک های صنعتی استان	- شرکت شهرک های صنعتی استان
۴- پارک های علمی - تحقیقاتی	- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	- مدیریت پارک علمی - تحقیقاتی
۵- مجتمع های نمایشگاهی	- وزارت صنعت، معدن و تجارت	- وزارت صنعت، معدن و تجارت	- اداره کل صنعت، معدن و تجارت
۶- مجتمع های درمانی قرنطینه های بهداشتی و موارد مشابه	- وزارت بهداشت و درمان	- وزارت بهداشت و درمان	- دانشگاه علوم پزشکی استان
۷- اردوگاههای اتباع خارجی	- وزارت کشور	- استانداری	- استانداری
۸- مراکز نظامی	- وزارت دفاع	- وزارت دفاع	- وزارت دفاع
۹- مراکز انتظامی	- وزارت کشور	- وزارت دفاع	- نیروی انتظامی

ماخذ: مطالعات طرح

علاوه بر شناسایی عناصر موثر در مدیریت استان در سطوح و پوشش فضایی ملی، منطقه ای و محلی که تا حدود زیادی از نظام مدیریت سرزمین و نیز حدود معین تقسیمات کشوری از بالاترین سطح آن یعنی استان تا پایین ترین سطح (روستا) را در بر می گیرد، با توجه به نقش و اهمیت سازمان های مردم نهاد، این سازمان ها در سطح استان مورد بررسی و دقت نظر قرار گرفته اند. با توجه به اینکه عناصر و عوامل مبنی بر پوشش فضایی استانی تا محلی (روستا) هر یک به واسطه عوامل اجرایی متناظر خود (استاندار تا دهیار) نقش و عملکرد خود را ایفا می نمایند، سازمان های غیر دولتی و مردم نهاد به رغم تاثیرگذاری فراوان آنها در توسعه استان، به جهت عدم برخورداری از جایگاه متناسب در نظام مدیریت سرزمین کمتر مورد توجه قرار می گیرند. بر این اساس با عنایت به اهمیت و نقش کلیدی آنها در توسعه منطقه، در سطح استان مورد شناسایی و تحلیل قرار گرفته اند. جدول شماره (۵) سازمان های مردم نهاد استان کرمان را به تفکیک نوع فعالیت و محدوده جغرافیایی (شهر و شهرستان) نشان می دهد. علاوه بر این نقشه پراکندگی سازمان مردم نهاد به تفکیک شهرستان های استان کرمان را به نحو بارزی نشان می دهد.

با توجه به نقشه مورد اشاره، بیشترین سازمان های مردم نهاد در شهرستان های کرمان، سیرجان، جیرفت، شهر بابک پراکنده می باشند. به عبارت دیگر پراکندگی سازمان های مردم نهاد عمدتاً در مناطق شمالی استان بوده و مناطق جنوبی استان از حیث وجود این سازمان ها در ردیف مناطق کمتر برخوردار به شمار می روند. این موضوع تا حدود زیادی تاثیر گذار در توسعه منطقه بوده به طوریکه مناطق شمالی و میانی استان تا حدود زیادی توسعه یافته تر از مناطق جنوبی می باشند.

جدول ۵- لیست سازمان های مردم نهاد در استان کرمان

ردیف	نام سازمان	نوع فعالیت	محدوده جغرافیایی
۱	بنیاد خیریه فرهنگی جم	فرهنگی - آموزشی - پژوهشی - حمایتی	کرمان
۲	جمعیت روشنا	اجتماعی - حمایتی اعتیاد	کرمان
۳	انجمن آوای طبیعت سبز	زیست محیطی	کرمان
۴	انجمن آوای ماندگار	هنری	کرمان
۵	انجمن ارت	تاریخی و حفظ آثار فرهنگی	جیرفت
۶	انجمن اریف سیرجان (دوستاناران یادگارهای فرهنگی)	فرهنگی اجتماعی	سیرجان
۷	انجمن اندیشمندان کویر	علمی، پژوهشی	کرمان
۸	انجمن اندیشه امید	فرهنگی - اجتماعی	سیرجان
۹	انجمن بانوان شهرک افضل پور	اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، بهداشتی	کرمان
۱۰	انجمن بهبودی شبزگان (معتادان گمنام)	درمانی - حمایتی معتادان	رفسنجان
۱۱	انجمن پیشگامان توسعه	علمی، فرهنگی، هنری	شهربابک
۱۲	انجمن ثمین	فرهنگی و اوقات فراغت	کرمان
۱۳	انجمن جوان و تفکر نو سیرجان	فرهنگی - اجتماعی	سیرجان
۱۴	انجمن چکاد امید	فرهنگی - امور جوانان - اجتماعی	کرمان
۱۵	انجمن حامیان پرندگان زمین	زیست محیطی	کرمان
۱۶	انجمن حامیان گوشتخواران ایران	زیست محیطی	کرمان
۱۷	انجمن حمایت از بیماران عفونی خاص رفسنجان	آموزشی - درمانی - حمایتی	رفسنجان
۱۸	انجمن حمایت از توسعه و بازسازی شهرستان بم (حامی)	بهداشتی - درمانی - آموزشی - فرهنگی - کشاورزی و عمرانی بم	کرمان
۱۹	انجمن حمایت از کم توانان ذهنی استان کرمان	حمایتی، آموزشی	کرمان
۲۰	انجمن خیریه حمایت از بیماران روانی	خدمات حمایتی بیماران روانی	کرمان
۲۱	انجمن خیریه حمایت از بیماران کلیوی	آموزشی - حمایت از بیماران کلیوی	کرمان
۲۲	انجمن دانش و ورزش جوان	فرهنگی - اجتماعی - هنری	سیرجان
۲۳	انجمن دانشجویان و دانش آموختگان سیرجان	فرهنگی - علمی - هنری	سیرجان
۲۴	انجمن دوستانان کودک	آموزشی - فرهنگی	کرمان
۲۵	انجمن دوستانان محیط زیست رفسنجان	فرهنگی - اجتماعی - زیست محیطی	رفسنجان
۲۶	انجمن دوستانان محیط زیست سیرجان	فرهنگی - اجتماعی - زیست محیطی	سیرجان
۲۷	انجمن دوستانان میراث معدنکاری کهن کرمان	پژوهشی - علمی و حفظ و احیاء میراث معدنکاری	کرمان
۲۸	انجمن دیده بان کویر لوت	زیست محیطی	کرمان
۲۹	انجمن راه سبز کرمان	زیست محیطی راهها و جاده ها	کرمان

۳۰	انجمن زنان نیکوکار دیار سبزه واران	فرهنگی - حمایتی و مشارکت زنان	جیرفت
۳۱	انجمن زنان نیکوکار سیرجان	اجتماعی - فرهنگی - مشاوره ای مذهبی - اقتصادی	سیرجان
۳۲	انجمن سازه سیرکان	علمی	سیرجان
۳۳	انجمن سایه های ماندگار	فرهنگی - هنری	کرمان
۳۴	انجمن سبز	زیست محیطی	کرمان
۳۵	انجمن ستاره شرق	ورزشی - فرهنگی - فرهنگی	کرمان
۳۶	انجمن سرو	زیست محیطی - فرهنگی	کرمان
۳۷	انجمن سلامت بانوان استان کرمان	سلامت جسمی و روانی بانوان	کرمان
۳۸	انجمن سیده سیدگان سیرجان	فرهنگی - اجتماعی	سیرجان
۳۹	انجمن علمی، فرهنگی، اجتماعی روابط عمومی استان	علمی - فرهنگی - اجتماعی	کرمان
۴۰	انجمن فایت رنجر	ورزشی - آموزشی	کرمان
۴۱	انجمن فرزانه	علمی - پژوهشی	کرمان
۴۲	انجمن کشاورزان خبره	کشاورزی	سیرجان
۴۳	انجمن کوهنوردان کرمان	ورزشی - زیست محیطی	کرمان
۴۴	انجمن گل یاس	امور زنان و دختران	جیرفت
۴۵	انجمن ماهان	علمی - فرهنگی - هنری	کرمان
۴۶	انجمن محلی حمایت از منابع طبیعی استان	زیست محیطی	کرمان
۴۷	انجمن مدیریت راهبردی ایران شعبه کرمان	علمی - پژوهشی - فرهنگی و اجتماعی	کرمان
۴۸	انجمن مشق عشق رفسنجان	هنری (خوشنویسی)	رفسنجان
۴۹	انجمن مطالعه و مدیریت بحران استان کرمان	آموزشی - پژوهشی	کرمان
۵۰	انجمن معلولین ضایعه نخاعی بم	بهداشتی - درمانی - خدمات معلولین	بم
۵۱	انجمن موج نو	عمرانی و آبادانی	کرمان
۵۲	انجمن مودت اذر	نگهداری و حمایت از زنان و کودکان بی سرپرست	کرمان
۵۳	انجمن مه گل	هنری - ادبی	جیرفت
۵۴	انجمن مهر افرینان	حقوق جوانان	کرمان
۵۵	انجمن میراب رفسنجان	اجتماعی - فرهنگی - علمی - تحقیقاتی	رفسنجان
۵۶	انجمن نابینایان استان کرمان	فرهنگی - آموزشی - رفاهی برای نابینایان	کرمان
۵۷	انجمن وبلاگ نویسان سیرجان	فرهنگی - علمی - اجتماعی	سیرجان
۵۸	انجمن هلال کویر	علمی - آموزشی - پژوهشی	کرمان
۵۹	انجمن همیاران طبیعت رفسنجان	زیست محیطی - فرهنگی	رفسنجان
۶۰	انجمن یاری آسیب دیدگاه اجتماعی (احیا)	حمایتی - اجتماعی - فرهنگی	بم
۶۱	آینده سازان بم	فرهنگی - اجتماعی	کرمان
۶۲	باشگاه نجوم اندر و مدا سیرجان	علمی	سیرجان
۶۳	بنیاد امام سجاد سیرجان	فرهنگی - مذهبی	سیرجان

۶۴	بنیاد توسعه اجتماعی بم (بتاب)	اجتماعی - آموزشی - خدماتی	بم
۶۵	بنیاد خیریه حضرت ابوالفضل (ع)	کمک به دانش آموزان بی بضاعت	کرمان
۶۶	بنیاد خیریه سید الشهداء داوران رفسنجان	فرهنگی - ورزشی	رفسنجان
۶۷	بنیاد خیریه سید الشهداء زرنده	حمایتی و نگهداری ایتم و کاریابی	زرنده
۶۸	بنیاد خیریه علی ابن ابیطالب (ع) رفسنجان	آموزشی - حمایتی	رفسنجان
۶۹	بنیاد خیریه عماد زاده	کمک به زلزله زدگان	کرمان
۷۰	بنیاد خیریه فاطمیه بیاض رفسنجان	حمایتی و خیریه	رفسنجان
۷۱	بنیاد خیریه فاطمیه سیرجان	درمانی - پژوهشی - آموزشی	سیرجان
۷۲	بنیاد خیریه فاطمیه بافت	مذهبی - حمایتی	بافت
۷۳	بنیاد خیریه فرهنگی علوی رفسنجان	فرهنگی - آموزشی	رفسنجان
۷۴	بنیاد خیریه قائم ال محمد (عج) کشکوئیه	حمایتی - فرهنگی - مذهبی	رفسنجان
۷۵	بنیاد خیریه مرحوم شفیع پور رفسنجان	حمایتی - آموزشی - درمانی	رفسنجان
۷۶	بنیاد خیریه و فرهنگی سید الشهداء راور	فرهنگی - آموزشی - پژوهشی نگهداری ایتم	راور
۷۷	بنیاد دانشگاهی (موسسه خیریه دانشگاهی)	حمایتی	سیرجان
۷۸	بنیاد علامه امینی	فرهنگی - اجتماعی	سیرجان
۷۹	بنیاد فرهنگی عاشورا	فرهنگی - اجتماعی - مذهبی	کرمان
۸۰	بنیاد فرهنگی و تربیتی نونهالان حاج علی اکبر صنعتی	کمک به ایتم و بی سرپرستان	کرمان
۸۱	بنیاد نیکوکاری حضرت سجاد (ع)	درمانی - حمایتی	کرمان
۸۲	بنیاد خیریه سپهر بم	حمایتی و نگهداری ایتم، سالمندان و معلولین	بم
۸۳	بنیاد فرهنگی شهید حاج عبدالهی مغفوری	فرهنگی - اجتماعی - مذهبی	کرمان
۸۴	پرتوی امید فردا	فرهنگی و اوقات فراغت	کرمان
۸۵	پرورشگاه و خیریه معین زاده رفسنجان	آموزشی و نگهداری ایتم	رفسنجان
۸۶	جامعه زینب	فرهنگی - اجتماعی	بافت
۸۷	جامعه زینب (س) جیرفت	فرهنگی - اجتماعی	جیرفت
۸۸	جامعه معلولین استان کرمان	ارائه خدمات به معلولین و حمایتی	کرمان
۸۹	جمعیت باران	محیط زیست	کرمان
۹۰	جمعیت پویش (روزنامه نگاران جوان)	فرهنگی - اجتماعی	کرمان
۹۱	جمعیت پیام آوران صلح	امدادی	کرمان
۹۲	جمعیت جوانان پیک صلح	اجتماعی - فرهنگی - هنری	کرمان
۹۳	جمعیت جوانان پیک صلح	بهداشت - سلامت	کرمان
۹۴	جمعیت جوانان کانون هموفیلی	کمک به ایتم و فقرا	کرمان
۹۵	جمعیت دوستداران زمین سبز	محیط زیست و اجتماعی	کرمان
۹۶	جمعیت زنان شهر کرمان	اجتماعی - زیست محیطی - بهداشتی - ورزشی	کرمان
۹۷	جمعیت سبز اندیشان کویر بم	فرهنگی - اجتماعی - هنری	بم
۹۸	جمعیت شوکتیه	علمی - پژوهشی	کرمان

۹۹	جمعیت کاراوران جوان	فرهنگی، علمی، اشتغال	کرمان
۱۰۰	جمعیت کارگستر کرمان	خدمات فرهنگی و اشتغال	کرمان
۱۰۱	جمعیت ماگان	هنری - تئاتر	کرمان
۱۰۲	جمعیت مبارزه با اعتیاد و پیشگیری از آلودگی مواد مخدر	پیشگیری از اعتیاد، آموزشی پژوهشی	کرمان
۱۰۳	جمعیت مبارزه و پیشگیری از اشاعه اعتیاد (منادیان سلامت)	حمایت از معتادین، فرهنگی، اجتماعی، آموزشی	کرمان
۱۰۴	جمعیت نشاط (خانه ورزشکاران جوان)	ورزشی - فرهنگی - علمی	کرمان
۱۰۵	جمعیت نیک آوران	امدادی	کرمان
۱۰۶	جمعیت نیک ورزان	گفتگوی تمدنها - هنری - ادبی	کهنوج
۱۰۷	جمعیت هم اندیشان کویر	فرهنگی - اجتماعی	کرمان
۱۰۸	جمعیت همدلان سپید	فعالتهای بشر دوستانه	کرمان
۱۰۹	جمعیت پیشگیری از آسیب های اجتماعی راه دور	درمانی - حمایتی	کرمان
۱۱۰	جمعیت خیریه حضرت زینب رفسنجان	احداث حوزه علمیه زنان - حمایتی - فرهنگی	رفسنجان
۱۱۱	جمعیت مبارزه و پیشگیری از اعتیاد فراز پاکی	درمانی - حمایتی	کرمان
۱۱۲	حامیان طلای سبز	کشاورزی	رفسنجان
۱۱۳	خانه افق	هنری - ادبی	کرمان
۱۱۴	خانه اندیشه جوان	فرهنگی - اجتماعی	سیرجان
۱۱۵	خانه باورهای سپید سیرجان	فرهنگی - اجتماعی - علمی	سیرجان
۱۱۶	خانه چکاوک	هنری (موسیقی سنتی)	کرمان
۱۱۷	خانه ریاضیات کرمان	آموزشی - فرهنگی	کرمان
۱۱۸	خانه شاپرک	هنری - فرهنگی - ادبی	راور
۱۱۹	خانه شکوفه های اندیشه شهداء	اجتماعی - فرهنگی - هنری	کرمان
۱۲۰	خانه طلوع ناب	فرهنگی - اجتماعی - هنری	رودبار
۱۲۱	خانه کاوش	علمی - پژوهشی	کرمان
۱۲۲	خانه مهرآزان جوان	معماری و شهرسازی - فرهنگی	کرمان
۱۲۳	خانه مهرنما رفسنجان	هنری و تئاتر	رفسنجان
۱۲۴	خانه نوباوگان امام حسن مجتبی (ع) راور	کمک به ایتمام	راور
۱۲۵	خانه یاران سبز	علمی - کامپیوتر - آموزشی	کرمان
۱۲۶	خیریه امام محمد باقر (ع) کرمان	حمایتی - مذهبی	کرمان
۱۲۷	خیریه انصار الرسول کرمان	کمک رسانی - ایتمام و خانواده بی سرپرست	کرمان
۱۲۸	خیریه انصار حضرت ابوالفضل کرمان	فراهم کردن جهیزیه و پرداخت هزینه های درمانی	کرمان
۱۲۹	خیریه ایتمام الحسین (ع)	حمایتی	کرمان
۱۳۰	خیریه بنت الهدی کرمان	حمایتی - مذهبی - اجتماعی	کرمان
۱۳۱	خیریه حاجه بی بی صغری رفسنجان	نگهداری شبانه روزی دختران محصل	رفسنجان

۱۳۲	خیریه حضرت زهرا (س) کرمان (موسسه کمک رسانی)	کرمان	کمک به محرومان و دختران بی سرپرست - مذهبی
۱۳۳	خیریه فاطمه الزهرا رفسنجان	رفسنجان	حمایتی - فرهنگی
۱۳۴	خیریه کلانتری رفسنجان	رفسنجان	آموزشی - کمک به دانشجویان بی بضاعت
۱۳۵	خیریه نورالنبی کریمان	کرمان	حمایتی
۱۳۶	خیریه ولی عصر (عج) بیاض رفسنجان	رفسنجان	حمایتی - فرهنگی - مذهبی
۱۳۷	خیریه حمایتی، خدماتی مرکز آموزشی درمانی افضل پور	کرمان	درمانی - حمایتی
۱۳۸	موسسه خیریه دارالجنات انار رفسنجان	رفسنجان	فرهنگی - اجتماعی
۱۳۹	دارالشفاء امام حسین (ع) (سید الشهداء)	کرمان	درمانی - حمایتی افراد بی بضاعت
۱۴۰	رابطان بهداشتی استان	کرمان	افزایش سطح آگاهی بهداشتی
۱۴۱	سالمندان طهوران	کرمان	نگهداری سالمندان معلول
۱۴۲	کانون ادبیات شیوه سیرکان	سیرجان	فرهنگی - اجتماعی
۱۴۳	کانون ایرانگردی و جهانگردی جوان (کاوج)	کرمان	علمی - فرهنگی - معماری
۱۴۴	کانون پرورش دکتر ضیایی	بم	نگهداری از ایتم
۱۴۵	کانون پیکاسو	کرمان	هنری - ادبی
۱۴۶	کانون تراوش اندیشه	کرمان	علمی - فرهنگی - اجتماعی
۱۴۷	کانون تارالله	کرمان	مذهبی
۱۴۸	کانون جنبش	سیرجان	علمی - فرهنگی - هنری
۱۴۹	کانون جوانان ایرانمهر	کرمان	علمی - فرهنگی - هنری
۱۵۰	کانون جوانان فرنود کهنوج	کهنوج	علمی - فرهنگی - هنری و ادبی
۱۵۱	کانون چکامه	کرمان	هنری (شعر و داستان)
۱۵۲	کانون خبرگان کشاورزی استان	کرمان	علمی - اجتماعی - کشاورزی
۱۵۳	کان دانش آموختگان آموزش عالی استان کرمان	کرمان	آموزشی - حمایتی
۱۵۴	کانون دانشجویی امام خمینی (ره)	کرمان	مذهبی
۱۵۵	کانون دوستداران هنر هشتم	کرمان	ارتباطات و رسانه ای
۱۵۶	کانون روزنه بهار	کرمان	هنری (شعر و داستان)
۱۵۷	کانون سبز اوران	کرمان	علمی و زیست محیطی
۱۵۸	کانون سبزاندیشان مشیز	بردسیر	فرهنگی - اجتماعی
۱۵۹	کانون سیاه مشق	کرمان	هنری (خوشنویسی)
۱۶۰	کانون شهید زین الدینی	جیرفت	مذهبی
۱۶۱	کانون عصر پاسخ سیرجان	سیرجان	فرهنگی - اجتماعی
۱۶۲	کانون فرهنگی و اجتماعی بانوان بردسیر	بردسیر	فرهنگی - اجتماعی
۱۶۳	کانون فرهنگی و اجتماعی بانوان پیامبر اعظم	کرمان	فرهنگی - اجتماعی
۱۶۴	کانون فیلم جوان	کرمان	امور خیریه
۱۶۵	کانون کتیبه	کرمان	علمی - فرهنگی و اجتماعی

۱۶۶	کانون محبان سیزده رجب	فرهنگی - اجتماعی	سیرجان
۱۶۷	کانون مودت	فرهنگی - اجتماعی - خدماتی	زرنند
۱۶۸	کانون مهر و ماه	فرهنگی - اجتماعی	سیرجان
۱۶۹	کانون نایبانیان دکتر خزائلی سیرجان	فرهنگی - اجتماعی - خدماتی	سیرجان
۱۷۰	کانون ناشنویان کرمان	کمک به کلیه ناشنویان	کرمان
۱۷۱	کانون هموفیلی ایران - شعبه کرمان	درمانی - آموزشی - تحقیقاتی	کرمان
۱۷۲	کانون هیأت شهدای کربلا	مذهبی	کرمان
۱۷۳	کانون یاسمین کرمان	حمایتی - اجتماعی زنان	کرمان
۱۷۴	کانون یاوران محمدی	مذهبی	جیرفت
۱۷۵	کمیته هماهنگی تشکلهای غیر دولتی جهت بازسازی بم	امدادی - حمایتی - آموزشی	کرمان
۱۷۶	کانون فرهنگی تشکلهای بخش کشاورزی کرمان	کشاورزی	کرمان
۱۷۷	کانون فرهنگی و اجتماعی بانوان رفسنجان	فرهنگی - اجتماعی	رفسنجان
۱۷۸	موسسه خیریه گل مریم بم	اشتغال زایی به زنان	بم
۱۷۹	مجموعه آموزشی موقوفه جلالیه کرمان (حاج محمدتقی بقال)	آموزشی و تغذیه داری	کرمان
۱۸۰	مجتمع اسلامی محبین اهل بیت	مذهبی - اجتماعی	کرمان
۱۸۱	مجتمع پرورشی تربیتی موقوفه دیلمقانی	نگهداری ایتم	کرمان
۱۸۲	مجتمع خیرین مدرسه ساز استان کرمان	ساخت مدرسه - کتابخانه و باشگاه ورزشی	کرمان
۱۸۳	مددکاری انصارالحسین (ع) رفسنجان	حمایتی و کمک به خانواده های ایثارگران	رفسنجان
۱۸۴	مددکاری ایثارگران	حمیات از خانواده ایثارگران	کرمان
۱۸۵	مرکز آموزش توانبخشی خصوصی روزانه معلولین ذهنی	نگهداری معلولین ذهنی	زرنند
۱۸۶	مرکز آموزش توانبخشی معلولین ذهنی جهش رفسنجان	توانبخشی ورزشی معلولین	رفسنجان
۱۸۷	مرکز بهداشتی و درمانی امام سجاد موقوفه محمد حسینی	حمایتی - درمانی	رفسنجان
۱۸۸	مرکز توانبخشی و حرفه آموزی پویا	آموزشی - فرهنگی	کرمان
۱۸۹	مرکز فن آوران پروژه های اسان	علمی - پژوهشی	کرمان
۱۹۰	موسسه خیریه سجاده شهریارک	مذهبی - حمایتی	شهربابک
۱۹۱	موسسه ادینه	فرهنگی - هنری - ورزشی - اجتماعی	کرمان
۱۹۲	موسسه افق امید سیرگان	بهداشتی - درمانی	سیرجان
۱۹۳	انجمن حمایت از بیماران ام اس کرمان	حمایتی	کرمان
۱۹۴	موسسه امام حسن مجتبی (ع)	کمک به دانش آموزان بی بضاعت روستایی	کرمان
۱۹۵	موسسه امداد سبز کویر	زیست محیطی - پژوهشی	کرمان
۱۹۶	موسسه آیت الله خامنه ای	کمک به نگهداری ایتم و افراد بی سرپرست	کرمان

۱۹۷	موسسه باورهای سبز	مذهبی - علمی - پژوهشی	راور
۱۹۸	موسسه بزرگان کویر رفسنجان	کشاورزی	رفسنجان
۱۹۹	موسسه بهشت سبز	زیست محیطی	راور
۲۰۰	موسسه پازنگ پژوهش	پژوهشی - اجتماعی - علمی	کرمان
۲۰۱	موسس پر توی امید فردا	فرهنگی - اجتماعی	کرمان
۲۰۲	موسسه پردیس خاور	فنی - هنری (فرش)	راور
۲۰۳	موسسه پردیس کویر	هنری - فرهنگی	کرمان
۲۰۴	موسسه پژوهشگران دنیای نوین	فناوری اطلاعات	کرمان
۲۰۵	موسسه پژوهشی زنان عصر تدبیر	پژوهشی - تحقیقاتی - علمی	کرمان
۲۰۶	موسسه پشتیبانی از کودکان نوازش (پاکان)	پژوهشی - حمایتی از کودکان	کرمان
۲۰۷	موسسه پلک سبز	هنری	کرمان
۲۰۸	موسسه پویندگان خاک رفسنجان	اجتماعی - فرهنگی - علمی	رفسنجان
۲۰۹	موسسه تحقیقات ورزش و سلامت ایران (توسا)	ورزشی و سلامت	کرمان
۲۱۰	موسسه تحقیقاتی افضل	اجتماعی - فرهنگی - آموزشی - پژوهشی	کرمان
۲۱۱	موسسه تحقیقاتی توران جوان	علمی - پژوهشی	کرمان
۲۱۲	موسسه جنت الحسین (ع)	مذهبی	جیرفت
۲۱۳	موسسه حمایتی سایبان بروات	فرهنگی - هنری - ورزشی - علمی	بم
۲۱۴	موسسه حمایتی و فرهنگی یوسف کویر	دانش آموزی - حمایتی	کرمان
۲۱۵	موسسه خانه کوهنوردان بم	ورزشی - امدادی	بم
۲۱۶	موسسه خدماتی رفاهی باب الحوائج (ع) نی بید	خدماتی	کرمان
۲۱۷	موسسه خیریه آموزشی و فرهنگی مهد کوثر کرمان	نگهداری افراد بی سرپرست و بدسرپرست	کرمان
۲۱۸	موسسه خیریه ابو الفضل عباس جیرفت	حمایت و نگهداری از معلولین	جیرفت
۲۱۹	موسسه خیریه ابو الفضل کرمان	درمانی - فرهنگی - ورزشی - آموزشی	کرمان
۲۲۰	موسسه خیریه ابو الفضل میمند شهربابک	مذهبی - خدماتی	شهربابک
۲۲۱	موسسه خیریه ازدواج و سرپرستی و ایتم علی ابن ابیطالب	کمک به ایتم بی بضاعت	سیرجان
۲۲۲	موسسه خیریه آشیانه علی (ع)	حمایت از کودکان بی سرپرست بم	کرمان
۲۲۳	موسسه خیریه اصغر نظری رفسنجان	حمایتی - درمانی	رفسنجان
۲۲۴	موسسه خیریه الغدیر	حمایتی - اجتماعی	کهنوج
۲۲۵	موسسه خیریه امام حسن مجتبی بردسیر	نگهداری از ایتم - حمایتی - درمانی	بردسیر
۲۲۶	موسسه خیریه امام رضا (ع) بردسیر	نگهداری از ایتم - حمایتی	بردسیر
۲۲۷	موسسه خیریه امام زمان (عج) کرمان	ازدواج - درمانی - اجاره ساختمان به زوجهای جوان	کرمان
۲۲۸	موسسه خیریه امام صادق (ع) راور	کمک به خانواده های بی بضاعت	راور
۲۲۹	موسسه خیریه امام علی شهرستان شهربابک	فرهنگی - خدماتی	شهربابک
۲۳۰	موسسه خیریه امداد رسانی حضرت زینب کرمان	کمک به محرومین و مستمندان	کرمان

کرمان	حمایتی - مذهبی	موسسه خیریه امیر المومنین (ع) کرمان	۲۳۱
سیرجان	حمایتی - مذهبی	موسسه خیریه انصار المهدی (عج)	۲۳۲
کرمان	کمک به دانش آموزان بی بضاعت	موسسه خیریه انصار الحسین (ع) کرمان	۲۳۳
کرمان	حمایتی - مذهبی	موسسه خیریه ایتم ولی عصر کرمان	۲۳۴
کرمان	حمایتی - مذهبی - اجتماعی	موسسه خیریه ایتم ولی عصر کرمان	۲۳۵
کرمان	کمک رسانی به محرومین	موسسه خیریه باب الحوائج (ع) کرمان	۲۳۶
زرنند	نگهداری معلولین ذهنی و سالمندان	موسسه خیریه باب الحوائج (مرکز نگهداری از معلولین)	۲۳۷
رفسنجان	درمانی - حمایتی از معتادان	موسسه خیریه باز پروران	۲۳۸
بافت	تحقیقاتی - آموزشی - پیشگیری	موسسه خیریه باقرالعلوم	۲۳۹
زرنند	فرهنگی و اجتماعی و مذهبی	موسسه خیریه باقیات الصالحات باب الحوائج بانوان زرنند	۲۴۰
کرمان	حمایتی - درمانی	موسسه خیریه بنت الرسول (ص) کرمان	۲۴۱
کرمان	حمایت از کودکان و زنان بی سرپرست	موسسه خیریه بنیاد آذر	۲۴۲
رفسنجان	درمانی - اجتماعی	موسسه خیریه بهداشتی و درمانی کلینیک مددکاری	۲۴۳
بردسیر	حمایتی - اجتماعی	موسسه خیریه بهروان بردسیر	۲۴۴
کرمان	درمانی و توانبخشی	موسسه خیریه پیشگیری و حمایت از آسیب دیدگاه اجتماعی خانه یاس	۲۴۵
کرمان	کمک به ترک اعتیاد معتادین	موسسه خیریه تولدی دوباره کرمان	۲۴۶
بم	درمانی - آموزشی - پژوهشی	موسسه خیریه ثامن الحجج بم	۲۴۷
رفسنجان	حمایتی - اجتماعی	موسسه خیریه حاج هاشم	۲۴۸
کرمان	تهیه و توزیع و تعمیر وسایل کمک توانی معلولین	موسسه خیریه حرکت	۲۴۹
بافت	کمک به ایتم و خانواده های بی بضاعت	موسسه خیریه حضرت ابوالفضل بافت	۲۵۰
شهربابک	حمایتی - خدماتی	موسسه خیریه حضرت امام حسین (ع) شهربابک	۲۵۱
بافت	حمایتی - خدماتی - فرهنگی	موسسه خیریه حضرت باب الحوائج بافت	۲۵۲
کرمان	کمک به خانواده های بی بضاعت و ایتم	موسسه خیریه حضرت باب الحوائج کرمان	۲۵۳
زرنند	نگهداری ایتم - امداد رسانی - ازدواج	موسسه خیریه حضرت رقیه خاتون (س) زرنند	۲۵۴
شهربابک	حمایتی - اجتماعی - مذهبی	موسسه خیریه حضرت رقیه (س) شهربابک	۲۵۵
زرنند	خدماتی - درمانی - فرهنگی	موسسه خیریه حضرت سجاد زرنند	۲۵۶
کرمان	کمک به ایتم و نیازمندان	موسسه خیریه حضرت سید الشهداء	۲۵۷
زرنند	امداد رسانی - حمایتی - فرهنگی - ورزشی	موسسه خیریه حضرت فاطمه الزهرا بهشت وحدت زرنند	۲۵۸
کرمان	کمک به معلولین ذهنی و جسمی	موسسه خیریه حمایت از معلولین و ایتم و سالمندان باب الحوائج کرمان	۲۵۹
کرمان	حمایتی - فرهنگی - اجتماعی	موسسه خیریه خیر الرسول (ص) کرمان	۲۶۰

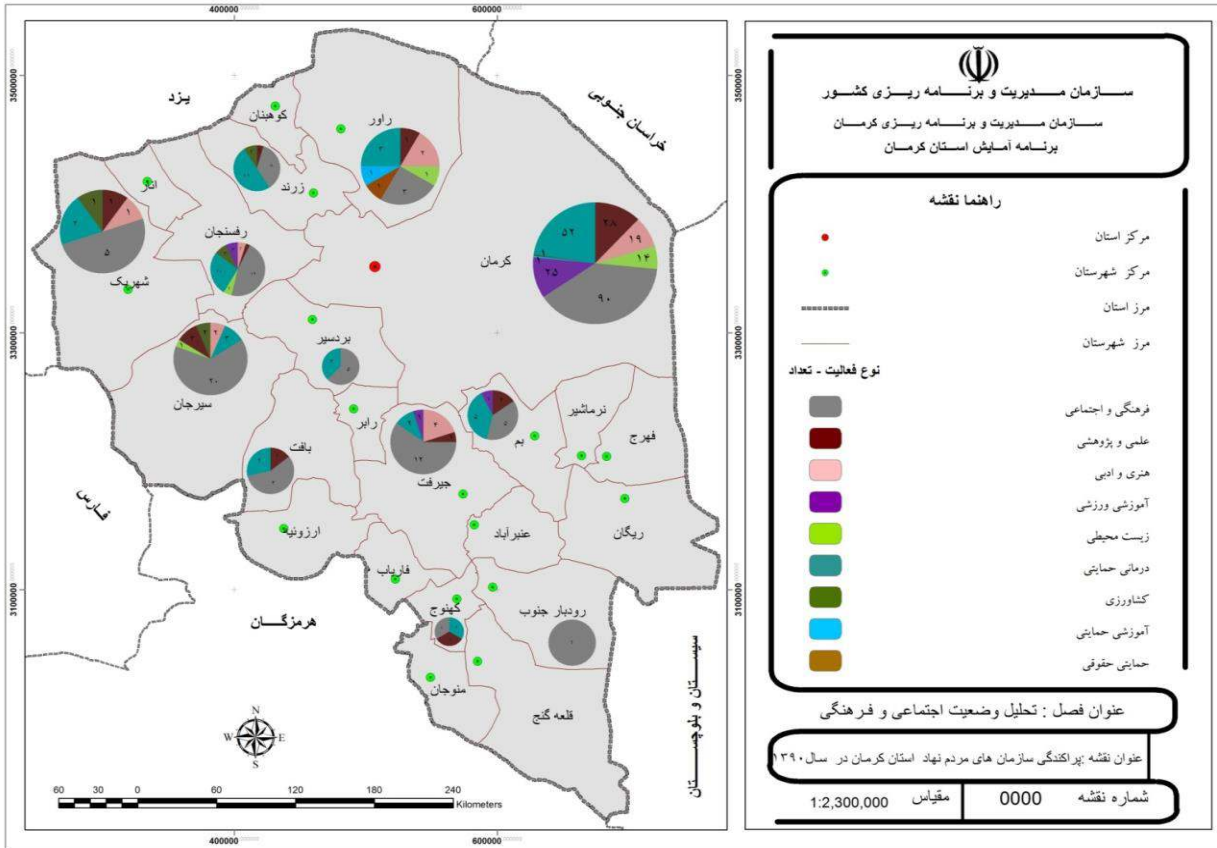
۲۶۱	موسسه خیریه دار الریاحین	فرهنگی - اجتماعی - خدماتی	جیرفت
۲۶۲	موسسه خیریه دار القرآن کریم ثامن الائمه	فرهنگی	کرمان
۲۶۳	موسسه خیریه دارایتام زنگی آباد	کمک به افراد بی سرپرست و ایتام	کرمان
۲۶۴	موسسه خیریه دارلشفاء طفلان مسلم (سید الشهداء)	فرهنگی - مذهبی - درمانی	کرمان
۲۶۵	موسسه خیریه درمانی امام هادی (ع)	درمانی - حمایتی	کرمان
۲۶۶	موسسه خیریه راهیان نور	فرهنگی - اجتماعی	رفسنجان
۲۶۷	موسسه خیریه ستارگان سبز طبیعت	زیست محیطی	کرمان
۲۶۸	موسسه خیریه سلیمه (خیریه شبانه روزی زینبیه مرکز زرنند)	نگهداری ایتام - حمایتی	زرنند
۲۶۹	موسسه خیریه سید الساجدین شهر مس سرچشمه	اجتماعی - مذهبی	رفسنجان
۲۷۰	موسسه خیریه سید الشهداء زرنند	حمایت خانواده های بی بضاعت	زرنند
۲۷۱	موسسه خیریه شکوفه های بهار	حمایتی - فرهنگی	زرنند
۲۷۲	موسسه خیریه صاحب الزمان (عج) نعیم آباد زرنند	کمک به محرومین	زرنند
۲۷۳	موسسه خیریه عاطفه حضرت رقیه (ع)	نگهداری دختران بی سرپرست	کرمان
۲۷۴	موسسه خیریه علی ابن ابیطالب بم	نگهداری کودکان بی سرپرست	بم
۲۷۵	موسسه خیریه فاطمه الزهرا راور	حمایت از ایتام و محرومین	راور
۲۷۶	موسسه خیریه فاطمیه جیرفت	حمایت از ایتام دانش آموز	جیرفت
۲۷۷	موسسه خیریه فاطمیه	کمک به ازدواج	کرمان
۲۷۸	موسسه خیریه فاطمیه کرمان (کوثر)	درمانی - تحصیلی - فرهنگی	کرمان
۲۷۹	موسسه خیریه فرزند افتخاری کرمان (دانش آموز)	کمک به دانش آموزان محروم	کرمان
۲۸۰	موسسه خیریه فرهنگی جبالبارز	فرهنگی - اجتماعی	کرمان
۲۸۱	موسسه خیریه فرهنگی صدرای کرمان	فرهنگی	کرمان
۲۸۲	موسسه خیریه فرهنگی علمدار کربلا	مذهبی - فرهنگی	کرمان
۲۸۳	موسسه خیریه فرهنگی علی آباد سادات رفسنجان	فرهنگی	رفسنجان
۲۸۴	موسسه خیریه قمر بنی هاشم (ع) کرمان	حمایتی - اجتماعی	کرمان
۲۸۵	موسسه خیریه کوثر مشیز (حضرت الزهرا) کرمان	حمایتی - فرهنگی - درمانی	کرمان
۲۸۶	موسسه خیریه کودکان راه علی	حمایتی - فرهنگی - آموزشی	کرمان
۲۸۷	موسسه خیریه مسجد امام رضا دیگک رستم	خدمات رفاهی به زائران	راور
۲۸۸	موسسه خیریه مکتب الزهرا	فرهنگی - اجتماعی	جیرفت
۲۸۹	موسسه خیریه منتظران مهدی (عج)	حمایتی - فرهنگی - مذهبی	کرمان
۲۹۰	موسسه خیریه مولای متقیان علی (ع)	حمایتی - فرهنگی	رفسنجان
۲۹۱	موسسه خیریه مولی الموحدین کرمان	امداد رسانی	کرمان
۲۹۲	موسسه خیریه والفجر کرمان	حمایتی - مذهبی	کرمان
۲۹۳	موسسه خیریه همراهان بم	حمایتی - فرهنگی - اجتماعی	بم
۲۹۴	موسسه خیریه بقیه الله اعظم عج	ازدواج - جهیزیه - کمک به بیماران خاص	کرمان
۲۹۵	موسسه خیریه تولدی دوباره رفسنجان (بهبود)	کمک به ترک اعتیاد معتادین	رفسنجان

۲۹۶	موسسه دارالفشاء	مذهبی	زرنند
۲۹۷	موسسه درمانی خیریه جواد الائمه کرمان	ایجاد مراکز درمانی و بهداشتی	کرمان
۲۹۸	موسسه دهکده سبز کرمان (همیاران روستا)	علمی - فرهنگی - کشاورزی - زیست محیطی	کرمان
۲۹۹	موسسه رهروان مکتب دینی	مذهبی	جیرفت
۳۰۰	موسسه صبای کویر	هنری	کرمان
۳۰۱	موسسه طبیعت ماندگار رفسنجان	علمی - کشاورزی	رفسنجان
۳۰۲	موسسه طریق	فرهنگی - هنری	کرمان
۳۰۳	موسسه طلعت گران راه سعادت	امور زنان و دختران	جیرفت
۳۰۴	موسسه عصر تحول	علمی - آموزشی - پژوهشی	کرمان
۳۰۵	موسسه عمران رفسنجان	کشاورزی	رفسنجان
۳۰۶	موسسه فانوس مهر	علمی - اجتماعی - پژوهشی	کرمان
۳۰۷	موسسه فرحبخش	علمی - پژوهشی - فرهنگی	زرنند
۳۰۸	موسسه فرهنگی هنری استاد شهید مطهری	فرهنگی - هنری	سیرجان
۳۰۹	موسسه فرهنگی هنری ققنوس سیرجان	فرهنگی - اجتماعی - هنری	سیرجان
۳۱۰	موسسه فرهنگی اجتماعی فردای روشن زرنند	فرهنگی - اجتماعی	زرنند
۳۱۱	موسسه فرهنگی و هنری استاد شهید مهدی نصیری	فرهنگی - هنری - حمایتی	سیرجان
۳۱۲	موسسه قاصدک کویر	ورزشی	کرمان
۳۱۳	موسسه قرآن ثاقب	فرهنگی - قرآنی	زرنند
۳۱۴	موسسه قرآن و عترت ارشاد کرمان	فرهنگی - قرآنی	کرمان
۳۱۵	موسسه کارآفرینان جوان کرمان	کارآفرینی و اشتغال	کرمان
۳۱۶	موسسه کشاورزی فضای سبز زرنند	کشاورزی	زرنند
۳۱۷	موسسه کیش مهر	فرهنگی - اجتماعی - هنری	راور
۳۱۸	موسسه گدروزیا	هنری - ادبی	جیرفت
۳۱۹	موسسه گل‌های رنگارنگ	اجتماعی - هنری - ادبی	کرمان
۳۲۰	موسسه منشور عدالت	حمایتی - حقوقی	راور
۳۲۱	موسسه موج برتر	علمی - پژوهشی	کرمان
۳۲۲	موسسه مهر آوران کودک (مهر)	حمایتی - آموزشی	کرمان
۳۲۳	موسسه میراث صلح	تاریخی - فرهنگی	کرمان
۳۲۴	موسسه میعاد حقیقت	مذهبی - فرهنگی - اجتماعی	کرمان
۳۲۵	موسسه ندای فرهنگ رفسنجان	فرهنگی - اجتماعی	رفسنجان
۳۲۶	موسسه نسل آریا	آموزشی - اجتماعی	کرمان
۳۲۷	موسسه نسل امروز	اجتماعی	کرمان
۳۲۸	موسسه نگین	صلح و فعالیتهای بشردوستانه	بافت
۳۲۹	موسسه نوای اندیشه	مذهبی	بردسیر
۳۳۰	موسسه نوباوران جوان بم	علمی - فرهنگی - اجتماعی - ورزشی	بم

کرمان	حمایتی - اجتماعی	موسسه نیکو کاری باقر العلوم قناغستان	۳۳۱
کرمان	حمایتی	موسسه نیکو کاری حاج مهدی نوحی	۳۳۲
کرمان	ورزشی	موسسه ورزشی گواشیر	۳۳۳
بردسیر	مذهبی - خدماتی	موسسه ولی عصر (عج) بردسیر	۳۳۴
رفسنجان	فرهنگی	موسسه هفتواد رفسنجان	۳۳۵
کرمان	حمایتی	موسسه همیار پدر	۳۳۶
کرمان	فرهنگی - اجتماعی	موسسه همیاری باقرالعلوم	۳۳۷
کرمان	فرهنگی - اجتماعی	موسسه یاران (یاوران)	۳۳۸
سیرجان	کشاورزی	موسسه یاران کویر	۳۳۹
کرمان	خدمات رسانی	مهمانسرای امام حسین (ع) کرمان	۳۴۰
کرمان	هنری - ادبی	نقش زمان	۳۴۱
	حمایتی - خدماتی	انجمن حمایت از زندانیان	۳۴۲
کرمان	زیست محیطی	انجمن دورنمای کویر	۳۴۳
کرمان	حمایتی - فرهنگی	انجمن ناراران	۳۴۴
کرمان	قرآنی - فرهنگی	موسسه قرآنی حضرت زینب (س)	۳۴۵
کرمان	فرهنگی - مذهبی	موسسه هنرهای آسمانی	۳۴۶
کرمان	فرهنگی	موسسه همیار قلم	۳۴۷
رکمان	علمی - پژوهشی	انجمن هم اندیشان کویر	۳۴۸
کرمان	هنری - ادبی	خانه رز سرخ	۳۴۹
جیرفت	هنری - ادبی	موسسه نقش و نگار	۳۵۰
جیرفت	ورزشی	موسسه تربیت بدنی	۳۵۱
کرمان	اجتماعی - فرهنگی	انجمن دانش ورزشان جوان کرمان	۳۵۲
بردسیر	اعتقادی - مذهبی	موسسه آوای همدلی	۳۵۳
کرمان	فرهنگی - شهدا	انجمن راه و هدف شهدا	۳۵۴
جیرفت	حقوق جوانان	موسسه نوید زندگی	۳۵۵
جیرفت	مذهبی	موسسه شهید امیر افضل	۳۵۶
کرمان	اجتماعی	انجمن پیشگیری از آسیب های اجتماعی	۳۵۷
جیرفت	هنری و ادبی	موسسه شهید بیژن برخوردار	۳۵۸
کرمان	هنری و مذهبی	موسسه کریمان جوان	۳۵۹
شهربابک	فرهنگی ، هنری	موسسه نرجس خاتون بابک	۳۶۰
کرمان	حمایتی ، اجتماعی	جمعیت همیاران	۳۶۱
زرنند	کشاورزی	انجمن کشاورزان خبره	۳۶۲
کرمان	هنرهای تجسمی	انجمن هنرهای تجسمی	۳۶۳
شهربابک	کشاورزی	انجمن خبرگان کشاورزی شهربابک	۳۶۴
زرنند	اجتماعی - آموزشی	جمعیت مبارزه با اعتیاد	۳۶۵
کرمان	آموزشی	خانه ریاضیات جوان	۳۶۶

کرمان	حمایتی - آموزشی	مجتمع آموزشی نیکوکاری رعد	۳۶۷
زرنند	ترک اعتیاد	موسسه اجتماع محور CBO	۳۶۸
زرنند	حمایتی	موسسه خیریه سلیمه	۳۶۹
راور	حمایتی	بنیاد سید الشهداء	۳۷۰
کرمان	اشتغال	خیریه همای رحمت دیار کریمان	۳۷۱
کرمان	حمایتی	موسسه خیریه همای رحمت بافت	۳۷۲
بافت	حمایتی	مرکز صفا میرحسینی (شهدا) بزنجان	۳۷۳
کرمان	حمایتی	موسسه خیریه توانا	۳۷۴
کرمان	حمایتی آموزشی	بنیاد آموزشی و توانبخشی خردسالان امام علی	۳۷۵
شهربابک	حمایتی	موسسه خیریه دارالصفا شهربابک	۳۷۶
شهربابک	حمایتی	موسسه خیریه قمر بنی هاشم شهربابک	۳۷۷
کرمان	حمایتی - فرهنگی	انجمن نخبگان کرمان	۳۷۸
کرمان	فرهنگی - اجتماعی	انجمن کیوتران سپید	۳۷۹
کرمان	حمایتی	مرکز توانمندسازی کودکان کار (کرمان پارسا)	۳۸۰
کرمان	حرفه آموزشی	مرکز آموزش و توانبخشی مهر سراسری مهدی (عج)	۳۸۱
کرمان	حمایتی	موسسه خیریه آشیانه مهر حضرت ولی عصر (عج)	۳۸۲
کرمان	حمایتی	موسسه خیریه ستارگان آسمان دانش	۳۸۳
کرمان	حمایت	موسسه خیریه کریمان سیرجان	۳۸۴
کرمان	فرهنگی	کانون شهید توکلی زاده	۳۸۵
کرمان	ورزشی - علمی	انجمن کونگک فوتو آ - ۲۱	۳۸۶
کرمان	حمایتی - فرهنگی	انجمن سفیران مهربانی	۳۸۷
کرمان	فرهنگی	کانون سنترال	۳۸۸
کرمان	حمایتی	خانه خیرین استان کرمان	۳۸۹
کرمان	علمی - پژوهشی	انجمن یاریگران	۳۹۰
کرمان	فرهنگی - علمی	خانه کیفیت و بهره وری	۳۹۱
کرمان	زیست محیطی	انجمن دو چرخه سواران حامی طبیعت	۳۹۲
کرمان	فرهنگی - مذهبی	انجمن راه و هدف شهدا	۳۹۳
کرمان	ورزشی - علمی	موسسه افتخار آفرینان جنوب شرق	۳۹۴
کرمان	هنری - فرهنگی	انجمن هنر و نمایشگران خلاق	۳۹۵
کرمان	حمایتی و ورزشی	جامعه حامی ورزشکاران	۳۹۶
رفسنجان	آموزشی	انجمن روابط عمومی شهرستان رفسنجان	۳۹۷
زرنند	فرهنگی - اجتماعی	کانون فرهنگی و اجتماعی بانوان زرنند	۳۹۸
کرمان	فرهنگی - آموزشی - رفاهی برای نابینایان	انجمن نابینایان استان کرمان	۳۹۹
کرمان	ورزشی	موسسه ورزشی گواشیر	۴۰۰

نقشه شماره ۳: پراکندگی سازمان های مردم نهاد استان کرمان

۱-۴-۳-۱-۱-۵- جمع بندی و تحلیل ساختار فضایی اداره استان

در بررسی ساختار فضایی اداره استان، این ساختار در سه وجه حاکمیتی و مدیریت امور عمومی، وجه عملکردی و وجه فضایی - جغرافیایی مورد بررسی و مطالعه قرار گرفت.

در وجه حاکمیتی عناصر و نهادهای مدیریتی استان در پنج گروه عناصر حکومتی دولتی، عناصر حکومتی عمومی، عناصر بخش خصوصی، تشکل های غیر دولتی و توده شهروندان مورد بررسی و تقسیم بندی قرار گرفتند. علاوه بر این عناصر و نهادهای یاد شده از حیث عملکردی و بر حسب کارکردهای سه گانه نظام مدیریتی یعنی، سیاستگذاری، برنامه ریزی و اجرا، نقش و وظایف هر یک از آنها بر اساس کارکردهای مورد اشاره مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت.

تمام عناصر و نهادهای مدیریتی بر اساس کارکردهای سه گانه نظام مدیریتی در پوشش فضایی و جغرافیایی از پایین ترین سطح تقسیمات کشوری تا پهنه ملی مورد بررسی و تحلیل قرار گرفتند. بر این اساس با توجه به نقش و جایگاه هر یک از عناصر و نهادهای ملی، منطقه ای و محلی، وظایف و نقش هر یک از آنها در پهنه فضایی استان مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت.

با توجه به موارد یاد شده، شناسایی عناصر و نهادهای مؤثر در اداره استان کرمان و تشریح وظایف و اهداف منظور شده برای آنها و نیز تبیین حیطه جغرافیایی تحت مسئولیت هر یک از آنها در بندهای پیشین از مطالعات، به خوبی مبین پیچیدگی کمی (تعدد عناصر)، کیفی (تعدد وظایف و روابط) و فضایی (لایه های جغرافیایی مدیریت) نظام های موجود و مطلوب مدیریت استان است.

پیچیدگی مذکور، خود القا کننده اهمیت و ضرورت برخورداری این سیستم از مجموعه روابط بین سازمانی اندیشیده شده، هدفمند، کارآمد و مؤثر برای ارتقای کیفیت مدیریت سازمانی است. در واقع تعدد عناصر و عوامل مؤثر خود به مفهوم ضرورت تعدد و پیچیدگی روابط بین این عناصر در چارچوب شناخت و تجزیه و تحلیل سیستمی و برای تحقق اهداف توافق شده برای آن است.

از دیدگاه مدیریت سازمان روابط و تشکیلات سازمانی به دو بخش اصلی تقسیم می شوند، اول روابط و تشکیلات درون سازمانی و دوم روابط بین سازمانی که به روابط افقی و عمودی تقسیم می شوند. به هر میزان که یک سازمان پیچیدگی کمی و کیفی بیشتری پیدا کند ماهیت سلسله مراتبی بیشتری پیدا کرده و به تبع آن نقش، اهمیت و ضرورت روابط بین سازمانی افقی و عمودی هم در عملکرد آنها بیشتر می شود. از این رو،

بررسی و تحلیل ابعاد و روابط بین سازمانی چه افقی و چه عمودی در نظام های مدیریت امور عمومی، به عنوان پیچیده ترین سازمان ها ضرورتی افزون تر می یابد.

این در حالی است که فقدان یا دست کم ضعف شدید در روابط و هماهنگی های بین سازمانی و غلبه تعارض بر همکاری های بین سازمانی، به عنوان یک نقص ساختاری و ریشه دار در نظام اداری - اجرایی کشور شناسایی شده و پژوهشگران، مدیران و حتی شهروندان در مورد این نقص و پیامدهای منفی و مملوس آن اتفاق نظر دارند.

تعدد بالای عناصر و عوامل تصمیم گیری و نیز منشاء قدرت آنها (دولتی، خصوصی، عمومی و در سطح افقی) و نیز سلسله مراتب فضایی تصمیم گیری (ملی، منطقه ای و محلی) در سطح عمودی که هر یک واجد نیرو و توان ویژه ای در بخش هایی خاص از نظام تصمیم گیری و سطوح فضایی استان اند را نمی توان صرفاً با تفکر بخشی و نظام تصمیم گیری متمرکز نهادینه در کشور به هم پیوند زده و از آسیب های آن چه در ابعاد کالبدی و زیست محیطی و چه سوء کارکردهای اقتصادی و اجتماعی آن در امان بود. و این در حالی است که اگر بتوان با ایجاد مکانیزم هایی به یکپارچگی در نظام مدیریت دست یافت، هم افزایی ناشی از هماهنگی و کارکرد همبسته و یکپارچه عناصر متفرق آثار مثبت بسیاری بر کلیه شئون حیات استان بر جای خواهد گذاشت.